

ZARJA

Glasiło Slovenske Ženske Zveze v Ameriki

DAV

Official Publication of Slovenian Women's Union of
America

Grayscale Olga M. 20
527 N. Chicago St.

GOSPA FRANCES PONIKVAR
predsednica največje podružnice pri S. Ž. Z.
št. 25, Cleveland, Ohio

Number 11

NOVEMBER, 1938

Volume 10

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. dec. 1926
v Chicagi, Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje,
1709 E. 81st St., Lorain, Ohio.

Glavni Odbor — Supreme Committee

Predsednica—President
Mrs. Marie Prislund,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

I. podpredsednica—First Vice President
Mrs. Frances Rupert,
19803 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio.

II. podpredsednica—Second Vice President
Mrs. Mary Goghe,
4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpredsednica—Third Vice President
Mrs. Mary Smoltz,
227 West Poplar St., Chisholm, Minn.

IV. podpredsednica—Fourth Vice President
Mrs. Agnes Mahovlich,
9525 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

V. podpredsednica—Fifth Vice President
Mrs. Mary Golik,
3016 N. Gantenbein Ave., Portland, Ore.

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Racie,
2054 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Mary Tomazin,
1902 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Josephine Erjavec,
527 No Chicago St., Joliet, Ill.

Mrs. Mary Otoničar,
1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Josephine Schlossar,
5801 W. National Ave., W. Allis, Wis.

ZARJA

THE DAWN

URADNO GLASILO
SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE
V AMERIKI

OFFICIAL ORGAN OF THE
SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Izhaja vsak mesec—Published monthly

Naročnina .....\$2.00 na leto

Za članice SŽZ..... 1.20 na leto

Subscription price.....\$2.00 per year

Members of the SWU..... 1.20 per year

Office of Publication:
"ZARJA"
1135 East 71st St.

Editorial Office:
ALBINA NOVAK, Editor
1135 East 71st St.
Tel. Henderson 1572

Entered as Second - Class Matter
June 28, 1929, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of
August 24, 1912.

SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

Organized Dec. 19th, 1926
in Chicago, Ill.

Incorporated Dec. 14th, 1927
in the State of Illinois

Member of National Council of Catholic
Women
Member of National League of Women
Voters

Glavni Odbor — Supreme Committee

Prosvetni odsek—Educational Committee
Mrs. Albina Novak
urednica in upravnica "Zarja,"
1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Sušel,
726 E. 160th St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Brešak,
1769 E. 81st St., Lorain, Ohio.

Mrs. Anna Petrich,
2178 Burton St., Warren, Ohio.

Mrs. Emma Shimkus,
1105 Fifth St., La Salle, Ill.

Mrs. Mary Kurre,
423 Sheridan St., Ely, Minn.

Svetovalni in porotni odsek—Advisory
Board

Mrs. Barbara Kramer, predsednica,
476 Kansas St., San Francisco, Cal.

Mrs. Mary Kopach,
1464 So. 89th St., Milwaukee, Wis.

Mrs. Anna Kameen,
P. O. Box 767, Forest City, Pa.

Mrs. Mary Srebrnak,
511—Fifth St., Calumet, Mich.

Mrs. Mary Kolbezen,
1048 S. Santa Fe Ave., Pueblo, Colo

Direktorica športnih klubov in vešbalnih
krožkov (drill teams):

Mrs. Antonia Tanko,
6128 Glass Ave., Cleveland, Ohio

1938 — NOVEMBER — 1938

1	T	Vsi svetniki	9	S	Božidar	17	Č	Gregorij	25	P	Thanksgiving Day
2	S	Verne duše	10	Č	Andrej	18	P	Odon	26	S	Leonard
3	Č	Viktorin	11	P	Armistice Day	19	S	Elizabeta	27	N	1. adventna
4	P	Karel	12	S	Avrelij	20	N	24. pobinkoštna	28	P	Gregor III.
5	S	Caharija	13	N	23. pobinkoštna	21	P	Darovanje M. D.	29	T	Saturnin
6	N	22. pobinkoštna	14	P	Jozafat	22	T	Cecilija	30	S	Andrej
7	P	Engelbert	15	T	Leopold	23	S	Milivoj			
8	T	Bogdan	16	S	Otmar	24	Č	Hrizogon			

Slovenski Izseljenski Zbornik

Tako bo naslov lepe knjige, katero bo izdala ljubljanska "Izseljenska Zbornica" kot svojo letno publikacijo. V nji bodo vse slovenske organizacije celega sveta, vsa jugoslovenska vladna zastopstva, vse slovenske župnije in splošni pregled celega slovenskega izseljenstva.

Slovenski izseljenci tvorijo nad polovico celotnega slovenskega naroda. Tako, da je naš narod v Jugoslaviji v primeri z njim v manjšini. Toda izseljenci so umirujoča Slovenija, ki se bo preje ali sleje stopila v morju tujih držav ali narodov. Predno pa se to zgodi, ali ne bi hoteli narediti še nekaj dobrega za svojo mater domovino, to "vdovo, revno, zapuščeno"?

V Zborniku bo veliko tozadevnega zanimivega za naše izseljence. Vsaka hiša bi ga zato morala imeti. Rojaki naročite to lepo knjigo, "Izseljenski Zbornik."

Naročnino sprejema tudi naše uredništvo. Stane samo 50 centov. — Knjiga bo izšla sredi oktobra. Sredi novembra jo bodo imeli vsi naročniki v rokah.

TRAJEN SPOMENIK

si postavite v domovini, in to še prav poceni, če nam pomagate urediti naš izseljenski muzej tu v Ljubljani. Kar je potrebno, je samo tole:

Pošljite nam slike: svojo, svoje družine, svoje hiše, svojega društva, svoje cerkve, svoje šole, svoje dvorane, svoje sestrskeske hiše, svojih šolskih otrok, raznih svojih prireditev, proslav, piknikov, svojega mesta (tudi razglednic mesta in okolice), svojih krstov in porok, pogrebcev. Dalje: svoje časopise, svoje društvene programe, svoja vabila na zabave, letna poročila, svoja društvena pravila, svoje društvene znake (badges), tujejezične časopise, ki pišejo ali prinašajo slike o vas ali o Slovincih; zemljevid vašega mesta, vašega okraja, vaše države. Tudi slike naših umrlih Slovencev so dobrodošle.

Na vse slike napišite s svinčnikom zadaj, kaj in koga predstavljajo.

Vse to bomo lepo uredili, in če bo tega veliko, vam bomo dali posebno omaro z Vašim imenom. Slike bomo uredili v lepe albume z Vašim imenom in Vašo sliko. Vse to bo shranjeno za stoletja tu doma.

Ali ne bo to lep spomenik na Vas? Lepši kot naj-
lepši na tujih pokopališčih in tudi trajnejši kot kamenit.

Izseljenska zbornica,
Ljubljana.

ZAZRJA

LIST ZA AMERIŠKE SLOVENKE

LETO X. — ŠTEV. 11

NOVEMBER, 1938

VOL. X. — NO. 11

MARIE PRISLAND:

POZDRAVI IN PRIPOROČILA

 BLJUBA dolg dela, pravijo. Da izpolnim prijetne obljube, danes objavljam pozdrave, ki so mi bili naročeni v domovini.

Ban Slovenije, dr. Natlačen s soprogo, pozdravlja naše članice, istotako župan mesta Ljubljane dr. Adlešič in njegova soproga. (O pozdravih, katere pošilja prevzvišeni nadškof ljubljanski sem že zadnjič omenila.) Minister notranjih zadev Jugoslavije dr. Anton Korošec nam je ob priliki Izseljeniškega kongresa v Ljubljani naročil pozdrave za članstvo Zveze, kakor tudi za vse Slovence v Ameriki. Ministerstvo za socialne zadeve v Beogradu po g. Janku Švajgerju pozdravlja naše članstvo, kakor tudi gospa Milena Atanackovič, načelnica državnega oddelka za varstvo mater in deklet. Predsednica Slov. Kršč. Ženske Zveze, predsednica Jug. Ženske Zveze, in predsednica organizacije Kolo srbskih sestra v imenu svojih organizacij pozdravljajo našo Zvezo in potom nje vse članstvo. Rev. Kazimir Zakrajšek, predsednik izseljeniške družbe sv. Rafaela, Rev. Franc Trdan, profesor v Št. Vidu, gospa Francka Jazbec, prva urednica našega glasila, ki je takrat bil list Am. Slovenec, gospa Vika Kraigher, predsednica društva Gospodinj, operna pevka gospa Pavla Lovšetova, gospa Minka Govekarjeva, pisateljica in gospa Minka Martelanc, urednica mesečnika "Ženski Svet," so mi naročili pozdrave za naše članice in vse svoje znanke.

Savinjska dolina pozdravlja svoje izseljence po Ameriki. Iz Celja, Vojnika, Braslovč, Vranske, Letuša, Libije, Mozirja, Dobiletine, Rečice, Vimpaslje, Št. Janža, Okonine, Sv. Frančiška, Kokarij, Bočne, Kroke, Gornjega grada, Nove Štife, Ljubnega, Luč, Solčave in prekrasne Logarske doline, hitijo pozdravi k dragim sorodnikom in znancem v Ameriko. V vsakem kraju sem se spomnila številnih naših ljudi, ki so pred leti zapustili svojo lepo rojstno pokrajino in odšli za kruhom v daljni svet. V vašem imenu, dragi Savinjšani, sem pozdravila znane in ljube kraje naše domovine, ki so

tako lepi in polni nepozabnih, mladostnih spominov . . .

Ko smo prišli v Metliko so mi tudi tam naročili pozdrave za vse Belokranjčane, ki živijo v državah Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, Illinois. V mestih San Francisco, Douglas, Arizona in Kansas City. Poleg tega so nam še povsod drugod, kjer smo se ustavili, naročili pozdrave za naše ljudi po Ameriki. V resnici, stara in nova domovina nista nikdar bili bolj tesno zvezani, kot ravno z našim izletom.

K pozdravom dodam še dva priporočila. Prvo: Zvezine članice naj bi si po možnosti naročale ženske liste iz domovine! V tem oziru priporočam "Vigred" in "Ženski Svet." Oba lista sta mesečnika, prinašata izobraževalne članke, navodila za ženska ročna dela in mnogo praktičnih gospodinjskih in drugih nasvetov. Naslov za "Ženski Svet" je: Ljubljana, Tavčarjeva ulica, št. 12. "Vigred" izhaja tudi v Ljubljani. Naslov: Masarykova ulica št. 12. Naša ženska dolžnost je po svojih močeh pomagati sestram v domovini, ki bijejo težak boj za obstanek svojih listov.

Drugo priporočilo je: Naročajte slovensko vezenino! (Toliko lepih stvari smo videle v domovini, da bi najrajši, ako bi bilo mogoče, vse pokupile in nesle našim prijateljicam, ker vemo, kako je vsaki z ročnim delom ustrezno.) Ženski zavod za ročna dela v Ljubljani se torej priporoča za import. Če bi naše članice od svojih trgovcev zahtevale oz. če bi oni zahtevali od veletrgovcev naj pričnejo uvažati slovensko vezenino, bi se lahko razvila prav znatna trgovina z Slovenijo. Koliko je italijanskih, čeških, belgijskih in kitajskih produktov na ameriškem trgu, le slovenskih ne vidimo nikjer, ker pač nihče po njih ne vpraša. Če se ustvari zahteva, bodo izdelki takoj tu in mi lahko pomagamo k temu, da jih zahtevamo. Naslov zadruga je: Državni osrednji zavod za žensko obrt v Ljubljani, Jugoslavija. — Zavod ima na razpolago lep cenik, tiskan v štirih jezikih. Vašim trgovcem je na razpolago. Dobite ga tudi ve,

če pišete ponj na gori omenjeni naslov. Za vsak slučaj pa lahko posodim jaz svojega.

Ako se prične trgovina z slovenskimi izdelki, bo veliko pomagano našim delavkam v domovini, ki se ob pičlem zaslužku borijo za obstanek, nam bo pa v prijetno zadoščenje, da

smo bile v pomoč. Ko bodo slovenski izdelki enkrat na trgu, bodo nedvomno našli pot v ameriške hiše, saj so krasni in trpežni in vsaka ženska, naj si bo že kakoršnekoli narodnosti, ljubi lepo ročno delo.

REV. MILAN SLAJE:

VERNIH DUŠ DAN

“Jesen razgrinja sive pajčolane,
poslednji listi padajo s platane . . .”

AKO poje in žaluje naš pesnik. — Že je jesen objela naravo. Listi padajo z dreves, orumeneli in zgubančeni, kakor starčki, ki iščejo miru in pokoja po veseli pomladi in znojnem poletju v naročju vsedobre matere — zemlje. Poslednje cvetje se je osulo in golo, osmojeno steblovje štrli v svinčeno, dušeče ozračje. Mesto nežnih pomladanskih sapic, se pripodijo od hipa do hipa divji vetrovi tam od zahoda — in zaječijo stari hrasti in mlade breze v nemem strahu in težki negotovosti. Skrili so se mavrični solnčni žarki, polni upov in življenja, za težke in neprodorne zaves, nad nami pa visi mrko in grozeče nebo . . . Kakor da bi se bližala smrt . . . Kakor da bi nas narava hotela opominjati, da bo tudi v našem življenju nastopila doba, ko ne bo več cvetja in zelenja . . . “So rož’ce minule, minulo je vse . . .”

V tej dobi nas vodi Cerkev na pokopališča. Na dan Vernih duš se zbiramo ob grobovih naših ljubih in dragih, da molimo za njihov dušni mir in pokoj. Grob za grobom se vrsti na tej božji njivi; pod zelenimi odejami, nad katerimi se dvigajo temne ciprese in vrbe-žalujke pa spe tiho in nevzdramno spanje oni, s katerimi so nas vezale v življenju najožje sorodniške in prijateljske vezi. Tiho in mirno je tukaj, kakor v cerkvi. Le s sosednjega groba se sliši šepetajoča molitev stare matere, ki moli za svojega sina, katerega je preživela . . . Vse okrog nas je svečano, resno, iskreno . . . Celo

solza, ki nam spolzi iz očesa, nima nič onega navideznega teatralnega, kakor tako mnogokrat v življenju. Solzi, ki jo potočimo nad gomilo nam drage osebe, tej solzi lahko verjamemo, da se je utrgala v globini našega srca . . . S prvim korakom med zelene domove pokojnih smo postali drugačni ljudje, da, v resnici ljudje. Kako bi tudi moglo biti drugače! Saj je, kakor da bi storili korak v večnost. Kakor da bi se nahajali med časnostjo in večnostjo . . . Tu, ako kje, se zavemo brezpomembnosti in minljivosti vsega posvetnega. Rdeča lica, mladost, lepota, zdravje, srečni trenutki — vse, vse je pokopano na tej božji njivi. Globoka resnoba lega na duše naše; tu se zopet zavemo, kaj smo, kakor se nismo zavedali že dolgo, dolgo . . . Tu začnemo zopet misliti, kakor se spodobi misliti človeku, ki ga je Previdnost obdabila z razumom . . . Med domovi pokojnih se nam zdi vse zunanje vrvenje in drvenje tako malenkostno; vse one dnevne skrbi, ki nas mučijo od jutra do večera, tako brezpomembne v primeri s tem, kar se godi tukaj . . . Komaj si upamo dihati, kakor da bi prisluškovali glasovom iz večnosti, ki nas že vabijo . . . In ne z obupom in tugo v srcu, ampak spokojeni in potolaženi pademo na kolena ter hvalimo božjo Previdnost, ki nam je prižgala v duši luč vere in upanja — “da zopet vidimo se nad zvezdami . . .”

Vernih duš dan se nagiblje k zatonu. Tiho in kakor v omotici se razhajamo na svoje domove. Nad nami pa ječijo vrhovi dreves v jesenski burji, ko da bi nam peli tiho pogrebno pesem . . .

ALBINA NOVAK:

KAKO KRASNA SI ZEMLJA SLOVENSKA!

(Nadaljevanje)

NE samo, ko smo zapuščale Vintgar, pač pa vseskozi naše potovanje nas je spremljala mila slovenska pesem ter polnila naša srca z radostjo in zadovoljstvom. Da bi popolnoma opisala notranje čustvo, ko človek zagleda slovite kraje, slikovite pokrajine, zelene gozdove in očarljive livade je nemogoče, ker tiste lepe misli, ki napolnijo srca ob vsakem pogledu so nepopisne! Le srce, ki to uživa, zna razumeti.

Iz Vintgarja nas je pot peljala še enkrat mimo Blejskega jezera, kjer smo se ob cesti ustavile še za nekaj minut, da smo napojili našega rdečega konja. Na vse strani so se naši vratovi stegovali, da še enkrat vidimo temnozeleno jezero in si napolnimo srca s prelepim razgledom. Ko smo se začeli pomikati, je voznik vozil bolj počasi in gospod Trdan je pa intoniral tisto lepo pesem “Otok bleški — kinč nebeški . . .” Glasovi so se močno razlegali in

obenem bi rekla skoraj "z jokom" mešani. V naših mislih je bilo vprašanje "al' te kdaj bom videla spet?"

K besedi se prva oglasi Nežika Lahova, lušno, mlado dekle, vsa polna vsakovrstnih vprašanj in največkrat vsem v zabavo in vpraša gospoda profesorja "Kako je pa pozimi na Bledu?" Gospod je sicer imel za vsako vprašanje takojšen odgovor in ji reče nekako takole: "Prav prijazno je tukaj tudi pozimi. Jezero se fejš segreje poleti in je toplo do pozne jeseni. Pozimi se pa zelo shladi in navadno pokrije z močnim ledom." In gospod profesor nadaljuje: "Vidite, dekleta, na zahodni strani je pa promet odtegnjena Velika in Mala Zaka, ki služi predvsem zimskemu športu. Tu sta smuški (ski run), skakalnici in sankališče." Nežika se odreže, da pride prihodnjič v zimskem času in se navadi smučati (skiing).

Naš avtobus je nato drvel po res lepi, asfaltirani cesti. V tej okolici imajo sploh najlepše ceste v Sloveniji. Na nekem hribu smo zapazile jugoslovansko zastavo in ko vprašamo zakaj tam vihra zastava, nam hitro odgovori g. Leo Zakrajšek, da je tam edini "golf course" na Slovenskem in nam pove, da igrajo golf popolnoma po ameriškem načinu. Tako, smo si mislile, tukaj imajo pa res vse športe, še ameriški "golf."

Ko smo se približevali vasi Lesce (od tukaj je doma ga. Brešak), nas pa žalostno iznenadi gospod profesor Trdan, da bo izstopil na postaji, ker se mora radi važnih vzrokov vrniti v Št. Vid. Res, prav žalostni so postali naši obrazi, ker gospod je bil izvrsten družabnik in njegovi šali, dovtipom in pesništvu smo se tako privadile, da bi najrajši videle, da bi bil z nami skozi vse potovanje.

Vsevpred smo klicale za njim: "Good-bye, Good-bye! Na svidenje! Lepa hvala! Srečno pot! Veselo rajžo, gospod Trdan!"

Tako je bilo zopet enega manj, ker g. pater Kazimir Zakrajšek se je poslovil že prejšnji večer v Bohinju.

Na hitro smo si nekoliko ogledali vas Lesce, ki ima slikovito lego v suhi savski dolini, ki jo uporablja železnica. V Lescah imajo tovarno čokolade, tovarno za verige, strojno pletilstvo in cementne izdelke. Imajo tudi hotel in več gostilen s prenočišči, ker je vas priljubljeno letovišče. Do kopaljšča v Savi je samo četrtr ure in tudi izhodišče za ture v Dobrčo in Begunjščico. Pozimi imajo pa tudi smuško skakalnico.

Nekaj časa smo se vsi nekam resno držali. Gospa Fritzel je intonirala več pesmi, ampak le nekaj glasov je privabila na pomoč. Gospod Šetina je vpraševal zakaj smo vsi tiho že skoraj četrtr ure in sugestiral dekletom, da naj pa zapojejo kakšno ameriškansko, samo da bo kaj šuma. In res bil je uslišan. Začelo se je popevati poljudne ameriške pesmi in kmalu smo se vsi pridružili in zopet na vse grlo prepevali. Dan je bil precej jasen. Sonce je žarelo s svojimi žarki po pisanih poljih ter objemalo pridne kmetiče in kmetice po njivah, ka-

tere je bilo kar veselje gledati. Le tu in tam se je pa sonce začelo skrivati za oblaki in gospod Leo nam je zagotovil, da ne bo nič hudega, da tako je pač julijsko vreme. Nam se je zdelo, da se zna pripraviti na dež, toda nismo hotele na to misliti, posebno ne, ker je gospod Leo rekel, da ne bo dežja. Ampak le počakajte, boste že brali v par minutah, kako nam je vreme nagajalo.

Drdrali smo naprej po državni cesti skozi Žirovnico, Moste, Javornik in prišli na Jesenice. Tukaj je izstopil gospod Leo, da je kupil nekaj razglednic, me smo se pa med tem časom ozirale naokrog, kar se je pač dalo iz avtobusa.

Jesenice leže v ozki gornji savski dolini, s severa obdajajo naselje porastla in plazovita pobočja Karavank, z juga pa zelo strma pobočja gozdnate planote Mežaklje. Razvoj železarstva in gradnja železnic pa sta pospešili napredek, da je dobil kraj povsem industrijski značaj. Na Savi so velike tovarne. Prometno os tvori državna cesta, ki teče vzporedno z železnico; vzdolž nje so razporejene vse večje stavbe s trgovinami in uradi. Večina prebivalstva je zaposlena v tovarnah, pri železnici in v raznih obrtih. Jesenice so pomembne zlasti kot središče težke železarske industrije. Radi prometne lege v osrčju planin je mesto znano kot turistovska postojanka s krasnimi izleti na Karavanke, predvsem na Golico s krasnim razgledom in dvema planinskima kočama. Zlasti pa oživlje Jesenice v zimskem času radi lepih, lahko dostopnih smuških terenov in idealno sankališče v lepih cestnih zavojih proti sv. Križu. Kot obmejna postaja so Jesenice dobile po letu 1918 carinarnico in obmejni komisariat. Jesenice so že od davno slovele zaradi železarstva. Že Rimljani so kopali v okolici železno rudo in ž njo zakladali rimsko državo. V času francoski okupaciji so imeli francoski vojaki leta 1809 na Jesenicah kovačnico za podkovanje konj in ostanki kovačnice so še vidni. Leta 1929 je bil trg Jesenice povzdignjen v mesto.

Iz Jesenic nas je pot peljala vse skozi ob Savi Dolinki. Kako smo uživale in občudovale lepo, čisto reko, kjer se je jasno videl vsak kamenček v strugi. Kmalu, ko smo zapustili Jesenice, se je začelo oblačiti, ampak gospod Leo je rekel, da ne bo nič hudega in predno pridemo v Kranjsko goro se bo popolnoma zjasnilo. Seveda vse smo upale, samo da bi se. In tako smo komaj čakali, da pridemo tja in potem na Vršič, kjer smo imeli namen prenočevati v Erjavčevi koči, ki stoji okrog 1600 m visoko na planini. Med tem nam je gospod Leo zvesto in prepričevalno pripovedoval, kako lušno bo ponoči na planini in kakšen občutek obseže človeka zjutraj, ko sonce prvič zažari skoraj nad nami, da se človeku zdi, da ga skoraj lahko prime in ravno, ko smo vse hrepenele po tej skušnji, pa začne deževati in ko smo drdrali bližje in bližje Kranjske gore, je čedalje bolj deževalo. In ko smo z vsem navdušenjem prispeli v Kranjsko goro, okrog petih popoldne, je pa lilo kakor iz škafa. Avtobus krene na pot, ki drži na goro in se tam ustavi-

mo, in gospod Leo je šel telefonirat na hotel Erik za prenočišče, ker je končno videl, da ne bo nehala deževati in pot v goro se bo morala odložiti do prihodnjega jutra. Gospod Leo je imel smolo, ker hotel Erik je bil napolnjen in tudi prenočišče v sredini vasi in vendar smo pa dobili prenočišče nekoliko od vasi v "penziju."

Gospa Prisland, kot dobra mati in vse skozi naša varuhinja, je takoj želela pojasniti glede "penziona" in dobila je takojšnje pojasnilo od gospoda Leota, da penzijont pomeni, da se dobi prenočišče in hrana za skupno zmerno ceno. Takoj smo bile vse zadovoljne. Ampak deževalo je pa kar naprej.

Po večerji pa začnemo delati takoj načrte za prihodnji dan. Vse pogumne in mlajše, namreč Prislandova Hermina, Erjavčeva Olga in Milica, Železnikova Alice, gospe Šmoltz, Virant, Shlossar, Majcen, Zore, obe Šlogarjevi in jaz smo se odločile, da vstanemo ob petih (to je, če bo nehala dež) in točno ob šestih se odpeljemo proti planini. Rečeno je bilo, katera ne bo ob šestih v redu, se ne bo čakalo na njo. Tako se je tudi zgodilo. Vse smo bile točno pokonci (brez vsakega klicanja) in ko je bila ura šest, smo bile že na potu.

Z avtobusom je bila določena vožnja samo do gotovega kraja in od tam pa peš. Seveda pot na planino je strma in ozka. Za majhne avtomobile, kakoršne imajo v Jugoslaviji, je dovolj široka, ker tam skačejo avtomobili kakor zajci okrog ovinkov in teh ovinkov je na vsak kilometer po deset, ampak za naš avtobus je pa bila pot v nekaterih ovinkih skoraj preozka. Gospa Virant je prva začela potihem: "Joj, mene je kar strah, ko doli pogledam na prepad, kaj če vozu zmanjka poti?" Na tej vožnji pa nismo pele. Gospa Virant se obrne zopet proti meni in pravi: "Albina, reci vozniku naj ustavi in gremo že od tukaj peš!" Nekaj časa sva jo s gospo Šmoltz tolažili, da ne bo nič hudega, ker voznik je previden. Am-

pak če hočem resnico priznati, je bilo tudi meni groza, ko so se oči obrnile nizdol.

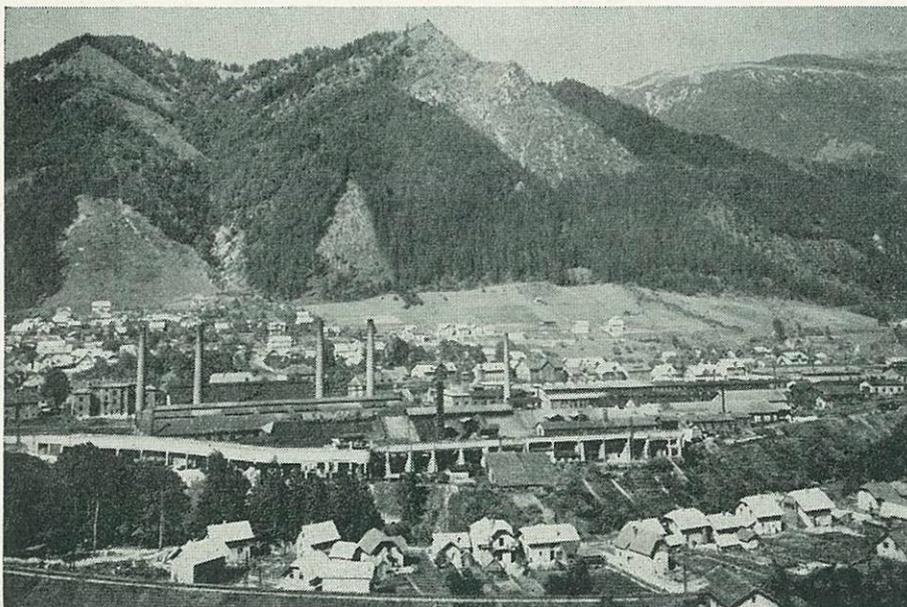
Gospod Leo je takoj opazil, da se "nekatere" bojimo in nas začne tolažiti, da bodimo brez strahu, ker pridemo še do strmejše poti in kmalu nato bomo izstopili. No, in bilo je tako. Kmalu smo izstopili in ves strah je bil začasno pri kraju.

Tako se je začela naša tura po nekdanji vojaški cesti do vrh gore Vršič. Gospod Leo nas je opozoril, da naj hodimo počasi, ker počasi, je rekel, se daleč pride. Ubogale smo ga, kajpada, le tu in tam je katera izmed družbe hotela pokazati svojo gibčnost in kako je hitrih nog in se zadrvi v breg, toda ko smo to storile, smo komaj dihale in tako morale počivati, da se je prišlo k sapi in med tem časom so pa že nas dohiteli drugi s svojo zmerno hojo.

Dasiravno nam je gospod Leo priporočal, da si obujemo čevlje, ki so prostorni in imajo široke pete, pa saj veste kako je, vsaka si je mislila, saj sem vajena hoditi tudi na visokih petah, bom pa toliko bolj pazila in z lahkoto stopala.

In tako se je primerilo, da se je gospej Šmoltz odlomila peta! In kaj pa sedaj? Brez kladiva, brez orodja, brez žebeljev! Gospod Žele, ki je potoval z nami, se je hitro ponudil za "šustarja" in začel svoje delo s kamnom. Popravil je — ampak komaj je gospa Šmoltz stopila na peto, pa se je spet odlomila. Nekaj časa je hodila "en čížem — eno nogo bos," me smo jo pomilovale, da se nam smili, toda kot hrabra Ribničanka je rekla: "Nič zato, dekleta, saj imam zdrave noge, se pa sezujem." In tako je nadaljevala pot do kočice.

Najprej smo se ustavili pri leseni kapelici, ki je narejena v ruskem slogu in je delo ruskih vojnih ujetnikov. Tukaj nam je gospod Leo raztolmačil, da vojaška pot, po kateri hodimo, je bila izdelana po ruskih ujetnikih in seveda tako tudi kapelica. V kapelici je po stenah več podpisov od strank, ki kapelico obiščejo in

JESENICE

notri visi tudi nekaj suhih vencev, ki so bili poklonjeni v blag spomin padlim vojakom. Me ne je za trenutek objel nekam čuden mrz z mislijo: tukaj je delo ujetnikov v spomin padlim vojakom! O svet, kdaj se boš zdramil iz grozot vojsk! Kako žalostne posledice! Zakaj vendar prelivanje človeške krvi! Tudi pot na obrazih ujetnikov je bila krvava, ko so morali pod strogim nadzorstvom v te strmine voziti in največ nositi težki kamen. Če se tako delo dela za zaslužek je vse kaj drugega. Takrat človek stori le kolikor mu določajo ure. Ampak pod vojaškim nadzorstvom je pa moralo biti strah!

Nadaljevale smo svojo pot in tako prišle do prve kočice v gozdu, ki je 1226 m visoko. Tukaj smo se ustavile samo za nekaj trenutkov. Blizu te kočice so na delu inženirji in državni delavci, ki pripravljajo novo pot. Niti ena izmed nas ni pokazala kake utrujenosti. (Mislile smo si pa, joj, da bi le kmalu prehodile še nadaljnih 500 metrov v hrib.) Gospod Leo se je večkrat oglasil in nas troštal: "Dekleta, kmalu bomo na vrhu!" Ampak vedele smo dobro, da njegov kmalu pomeni še najmanj eno uro hoda. Začele smo zopet s petjem in šalji-vimi pripovedki, da je bil krajši čas. In res, predno smo mislile, smo že zagledali na visoko

ERJAVČEVA KOČA NA VRŠIČU

v daljavi Erjavčevo kočico, in pogled na kočico nam je dal novega poguma in kar naenkrat

O MRAKU

IZ stolpa sem mi zvon doni,
ko vlega mrak se po vasi.
Le doni, zvon, iz temnih lin,
le vzbujaj mi na dom spomin!

Le zvon mi tako glasan
in milo poj čez tujo plan;
dasi mi v srcu polje jad,
zvonjenje tvoje slušam rad.

Ob glasih teh se mi zazdi,
da v daljni svoji sem vasi,
kjer ni mi tuj noben obraz,
pozna me vsak, vsakogar jaz!

Zato pa, zvon, le zvon mi,
na tuji zemlji doni mi,
ti zvon večerni, zvon iz lin,
le vzbujaj mi na dom spomin!

smo bile na vrhu oziroma na klopek, ki so okoli kočice. Nekatero so se sezule, da so si pesek iztresele iz čevljev in si malo otrle podplate. Gospod Žele, naš voznik Slavko, ki je šel tudi z nami v goro in gospod Leo so takoj vprašali za kladivo in žebelje in šli na delo, da popravijo peto gospej Šmoltz. Nekoliko se jim je posrečilo, ampak za vsestransko varnost je gospodična, ki oskrbuje kočico, posodila svoje čevlje, ki so pa bile nalašč za "štrapac." Ko smo si nekoliko ohladili žejo, smo nadaljevali pot do meje, še približno par sto metrov navzgor. Na meji je vojaška stražnica in sicer na eni strani jugoslovanska in na drugi italijanska. Med stražo je debela žična ograja in pot je zastražena in prepovedana. Na naši strani torej vihra jugoslovanska zastava in na drugi pa italijanska. Tudi tukaj človeka prešine čudna misel. Tu smo se ustavili le za kratek čas in vzeli par slik, seveda brez dovoljenja. Nato smo začeli svojo pot nizdol, ki pa se je nama zdelo še bolj težka kakor navzgor.

Mnoge izmed nas smo bile v zagonetki, od kje neki so krave, ki se tukaj pasejo v teh hribih. Vsaka krava ima privezan zvonček in ko se pasejo ti zvončki kar naprej pozvonkujejo, tako da kar nekam težko dene ušesom. Erjavčeva Olga in Hermina Prilandova sta prvi vprašali gospoda Leota, odkod vendar so prišle krave v te hribe. Odgovor je bil, da so krave last kmetov iz dolin in radi pašje pošljejo krave čez leto v planine in na jesen se pa krave same povrnejo(!). Nam se je čudno zdelo, od kje neki kravji razum? Se reče, saj nismo temu povsem verjele.

Na teh visokih krajih rastejo lepe cvetlice vseh najlepših barv. Vsaka si je izbrala lep šopek in vsaka še poseben šopek, da jih ponese tistim, ki niso šle z nami in nas čakajo v dolini. Prava sestrška ljubezen, kaj ne?

In tako smo začeli pot nazaj. Naj še omenim, da nas je ob potu tu pa tam spremljal potoček. V veselje, vreme je bilo jasno in sonce nas je vseskozi objemalo s svojimi toplimi žarki. Bilo je že popoldne, ko smo se vrnile zalih ličic, vesele in polne zadovoljstva v tisti "penziji," kjer nas je čakalo okusno kosilo. Mislim, da se razume, da je bil naš apetit iz-

KRANJSKA GORA

vrsten po vsej tej hoji. Tiste, ki so ostale doma, so nas en čas kar zavidale, zlasti ker so mislile, da bomo prišle nazaj vse utrujene in mogoče še brez kakega uda, toda bilo je ravno obratno, pršle smo vse okrancljane s rožicami, da je bilo kar lepo za videti in pele pa na ves glas, ko smo izstopale iz avtobusa. Po kosilu smo bile takoj v redu in se odpeljemo proti Štajerskem. Naš prihodnji "štop" je bil v Logarski dolini.

Ko smo se zopet nahajale vse skupaj na busu, smo pa tiste, ki smo se podale v goro, začele ostale dražiti kako lušno je bilo, po kako ozkih potih smo hodile in kako visoko smo šle. Vsaka je nekoliko več dodala, in smo končno prišle do tega, da smo jim začele pripovedovati, kako smo zabijale kline v nevarni steni in kako smo plezale po vrvi. Za nekaj časa so nam očitno verjele, ampak ko smo začele preveč pretiravati, smo se pa izdale. Gospa Prislant je nam stavila taka vprašanja, da smo se kar čudile od kje neki ima pa ona vso to znanost o hribolazcih. Ampak lušno je pa bilo zmišljati se dokler je trajalo in zgledalo, da verjamejo. Kredit so nam pa vseeno poklonile, ker smo bile tako korajžne in šle 1600 m visoko. Bravo, dekleta! (Manjkalo je gospoda profesorja, ki bi nam gotovo pritrjeval in bi tudi bolj držalo. Res g. Trdan, pogrešale smo Vas!)

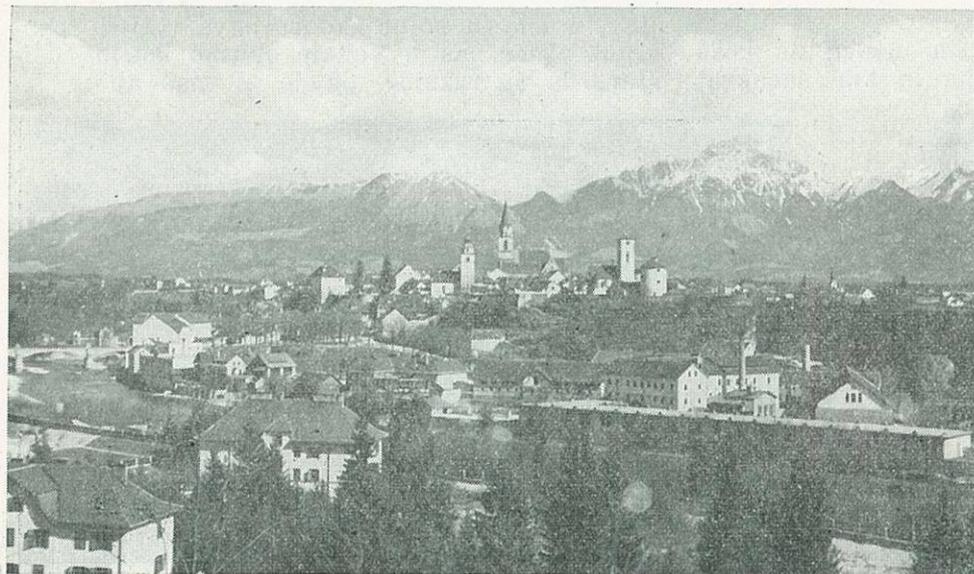
Še nekoliko razlage o Kranjski gori. To gorsko letovišče in zimsko-športna postojanka se nahaja v sotočju Save in potoka Pišnice. Vas je razporejena v ravnini deloma ob državni cesti in železniški progi. Kot sedež uradov ima po zunanjem videzu že značaj trga. Večina poslopij je zgrajenih v prikupnem alpskem slogu. Prebivalstvo se preživlja z dohodka tujskega prometa, živinoreje in poljedelstva. Znaten del življenjskih potrebščin morajo uvažati. Kranjska gora je res priljubljeno gorsko letovišče, ki ga poseča vsako leto večje število gostov raznih narodnosti. Sloves ji dajejo predvsem planine, ki se kažejo tu v vsej svoji

krasoti in veličini. Skozi vas je vodila že v 14. stoletju trgovska cesta proti Trbižu.

Pot nas je peljala zopet skozi Jesenice, Begunje, mesto Tržič, kjer se je avtobus ustavil za nekaj minut, da je g. Leo izstopil ter šel kupit nekaj razglednic s slikami mesta. To delo je postalo običaj, oziroma, da smo hotele od vsakega kraja slike za spomin in v tem oziru nam je g. Leo pridno stregel, za kar smo mu, čeprav tedaj ne, pa sedaj toliko bolj hvaležne, ko lahko pripovedujemo o našem potovanju in obenem tudi pokažemo slike.

Mesto Tržič se ponaša z zdravim subalpskim podnebjem. Obkrožajo ga jelovi gozdovi in pod njimi voljno oblikovane trate. Za polje je kotlič pretesno zgrajen, zato nima pravih kmetij, odmaknila se mu je gozdna veleposest, le mestna občina je lastnica večjega gozda. Glavni del naselbine izpolnjuje napeto vznožje Pirmance ob rečnem medvodju. Jedro mu je v obliki tesno sklenjene ulice zazidani Glavni trg, obkrožen z ličnimi hišami in s krasnimi vodnimi napravami ob Bistrici. Nekaj širše je zgrajen podaljšek proti Mošeniku, prav na široko gre južno tovarniško naselje s posebno industrijsko strugo za predilnico. Novejša industrija z lično kolonijo za uslužbence sega za cel kilometer daleč k železniški postaji ob robu kotliča. Usnjarska in čevljarska obrt se je tudi dvignila, deloma na združni podlagi, deloma z osebno podjetnostjo do vodilnih mest v državi. Delavci in obrtniki dajejo jedro mestnemu prebivalstvu, važne dohodke pa dobiva še iz trgovine, prevoza in tujskega prometa. Največji dotok je turistov, sportnikov in letovščarjev, ki se zanimajo za smučanje, motociklistične in avtomobilske dirke po ljubeljski cesti, ki ima zvezo med Ljubljano in Celovško kotlino in ima že oddavnaj velik pomen. Iz ravnine vstopajo v gore važne ceste pod Košuto in na Lom.

V srednjem veku je bil Tržič eden najznatnejših gorenjskih središč fužinarstva in železarstva. Že v 18. stoletju je postal trg pravi

KРАНJ

TRZIČ

industrijski kraj. Grof Radecky je ustanovil topilnice za železo, veliko fužino "na Balosu," drugo za izdelovanje jekla v "Njivi," kjer še vedno izdelujejo kose, srpe in lopate. Leta 1811 je vpepelil požar skoraj ves trg; pogorelo je 151 hiš, nad 100 delavnic in 73 ljudi. V spomin na ta požar se vrši vsako leto na dan sv. Florijana prošnja procesija. Zgodovinsko znamenit je privatni muzej Bohuslava Lavičke in lepi kameniti portali starih tržiških hiš. Stari tržiški grad "Neuhaus" stoji v gornjem delu Trziča. Zgrajen je bil leta 1261. Grof Radecky je dal po požaru (1811) poškodovani grad leta 1817 podreti in na razširjeni planoti postaviti sedanje grajsko poslopje, ki je bilo že večkrat prenovljeno. Od poznejših lastnikov je kupila graščino Kranjska industrijska družba in odprodala dele posestva. Trg je bil povzdignjen v mesto Trzič 1. decembra 1926.

Ko smo zapustili Trzič nas je pot peljala skozi mnoge vasi, katerih imena si pa nisem vseh zapomnila. Ampak povsod, kjer smo se skozi peljali so ljudje prihiteli iz hiš ali če so bili na poljih so se takoj ozrli ter gledali na nas in za nami, ker za mnoge kraje je nekaj izrednega videti avto in kaj še, če je še tako velik avtobus kakor je bil naš. Posebno ga je pihnil naš velik napis, ki je plapolal na obeh straneh, ker se je videlo, da smo iz Amerike. Pa še nekaj, kar vam nisem še povedala, in to je, da smo imele s seboj do 500 izvodov Zarje, katere smo pridno razdajale in večkrat se je primerilo, da so morali še za nami teči, da so jo dobili v roke. Mogoče bo katera od naših sester dobila iz domovine poročilo, da imajo doma našo "Zarjo," in boste torej vedele, kako so prišli do nje. Najbolj pridne pri delitvah lista so pa bile gospe Prislant, Slosar in Šmoltz. (Vse tri so imele črna znamenja na rokah, ker so jih večkrat morale stegovati skozi okna avtobusa.)

V Šenčurju je pa avtobus zopet ustavil za par minut, da smo dobili razglednice. Šenčur

je ena največjih kmetijskih vasi gorenjega Posavja, hkrati važno prometno središče Kranjske ravnani. Različni sestavni deli selišča, ki danes kaže lepo urejeno enoto, izpričujejo, da se je vas namenoma zgostila ob Senčurskem potoku, ki tu zaključi svoj nadzebski tok. Gospodarsko podlago daje kmetijstvo, oprto tudi na zadruge. Za prodajo mleka posreduje domača mlekarna. Sadjarstvo in čebelarstvo doprinese tudi nekaj dohodkov kakor tudi perutninarstvo. Začetki šenčurske župnije segajo morda že v 11. stoletje. Vaško območje oklepa le malo prekinjena gozdna površina.

Daljava med Kranjsko goro in Logarsko dolino je precej kilometrov. Toda gospod Zakrajšek je vedno skrbel, da nismo bile utrujene od vožnje. In ker je dobro vedel koliko časa bo trajala vožnja, je sugestiral, da naj bi se ustavili v Kamniku za kratek oddih in okrepčila. Ker pa vodi v Kamniku gostilno nekdanji Amerikanec, oziroma Clevelandčan, gospod Josip Birk, smo se ustavili pri njem, kjer sta nas on in njegova ljubka soproga prav prijazno postregla. Tako smo si na hitroma ogledali tudi mesto Kamnik.

Mesto Kamnik leži prav ob tesnem prehodu iz ravnine kamniškega polja v kotlini pri Mekinjah in Nevljah. Soteska zapira na vzhodu strmina z razvalinami Starega gradu, v sredini odsekana osamela kopa z Malim gradom, na zahodu pa v isti višini stopnjevinast pomol terciarnega hribovja. Slikovita in značilna, nekdanj strateško važna lega. Kamnik je s preuredbo uprave in selišč leta 1934 precej upravičeno pritegnil nase nove okoliške kraje, ki so ž njim ustvarili gospodarsko celoto. Mesto kupuje les in živino, prodaja lastne in uvožene obrtne, industrijske in zemeljske pridelke. Poleg Sadnikarjevega "Kamniškega muzeja" razpolaga mesto z obilico kulturnih spomenikov, zgodovinskih zgradb in ustanov. Ima tudi mnogo razgledišč in prijetnih sprehodnih in izletnih poti ter ugodnih prostorov za smuko. V

starem veku je ležal Kamnik ob stranski rimski cesti. Domneva pa se, da je stala v Kamniku rimska postojanka. V Kamniku so bili rojeni: Anton Medved (1869-1910), lirski pesnik in dramatik; Albert Fran (r. 1889), pesnik; general Maister Rudolph Vojanov (1874-1934), osvoboditelj Maribora, in več drugih znamenitih mož.

Predno smo se odpeljali iz Kamnika, je gospa Prislant poslala brzozav v Rečico, da pridemo tja prihodnji dan ob dveh in da naj pripravijo kosilo in gospod Zakrajšek je pa brzozavil na uredništvo Slovenca, da se dobro zabavamo in smo vsi zdravi. Tako je bila ura okrog pol štirih popoldne v četrtek dne 14. julija, ko smo nadaljevali pot iz Kamnika proti Logarski dolini. Vožnja do tja je trajala še približno nadaljne štiri ure, ampak čas je hitro potekel, ker smo se dobro okrepili v Kamniku in bili zopet pri volji za prepevanje. Kako smo občudovale lepo, zeleno Štajersko. Ko smo se peljali skozi vasi, je gospa Prislant večkrat omenila kdo je od tam doma, ker je sama iz Štajerskega in zato ji je bila okolica dobro poznana.

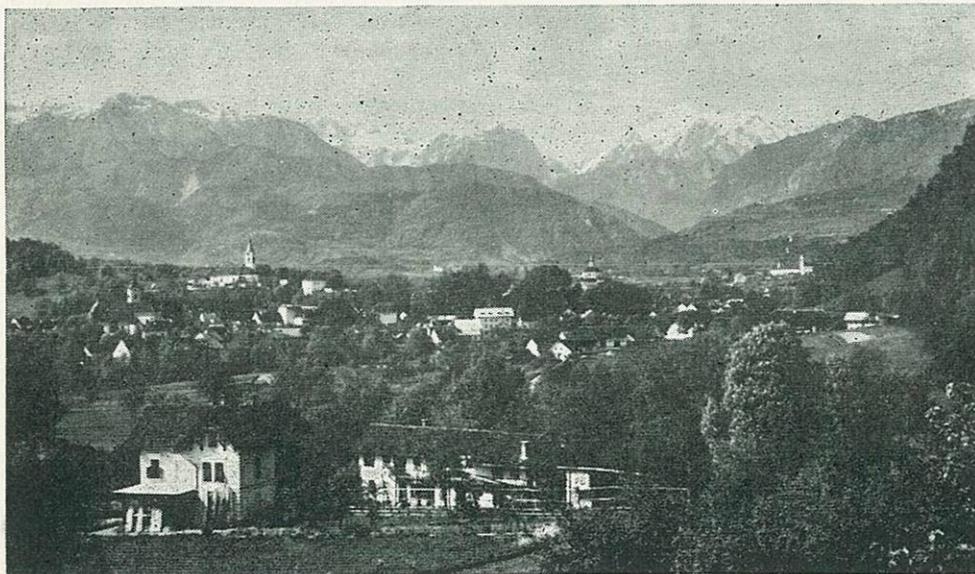
Pot se je vila ob reki Savinji. Po reki smo pa videle mnogo lesa, ki tam čaka, da voda naraste in ga splavi do gotovih žag. Videti je bilo, da se prebivalci bavijo največ z gozdarstvom. Prepričani smo bili, da so gorske razmere vzrok, da je skoraj polovico vsega ozemlja neplodnega. V prav zmernem obsegu se uveljavljajo pašniki in travniki, za polja in vrtove pa skoraj ni prostora. Ni čuda, da je občina silno redko obljudena.

Končno smo se znašli v Logarski dolini. Bil je že mrak, toda jasno podnebje nas je napravilo prav židane volje. Prvi hotel, kjer je gospod Leo vprašal za stanovanje oziroma prenočišče, je bil zaseden in treba se je bilo peljati do drugega, prav za prav je bil zopet "penzija." Hvala Bogu, tukaj so pa imeli prostora za vse, samo razdeliti smo se morali v tri različne prostore, pa je bilo vseeno vsem

po volji. Po dolgi vožnji smo imeli zopet izvrsten apetit za večerjo. Ko smo se pošteno okrepčali, smo napravili načrt za prihodnjo jutro in sicer da gremo k Savinjskemu slapu. Vedoč, da nas čaka precej "štrapaca," so se nekatere takoj po večerji podale k počitku. Nekaj se nas je pa vseeno zmazalo ven za kratek sprehod po dolini, uverjene seveda, da je pač izredna prilika prenočevati v tej romantični okolici in zato se je bilo treba naužiti nekoliko nočnega zraka.

Logarska dolina je pripoznana kot ena najlepših prirodnih biserov dravske banovine. Dolino so poglobili in razširili nekdanji ledeniki, ki so ji dali s tem skupne značilnosti: skoraj ravno in široko dno, ki na robih nenadno prehaja v strmo gorsko pobočje. Dolina je svetovnoznana, ki jo glede veličastnosti prirode ne dosega niti ena ledeniška koritska dolina v Alpah. Njeno ravno dno pokrivajo travniki, gozdovi in tudi polja. Na levi in desni zagrajuje dolino gozdna pobočja sredogorskih slemen, dočim tvorijo njeno neposredno ozadje v polkrovu razvrščene razorane stene Savinjskih Alp z globoko usločenim Kamniškim sedlom v sredini. Vzhodno od njega kipi v vrtoglave višine široka Planjava in strma piramida Ojstriče, na zahodu se vrste Brana, Turška gora, Križ in Mrzla gora. Prav ob tem veličastnem sklepu doline izvira Savinja, ki se takoj vrže raz skalovja 120 m globoko (Logarski šum) v dolino, kjer po kratkem teku izgine v pesku, iz katerega ponovno privre na dan v spodnjem delu doline pod imenom Črna. Šele po združitvi s potokom Jezero, ki izvira v prodnatem Matkovem kotu, zovejo domačini to reko Savinja.

Drugo jutro, to je v petek smo torej šli zopet na dolgo pot k Savinjskemu slapu. Na to turo smo se pa vsi podali. Pridružile so se nam namreč tudi one, ki prejšni dan niso šle z nami na Vršič. Gotovo so si mislile: "Nak, nebojte zabavljale, da smo res tako mehke narave!" Seveda pot je bila precej dolga in tudi

KAMNIK

LOGARSKA DOLINA

posuta s kamenjem in ostrim peskom, da je bilo res težko hoditi. Pa nič zato! Hotele smo uživati vse dobro in hudo od kraja do konca. Ko smo se vračale proti hotelu približno pet ur pozneje, smo že komaj hodile, tako smo bile trudne. Program pa je bil, da takoj, ko se vrnemo v hotel, vsaka pobere svojo prtljago in hajd naprej po Štajerskem v trg Rečica, rojstni kraj naše glavne predsednice gospe Prislant, kjer nas čaka okusno kosilo ob dveh popoldne.

Iz Logarske doline smo se zopet peljali po ozki cesti ob Savinji in smo zopet občudovali mnogoštevilne žage in mline kakor tudi splavljanje lesa. Zdrav gorski in gozdni zrak nam je bil vsem dobrodošel. Peljali smo se skozi Solčavo, ki je zadnja večja vas v zgornji Savinjski dolini. Kraj leži v globoki in tesni dolini ob Savinji med razrastki Raduhe, Olševe in Ojstrice. Jedro vasi tvorijo tesno pozidane hiše kraj farne cerkve. Sicer pa spadajo h kraju raztresene kmetije ob Savinji, v Robanovem kotu in na sosednjih gorskih pobočjih. Solčava je izhodišče mnogih krajših in daljših izletov.

Nato smo se peljali skozi vas Luče, ki leži tudi med gozdnatimi razrastki Raduhe, Dleskovške planote in Velikega Rogatca v romantični kotlini na medvodju Savinje in Lučnice. Vas je tesno pozidana z ozkimi ulicami in lepim pogledom na Raduho. Blizu Luč je več podzemeljskih jam. Največji sta Trbiška zi-

jalka in Rjavčeva jama. Luče so obenem zelo pripravno izhodišče v Savinjske Alpe, kakor tudi markirana pota na Raduho, najzložnejši pristop na Korošico, mimo velike kmetije Planinšek in na Ojstrico. Nadalje zlasti priljubljene izletne točke so Veliki Rogatec, Gornji grad in Robanov kot. Iz Luče smo se peljali kar naprej in prišli do trga Ljubno.

Trg Ljubno leži na jugozahodnem vznožju Mozirske planine. Prebivalstvo se bavi z lesno industrijo in kmetijstvom. V Ljubnem je pričetek splavarstva po Savinji in je prijetno letovišče, ki ima moderno kopališče na Savinji ter nudi lepe izlete po gozdnatem sredogorju. Je tudi izhodišče k Mozirski koči, na Smrekovec, na Travniki, na Kamen in na Raduho. Ljubno je dobilo že v prvi polovici 15. stoletja trške privilegije. Trg je imel svoj pečat in grb: ščit z zvezdo s šestimi konicami.

Pot nas je nadalje peljala skozi vas Okonine, Sv. Janž in kmalu nato nam je gospa Prislant zaklicala: "Dragi moji, na levi strani je pa trg Rečica, kjer je tekla moja zibelka!"—V naših srcih nam je postalo nekam tesno obenem veselo — oči so bile motne obenem s smehljaji na obrazih smo vsi zrlji na levo stran poti, da čim hitrejšo napolnimo svoja srca s prekrasnim razgledom na trg Rečica.

Prihodnjič pride na vrsto naše gostovanje pri sorodnikih gospe Prislant ter nadaljevanje naše ture po Štajerskem in Dolenjskem.

Ivan Zorman:

DOMOVINI

SIJAJNI plašč lepote tvoje
pred mano zopet se blešči:
v cvetoča polja, v sinje gore
zamikajo se spet oči.

Kako srce je k vam želelo,
nezabni kraji mladih let,
kako v nočeh o vas sem sanjal,
ko me je mamil tuji svet!

Spet čara me vaš dih skrivnosti,
med vami zopet sem otrok;
vsak cvet kot nekdanj se mi laska,
kot nekdanj boža me vsak zvok.

Strme z višav mogočnih gledam
na našo ljubljeno zemljo,
ki Stvarnik biserov natrosil
ji z radodarno je roko.

Po naših gorah in dolinah
nabiram srčnih si dobrot:
spominov šopek, ki v daljini
sladil mi bo življenja pot.

Da si mi srečna domovina!
Le malo dni je moj tvoj raj.
Iz moje duše ne izgine
podoba tvoja vekomaj.

MARIE SKULJ:

DIHTITE POLJANE—POLNE CVETOV AJDE

MILEJŠI jesenski večeri so med nami in moje misli me peljejo daleč v domovino, kjer v duhu spremljam naše članice, ki so potovale po lepi Sloveniji, domovini naših mater in pradedov. Pozdravljam vas, sestre, ki ste se vrnile ter vam kličem: dobrodošle zopet v našo sredo!

In ravno te misli na vas, ravno to potovanje mojih misli, me privede nazaj na leto 1936, ko sem spremila mojo najljubšo prijateljico nazaj na učiteljsko mesto par ur od Zagreba. Obujali sva spomine pozno v noč, ko je celo veter utihnil in prisluškoval našim spominom na otroško dobo, na šolo, na samostan, kjer sva preživeli kot gojenki višje šole. Noč je minila, jutro je bilo blizu in poslovila sem se, da se z brzovlakom odpeljem proti Ljubljani. Nekoliko sem zatisnila oči in ko sem se vzdramila, pogledam skozi okno nekje nad Sevnico. Bilo je nekam čudno! Pokrajina se ni lesketala v solncu kakor v vročih poletnih dneh! Prav lahna megla je ležala po njivah in tratih. Toda kar sem se še bolj čudila kakor megli je bil pogled na njive. Joj, kaj smo res tako daleč v letu? Srce mi je za trenutek postalo mirno; tiha bol je legla na dušo. Iz rjave grude je natihoma priklila ajda.

Kdo ne pozna te rastline? Ajda, kadar jo vidim se mi skrčijo žile, saj to je znak, da so vroči dnevi poletja že za nami. Kmet je popravil svoj pridelek skoraj do cela. Narava je počasi zgubila svoj kras in tako drug za drugim, dokler ne zapuste zemlje. Najprej bodo legli k počitku travniki in v drugo pokošeni se bilke med seboj le igrajo, češ, zadosti je kmetu. Kako lepo je bilo v bujnem poletju! Visoka trava, med njo pisane rožice kakor prt, ki je okrašen z mnogobrojnimi barvami. Njive so porjavele, pokrite z strnišči. Megla, megla bo zagospodarila tako v naravi kakor v človeških srcih.

In še nekoliko časa in tudi gozdovi zgube svojo krasoto. Listje počasi zgubi svojo zeleno barvo, polagoma pretvarjajo iz rumene v rjavo in v Dolenjski kotlini, kamorkoli se ozreš, te obdaja gozd in vidiš to izpremenitev iz dneva v dan; srce se ti krči od tuge, solze najdeš nevedoma v očeh, ali ni to znak prihajajoče se zime? Ptiči pevci se zgube, nekateri

utihnejo, drugi odlete v južne kraje, le črne vrane ostanejo, črne suknje imajo in zdi se ti kakor pogrebci, ki čakajo smrti.

Čas bo tu, ko bo po šumah in gajih zapel lovski rog. Divjačina bo preplašena drvela iskat zavetja po kotlinah. A vse zaman! Usoda bo zahtevala svoje. Na Dolenjskem in Notranjskem se bo začel lov na polhe. V hladnih jesenskih nočeh bodo v gozdu zablesteli ognji. Ti ubogi kožuharji tudi ne najdejo zavetja, brihtna človeška veda jih vabi na vse pretege. Meso bodo spekli in pojedli, kože ustrojili in ubogi kožuharji greli dame.

Vinogradi, tudi oni praznujejo svoj dan. O stari Krk, le prehitro si zatisnil oči. Sad tvoje roke je dozorel! Lepo sočno grozdje pobirajo nežne ženske roke in od tu jih pomečejo v stroje, da stisnejo iz jagod dobro vince. To bo veselja! Pesem bo zadonela po vinskih goricah in včasih se zabliska tudi nož od preobile opojnosti. Smrt med belimi in rdečimi jagodami, oj joj!

Ajda zori in kmalu bo po trgih prodajan prazni kostanj. Lepo gorak bo in marsikdo si bo ugodil svojim željam ž njim. Vreme bo čedalje hladnejše in poiskati bo treba plašče, druge bo zazebljo tudi v srca. V svojem srcu čutimo, da se kar natihoma prikrade jesen in za njo — zima. Megla bo prevladala nad soncem, ki postaja že bledikast in žarki so zgubili svojo toploto. Topla oblačila bodo dobila zopet svoj prostor. Drevesa izgube svoje malčke — gola so in če prisluhneš naravi se mlajši listi upirajo starejšim in končno preneha tudi prepiranje listov.

Čas je tu, ajda bo porjavela in zadnjič bodo žanjice vzele v roke srp in pohitele na njive toda brez veselih časov — brez pesmi — tužno in zamolklo je v srcih.

Človek — človek ali si premislil svojo pot? Zima prihaja! Si li očistil svojo dušo in srce, izprašal jeli svojo vest? Glej, tudi tebi poteka čas! Tudi tebi se bliža in piše sodba!

Zbudil se boš neko jutro z ivjem na obrvih in konec bo tvojega življenja. Pazi na dneve kajti nihče ne ve ure ne dneva, kdaj zavije veter, kdaj omrzne tvoje srce. Toda ajda zori vsako jesen — ajda cveti in dozoreva . . .

Ivan Zupan:

ZADNJI VENEC

V RAKVI na mrtvaškem odru
stara žena tam leži;
sveč šestero je prižganih,
venec oder njen krasi.

Venec svežih rož rdečih
močno že je ovenel;
ko na grob ga položijo,
kmalu ondí bo strohnel .

Rožni venec še v gomili
krasil njene bo roke,
leta dolga—dokler iste
s truplom njenim ne strohne.

Rož in cvetja stara žena
zadnji čas ni marala,
pač pa venec neki drugi
rada je poljubljala.

In zato še venec oni
v svojih rokah zdaj drži;
z'ati križec se na koncu
venca tega ves blešči.

Ivan Zupan:

ROŽ NA GROB . . .

ROŽ na grob mi ne sadite,
kjer enkrat počival bom;
s trnjem raje okrasite
zadnji zemeljski moj dom.

Saj mi s trnjem pot življenja
bila je zaraščena;
bridka, polna le trpljenja,
nikdar pa okrašena.

Trnjev grmič naj poganja
na gomili moji le;
drugim kaže in naznanja,
kaj na svetu človek je . . .

ŽENSKI SVET

Precejvalka za poljske pridelke

NAŠA vlada ima nastavljen izvedence, ki z veliko preciznostjo izračunajo kakšen in kolik bo pridelek pšenice, rži, ovsa, koruze in drugega živeža v tekočem letu. Nekaj je pa tudi takih precejvalcev, ki se samostojno držijo tega poklica. V Chicagu je šest takih ekspertov in med temi je tudi ena ženska, kar je jako zanimivo.

Mrs. E. H. Miller se je vežbala pod spretnim vodstvom svojega očeta. Ta se je zanimal samo za pridelek bombaža, njegova hči pa je porabila svoje skušnje tudi za druge produkte. Že leta 1923 je objavila svoje mnenje glede množine in kvalitete bodoče žetve in od tedaj se redno oglašala. Zavedajoč se, da moški svet ženske podcenjuje in jim nerad prizna sposobnosti, zato je ona tako previdna, da svoje zaključke prej objavi, kakor jih njeni moški kolegi. Na ta način ji ne more nihče predbacivati, da je kaj od njih pobrala.

Taki ljudje natančno preštudirajo prejšnje letine, močje za celih zadnjih petdeset let, potujejo po žitnih poljih raznih držav. Upoštevat morajo moč in sušo ter razne bolezni, katerim je žito podvrženo. Na podlagi vseh takih študij potem napravijo svoje zaključke. Ti podatki so takorekoč barometer za špekulante na borzi, kjer se cene dvigajo in padajo. Letošnji skupni pridelek pšenice, rži, ovsa in koruze bi po njih sodbi moral znašati nad štiri tisoč pet sto milijonov bušljev.

Nadzornica zalag žita

EKONOM, ki čuva prehrano prebivalstva Zedinjenih držav, je zdravnice Hazel K. Stiebling. V sporazumu s tajnikom agrikulture, Henry A. Wallace, določi koliko morajo farmarji posejati in posaditi, da bo pridelek zadostoval za vse prebivalstvo.

V njenem uradu vodijo statistiko glede vsakovrstne hrane in tudi kaj in koliko posamezen človek potrebuje, da si ohrani zdravje. Njenih formul se poslužujejo vsi učni zavodi, kjer se podučuje o dieti, gospodinjstvu in vrednosti različnega živeža.

Starostno zavarovanje in majhen zaslužek

MRS. MARY DEWSON, načelnica Social Security Board, je mnenja, da imajo ženske več koristi od starostne zavarovalnine kakor pa jo imajo moški. Svojo trditev tako utemeljuje: "Ženske v splošnem dobivajo manjše plače in njih delovna doba v industriji je krajša. Zavarovalnina je v večji prid tistim, ki najmanj zaslužijo. Za vplačani denar dobijo največ tedaj, ko začno prejemati mesečne prispevke od vlade. Dekle, ki je skončala višjo šolo, začne služiti in recimo, da njena plača znaša \$15 na teden skozi pet let. Če po petih letih preneha delati, tudi več ne plačuje za pokojnino oziroma zavarovalnino. S tistih malih prispevkov, katere je plačevala tekom petih let, se ji nabere toliko, da je s 65. letom upravičena do mesečne podpore \$15.75. Ako dočaka starost 75 let, ji bo vlada izplačala

v teh desetih letih \$1,890. V slučaju da prej umrje, pa se izplača njenim dedičem \$136.50.

Lady Astor simpatizira z Nemci

LADY ASTOR je sicer zelo demokratična ženska, ampak v zadnji krizi, ko je ves svet trepetal in čakal prvih strelav nove svetovne vojne, se je odločno zavzela za Nemčijo. Na njenem gradu Cliveden so se celo poletje shajali diplomati ter kovali načrte, da bi se rešili danih obljub in izognili vojne. Kaj če pade Čehoslovaška, kaj obljube, samo da Anglija odnese zdravo kožo. Že julija meseca je Lady Astor priporočala in agitirala za prijateljstvo s Hitlerjem. Problemi Češke, Španske in Kitajske se bodo sami rešili, tako je modrovala ta dama iz aristokratske družbe. Povabila je tudi Lindbergha, ki se je bil ravnokar vrnil iz Moskve in njenim gostom pravil kako slaba je ruska avijatika. Take lažnjive izjave izkušenega letalca so pustile globok utis in gotovo precej pomagale Hitlerju do svojih uspehov.

Lady Astor je rojena Američanka iz meščanske rodbine. Po svojem možu je prejela plemstvo in po smrti svojega tasta, Lord Astor, je njen mož zavzel očetovo mesto v parlamentu, ona pa je stopila v poslansko zbornico, kjer zastopa Plymouth okraj že devetnajst let.

PRIZNANJE ZVEZINIM ČLANICAM!

Letos so tri slovenske podporne organizacije zborovale in pri vsaki so bile naše članice izvoljene v glavni odbor. Zveza je na nje ponosna, zato jim iskreno čestita. Pri K. S. K. Jednoti bodo s prvim januarjem naslednje naše članice nastopile glavna odborniška mesta:

Mrs. Johana Mohar, čl. št. 1 v Sheboyganu.

Mrs. Mary Hočevar, čl. št. 14 v Clevelandu.

Mrs. Agnes Gorišek, čl. št. 26 v Pittsburghu.

Slovenska Dobrodelna Zveza je izvolila naslednje gl. odbornice:

Mrs. Frances Brešak, tajnica podr. št. 40 v Lorainu.

Mrs. Helen Tomažič, tajn. podr. št. 47 v Clevelandu.

Mrs. Mary Jerman, čl. št. 10 v Clevelandu.

Mrs. Mary Bradač, čl. št. 25 v Clevelandu.

V tiskovni odbor pri isti organizaciji je bila izvoljena naša urednica Mrs. Albina Novak.

Jug. Podporna Zveza Sloga ima tudi eno našo članico v novem glavnem odboru in sicer: Mrs. Mary Schimmentz, tajnico podr. št. 12 v Milwaukee.

Vsem gori omenjenim gl. odbornicam želimo mnogo uspeha v njih uradih, da bi vestno vršile svoje dolžnosti in tako bile v odliko organizacijam, katerih glavne urade zastopajo ter posredno tudi v ponos Ženski Zvezi, ki jih šteje med svoje članice. Pozdravljene!

MARIE PRISLAND, predsednica.

NEKAJ ZGODOVINE PODRUŽNICE ŠT. 25 SZZ

ODRUŽNICA ŠT. 25 je bila ustanovljena 22. novembra, 1928 v Clevelandu, Ohio. Petdeset članic, vse navdušene za SZZ, je pristopilo pri prvi seji, zato ni čuda, da je tako lepo procvitala od leta do leta s številom članstva. Akoravno niso bili najboljši časi skozi vsa ta leta, vendar s pridnostjo in požrtvovalnostjo smo imele vsako leto znaten napredek, da smo prišle do zaželjenega števila nad tisoč članic. Danes lahko s ponosom gledamo nazaj na vse naše delo, kar smo naredile v prid podružnice in za Zvezo.

Naš prvi odbor je bil: predsednica Frances Ponikvar, podpredsednica Rose Konečnik, tajnica Mary Brodnik, blagajničarka Dorothy Strniša, zapisničarica Mary Jemc, rediteljica Kat-

tie (Novak) Bartol, nadzornice: Mary Petrlin, Rose Zupančič, Mary Milavec. V tem letu, to je za dva meseca, je bilo poslano na gl. urad \$91.75 (bolj natančno nisem mogla posneti iz prejšnjih knjig).

Leta 1929 so bile ponovno izvoljene iste odbornice. To leto so se članice vsestransko potrudile in agitirale, da se je članstvo lepo pomnožilo. Podružnico je v tem letu prvič obiskala gl. predsednica gospa Prisland in v počast obiska je pristopilo lepo število novih, ki so bile sprejete po njej na domu tajnice, ki je takrat stanovala na Glass Avenue, ravno na prostoru, kjer sedaj stoji nova cerkev sv. Vida. V tem letu je bilo poslano \$783.15 na gl. urad.

Koliko smo to leto prejele za umrle članice mi ni znano.

V letu 1930 so bile z malo izjemo ponovno izvoljene prejšnje odbornice. Spremenitev je bila v uradu tajnice, katerega je prevzela Mary Salamon in za zapisnikarico je sprejela Mary Otoničar. Kakor hitro se je razširila vest o SZZ, tako hitro je tudi podružnica rasla. In ko smo začele dobivati glasilo Zarja, potem je bilo pa še veliko lažje agitirati. V tem letu smo poslale \$1,331.45 na gl. urad. Tudi za to leto nimam zabeleške koliko smo prejele za smrtne slučaje. Maja meseca v tem letu se je vršila druga konvencija SZZ, ob katerem času je prejela podružnica deset dolarjev nagrade.

V letu 1931 so bile zopet izvoljene prejšnje odbornice, spremenitev je bila le v sledečih uradih: tajnica Mary Otoničar, zapisnikarica M. Augustin, rediteljica M. Miklauž, nadzornice: Albina Novak, Julia Brezovar, Cecilija Škrabec. V tem letu smo si nabavile društveno zastavo, ki je bila blagoslovljena 21. junija. V tem letu je pristopilo 121 novih članic, da je podružnica ob koncem leta 1931 štela 384 članic. Umrlo jih je pet, 11 pustilo in 3 so prestopile. V tem letu smo prejele od gl. urada čarter kot v priznanje za lep napredek. Na gl. urad smo poslale \$1,650.75.

Leta 1932 so bile ponovno izvoljene večina prejšnjih nadzornic, svoje urade so pustile le nadzornice, katere so nadomestile sestre Mary Stanovnik, Mary Skul in Mary Salamon. V tem letu so bile delavske razmere zelo neprijetne in tudi pri podružnici se je pokazalo, ker nismo imele toliko napredka kot bi želele. Pridobile

Ga. Mary Otoničar, gl. nadzornica in tajnica največje podružnice št. 25 S. Ž. Z. je tekom njenega uradovanja pridobila podružnici največje število novih članic ter dosegla večkrat zaporedoma najvišjo odliko. Čestitamo neumorni delavki ter ji želimo najboljšega zdravja, da bi se še mnogo let udejstvovala pri uspešnem uradovanju!

samo 43 novih, od drugih podružnic jih je k nam prestopilo 24 članic, 5 jih je umrlo in pustilo jih je 26, tako smo napredovale v vsem letu samo za 36 članic. Na gl. urad smo poslale v svoti \$1,749.50 za asesment.

V letu 1933 so bile ponovno izvoljene vse prejšnje odbornice. Razmere se niso izboljšale in povsod se je čutila velika brezposelnost in je bilo težko dobiti nove članice ali pa obdržati stare članice, ker ni bilo denarja. A vkljub temu smo pridobile 57 novih članic. Izguba je

bila precejšnja: 7 jih je umrlo, 30 jih je pustilo in 2 sta prestopili. Tako je bil napredek za vse leto samo 18 članic. Na gl. urad smo poslale \$1,686.60 za asesment.

Ga. Dorothy Strniša, blagajničarka št. 25 S. Ž. Z., ki zvesto deluje v tem uradu že od ustanovitve podružnice. Želimo ji še veliko vrsto let zdravja in zadovoljstva ter delovanja v dobrobit S. Ž. Z.

V letu 1934 je bilo zopet nekaj sprememb pri odbornicah in sicer za podpredsednico je bila izvoljena Margaret Tomažin, zapisnikarico Josephine Perpar in M. Augustin za nadzornico namesto M. Salamon. V tem letu se je pričelo delati malo boljše in tako smo tudi lažje agitirale in v tem letu smo pridobile prvo nagrado *Zlato Spominsko Knjigo*, katero nam je osebno izročila spoštovana gl. predsednica gospa Prislant. Slavnost se je vršila dne 24. septembra, 1934. Število novih članic je bilo 179. Od drugih sta prestopili dve, umrlo jih je 6 in 16 jih je pustilo. Tako je bil vsesкупen napredek v tem letu za 155 članic. Med članicami je prevladoval lep red in sloga, kar je pospešilo tudi zanimanje za napredek. Na gl. urad smo poslale \$2,056.65.

Leta 1935 so bile ponovno izvoljene iste odbornice izvzemši nadzornice M. Salamon, katero mesto je prevzela Mary Marinko in za rediteljico je bila izvoljena P. Žigman. To leto smo šle zopet z vso paro na delo za večjo in močnejšo podružnico in posrečilo se nam je pridobiti 160 novih članic in s tem zopet prvo nagrado v kampanji oziroma *Zlato Spominsko Knjigo*. Dve sta od drugod prestopili k nam, 5 jih je umrlo, 10 pustilo in 8 drugam prestopilo. Napredovale smo za 139 članic. Na gl. urad smo poslale \$2,412.95 asesmenta.

*****
Sliko gospe Frances Ponikvar, predsednice št. 25 prinašamo na naslovni strani te izdaje. V desetih letih njenega uradovanja kot predsednica je točno izpolnjevala njene dolžnosti ter si zaslužila častno priznanje na društvenem polju. V imenu celokupnega članstva izrekamo iskrene čestitke ter želje, da bi nadaljevala z isto ljubeznijo v blagor S. Ž. Z. še mnogo, mnogo let. Bog živi!
*****

Leta 1936 so prevzele vse prejšnje odbornice in to leto je bilo zopet povoljno za našo podružnico, toda nismo hotele prevzeti visoko čast drugim podružnicam leto za letom in smo nekoliko odnehale, da je v tem letu dobila prvo nagrado v kampanji podružnica št. 16 in seveda tudi Spominsko knjigo. Pridobile smo 98 novih članic, 4 so prestopile od drugod, 7 umrlo in 5 prestopilo drugam, pustilo pa 26. Napredovale smo za 64 članic. V tem letu se je pri naši podružnici tudi ustanovil vežbalni krožek kamor so pristopile le mlade žene in dekleta,

kar je lepo povzdignilo našo podružnico. Na gl. urad smo poslale \$2,603.65 asesmenta.

Leta 1937 so bile sprejele iste odbornice. V tem letu smo se pa zopet potrudile za prvo nagrado, namreč Spominsko Knjigo ter pridobile 154 novih članic. Od drugod so k nam pristopile tri, umrlo jih je 8, pustilo 22 in ena je prestopila drugam. Napredovale smo za 123 članic. Na gl. urad smo poslale za asesment \$2,903.85. Spominsko Knjigo nam je osebno izročila spoštovana gospa gl. predsednica, ob kateri priliki se je vršil tudi lep program.

Leta 1938 so bile izvoljene iste odbornice, izvzemši nadzornice Mary Marinko, katere mesto je prevzela Mary Brodnik, naša prva tajnica. V tem letu, ko obhajamo desetletnico obstoja, s ponosom gledamo na pretekla leta kakor tudi na naš lep napredek, s katerim smo si pridobile visoko čast imeti največjo podružnico pri SZZ in sploh največje eno društvo obstoječih iz "nežnega spola" v Ameriki in na svetu kar se tiče naše narodnosti. Podružnica šteje 1020 članic in upamo, da bomo tudi v tem jubilejnem mesecu pokazale lep uspeh. Naj na tem mestu ponovim, da je bila naša podružnica v vsaki kampanji agilna ter smo vsako leto

prejele nagrado. Tudi v tem letu smo dobile že 41 novih članic.

Kakor številke kažejo v knjigah mojega urada je bilo poslanega na glavni urad v dobi deset let svota \$19,559.85. Izplačanega pa je bilo za pogrebne stroške umrlih članic približno \$3,160.00. Torej okrog \$16,000.00 se skoraj lahko reče, da je naša podružnica prispevala k imetju SZZ ter vzdrževanju izdatkov, za katere smo tudi me prejele mnogo koristi. Prav veseli nas vse, da imamo dobroidočo podružnico, ki je zdrava v imetju in članstvu. Dokler bomo delovale v tem smislu do tedaj se bomo lahko veselile lepega uspeha in napredka. Dal Bog, da bi bilo tudi v bodoče tako! Vsem našim članicam želim najlepšo zabavo na prošlavi desetletnice, ki se vrši v S. N. Domu dne 21. novembra ter vsaki posamezni želim mnogo nadaljnih let v zdravju, sreči in božjem blagoslovu. Bog vas živi ter poplačaj vsem našim marljivim odbornicam, ki se trudijo že toliko let kakor tudi vsem, ki s svojo požrtvovalnostjo in neutrujenostjo pomagajo do plodonosnega napredka.

MARY OTONIČAR, tajnica.

FINANČNO POROČILO S. Ž. ZVEZE ZA MESEC SEPTEMBER 1938

DOHODKI:						
Št.	Podružnica	Mesečnina	Pristopnina	Razno	Skupaj	Št. članic
1	Sheboygan, Wis.	\$ 29.50	—	\$ .10	\$ 29.60	118
2	Chicago, Ill.	35.25	—	—	35.25	141
3	Pueblo, Colo.	60.25	—	—	60.25	247
4	Oregon City, Ore.	10.00	—	.10	10.10	41
5	Indianapolis, Ind.	30.50	—	.20	30.70	122
6	Barberton, O.	48.75	\$ .75	—	49.50	195
7	Forest City, Pa.	36.50	—	.20	36.70	146
8	Steelton, Pa.	20.50	—	—	20.50	82
9	Detroit, Mich.	17.50	—	.10	17.60	67
10	Cleveland (Collinwood), O.	134.00	2.25	.30	136.55	537
12	Milwaukee, Wis.	69.50	—	.20	69.70	279
13	San Francisco, Cal.	43.35	.75	.25	44.35	175
14	Cleveland (Nottingham), O.	96.75	—	.20	96.95	404
15	Cleveland (Newburg), O.	75.00	1.50	.20	76.70	302
16	South Chicago, Ill.	56.25	—	—	56.25	222
17	West Allis, Wis.	45.00	—	—	45.00	180
18	Cleveland, O.	25.50	—	.20	25.70	104
19	Eveleth, Minn.	25.25	—	.20	25.45	103
20	Joliet, Ill.	100.00	—	.75	100.75	405
21	Cleveland, O.	33.50	.75	.10	34.35	135
22	Bradley, Ill.	7.00	—	—	7.00	28
23	Ely, Minn.	63.50	—	.35	63.85	254
24	La Salle, Ill.	32.75	—	.30	33.05	135
25	Cleveland, O.	254.25	—	.70	254.95	1,019
26	Pittsburgh, Pa.	35.50	—	—	35.50	142
27	North Braddock, Pa.	24.50	—	.10	24.60	99
28	Calumet, Mich.	28.25	—	—	28.25	113
29	Broundale, Pa.	4.75	—	—	4.75	19
30	Aurora, Ill.	7.50	—	.10	7.60	31
31	Gilbert, Minn.	25.50	—	.10	25.60	102
32	Euclid, O.	49.25	—	.25	49.50	163
33	New Duluth, Minn.	15.75	—	.10	15.85	64
34	Soudan, Minn.	10.50	—	.30	10.80	45
35	Aurora, Minn.	20.50	—	.65	21.15	82
36	McKinley, Minn.	7.00	—	.10	7.10	29
37	Greaney, Minn.	8.50	—	.20	8.70	34
38	Chisholm, Minn.	64.50	—	.50	65.00	262
39	Biwabik, Minn.	10.50	—	.10	10.60	43
40	Lorain, O.	38.25	—	.80	39.05	151
41	Cleveland (Collinwood), O.	80.75	1.50	—	82.25	321
42	Maple Heights, O.	9.50	—	—	9.50	38
43	Milwaukee, Wis.	23.00	—	—	23.00	92

DOHODKI:

Št.	Podružnica	Mesečnina	Pristopnina	Razno	Skupaj	Št. članic
45	Portland, Ore.	14.75	—	.20	14.95	59
46	St. Louis, Mo.	7.25	—	—	7.25	29
47	Garfield Heights, O.	40.00	—	.25	40.25	157
48	Buhl, Minn.	5.00	—	—	5.00	20
49	Euclid (Noble), O.	27.25	—	.20	27.45	109
50	Cleveland, O.	36.00	—	.25	36.25	139
51	Kenmore, O.	5.75	—	—	5.75	23
52	Kitzville, Minn.	11.25	—	.25	11.50	45
53	Cleveland (Brooklyn), O.	9.25	—	—	9.25	37
54	Warren, O.	15.75	—	.25	16.00	63
55	Girard, O.	10.75	—	—	10.75	43
56	Hibbing, Minn.	44.00	—	—	44.00	153
57	Niles, O.	12.25	—	—	12.25	51
59	Burgettstown, Pa.	6.75	—	—	6.75	27
61	Braddock, Pa.	12.50	—	—	12.50	50
62	Conneaut, O.	5.50	—	.10	5.60	22
63	Denver, Colo.	14.00	—	.30	14.30	55
64	Kansas City, Kas.	13.00	—	—	13.00	52
65	Virginia, Minn.	13.75	—	—	13.75	55
66	Canon City, Colo.	7.25	—	—	7.25	29
67	Bessemer, Pa.	10.75	—	.10	10.85	43
68	Fairport Harbor, O.	7.00	—	—	7.00	28
70	Aliquippa, Pa.	3.75	—	—	3.75	15
71	Strabane, Pa.	9.25	—	.20	9.45	36
72	Pullman, Ill.	10.25	—	.40	10.65	41
73	Warrensville, O.	16.25	—	—	16.25	54
74	Ambridge, Pa.	17.25	—	.20	17.45	69
77	N. S. Pittsburgh, Pa.	15.25	—	—	15.25	61
78	Leadville, Colo.	15.75	—	.30	16.05	63
79	Enumclaw, Wash.	5.25	—	.40	5.65	21
80	Moon Run, Pa.	5.25	—	—	5.25	33
81	Keewatin, Minn.	14.50	—	—	14.50	58
83	Crosby, Minn.	5.00	—	—	5.00	15
84	New York, N. Y.	12.00	1.50	—	13.50	31
85	Depue, Ill.	9.75	—	.10	9.85	39
86	Neshwauk, Minn.	3.75	—	—	3.75	15
87	Pueblo, Colo.	16.00	—	—	16.00	64
88	Johnstown, Pa.	8.75	2.25	.30	11.30	34
89	Oglesby, Ill.	11.75	—	—	11.75	48
90	Bridgeville, Pa.	1.75	—	—	1.75	7
91	Verona, Pa.	6.25	—	—	6.25	25
Skupaj		\$2,331.85	\$11.25	\$11.55	\$2,354.65	9,289
Obresti od bondov (\$19,000).....					291.84	
Skupni dohodki v septembru.....					\$2,646.49	

IZDATKI:

Za umrlo Anna Gorshe, podr. št. 9 (rojena 1. marca 1881, prist. 21. oktobra 1928, umrla 14. septembra 1938).....	\$ 100.00
Za umrlo Nettie Koplan, podr. št. 14 (rojena 10. maja 1911, prist. 1. novembra 1927, umrla 27. avgusta 1938).....	100.00
Za umrlo Angela Gorence, podr. št. 16 (rojena 31. maja 1882, prist. 22. februarja 1928, umrla 29. avgusta 1938)....	100.00
Za umrlo Mary Miklavcich, podr. št. 16 (roj. 28. novembra 1886, prist. 22. februarja 1928, umrla 18. avgusta 1938)	100.00
Za umrlo Rose Mohorcic, podr. št. 25 (rojena 12. septembra 1881, prist. 14. maja 1934, umrla 24. avgusta 1938).....	100.00
Ameriška Domovina, za tiskanje septemberske Zarje.....	484.00
Znamke za septembersko Zarjo.....	30.72
Pošta in raznašanje septemberske Zarje v Clevelandu.....	44.00
Office Supply & Printing Co., za 500 kuvert z znamkami in druge uradne potrebščine za urad gl. predsednice....	20.95
Najemnina za glavni urad in uredništvo, za september.....	20.00
Uradne plače za mesec september: glavna predsednica, glavna tajnica, in urednica, skupaj.....	230.00
Skupaj	\$1,329.67

Ostalo v blagajni 31. avgusta 1938.....\$81,803.49
Dohodki v septembru 1938..... 2,646.49

Skupaj .....

Izdatki v septembru 1938..... 1,329.67

Preostanek v blagajni 30. septembra 1938.....\$83,120.31

Josephine Račić, glavna tajnica.

POZOR, DRAGE SESTRE!

Pošljite dopis vsaj do 12. v mesecu.
Kar pride po 15. v mesecu na naš
urad je nemogoče upoštevati. Najlep-
ša hvala za sodelovanje!

Uredništvo.

POROČILO IZ GLAVNEGA URADA

Podružnica št. 87, Pueblo, Colorado, si je, kakor je bilo že poročano, zaslužila najvišjo nagrado v letošnji kampanji. To podružnico je posebej za mlajše članice ustanovila ga. Frances Raspet, tajnica podr. št. 3, Pueblo, Colo., 9. januarja 1938. Ob koncu kampanje je nova podružnica štela 69 članic.

Dne 13. novembra 1938 jih bo obiskala ga. Albina Novak kot zastopnica Zveze ter jim uradno izročila Spominsko Knjigo, ki jo je imela zadnje leto podr. št. 25, Cleveland, O. Pri tej priliki jih bo gotovo še bolj navdušila za našo stvar.

V Pueblo imajo torej zelo navdušena slovenska dekleta, ki so se takoj ob začetku svoje podružnice tako postavile, da so dosegle najvišjo nagrado.

Pohvaliti moramo njihovo zavednost obenem pa izraziti tudi najlepše priznanje gospej Raspet, ki jih je zbrala in navdušila za

našo organizacijo.

Naj bi jih dosedanji odličen uspeh bodril k nadaljnim sličnim uspehom.

NOVE ČLANICE V SEPTEMBRU, 1938

Podr.	Ime nove članice	Ime agitatorice
6	Fidel Mary	Jennie Troha
8	Smisl Agnes	Agnes Turkovic
10	Kobal Miss Pauline	Frances Susel
10	Marc Dorothy	"
10	Revere Ann	"
13	Branisel Josephine	Caroline Lozar
15	Gorsky Julia	Mary Hrovat
15	Jeric Julia	"
21	Maglicic Kate	Josephine Weiss
41	Lausche Alice	Anna Kuhar
41	Svastovich Eva	Mary Simonovic
50	Matkovic Josephine	Mary F. Falcic
50	Oblak Jean	"
84	Curl Pauline	Tessie Archul
84	Kovach Theresa	Jennie Stromberg
88	Polanc Mary	Jennie Stusek
88	Svigel Miss Mary	Louise Nozdak
88	Svigel Mary	"

Josephine Račič.

Št. 1, Sheboygan, Wis. — Na zadnji seji smo pogrešale sijajno udeležbo predzadnje seje, ker je res prav prijetno kadar je lepa udeležba. Prav žal pa naj bo sestri Amaliji Jenko, ker je bila odsotna, sicer bi dobila lepo nagrado, ker je bilo klicano njeno ime za bank-nite. Naša tajnica, sestra Mary Krainc, je prejela lepo Zvezino broško kot odliko za marljivost v zadnji kampanji. Želi se najlepše zahvaliti vsem, ki so ji pomagale doseči lepo priznanje. Sestra Mary Majcen nam je povedala mnogo zanimivega o obisku v domovini, ker je prišla šele po zadnji seji nazaj. Na potu domov se je ustavila za nekaj dni tudi v Clevelandu, kjer je bila gostoljubno sprejeta.

Na svidenje na prihodnji seji! S pozdravom,

Antonia Retell, predsednica.

Št. 2, Chicago, Ill. — Naša podružnica je bila v večeru 6. oktobra v starem kraju. Cenjene sestre, da pa ne boste mislile, da smo šle kar čez noč v stari kraj, naj vam pojasnim, da smo povabile na sejo sestri Mary Blaj in Evelyn Fabian, ki sta se nahajali z izletom SZZ v domovini, da sta nam povedali o mnogih doživljajih in zanimivih krajih. Sestra Blaj nam je razložila prav zanimivo v slovenščini in sestra Fabian pa v angleščini, tako da smo vse uživale predavanja. Povedali sta nam o veličastnem sprejemu ob prihodu v Ljubljano in drugih krajih ter o lepoti domovine in kako so ljudje gostoljubni in prijazni. Bile smo ginjene do solz, ko smo sledile pripovedo-

vanju o domačih krajih. Prepotovali sta mnogo držav ter videli mnoge novosti kakor tudi vsakovrstne običaje in spoznali se z ljudem drugih narodnosti. Sestra Blaj nam je povedala veliko o Sloveniji in sestra Fabian pa mnogo tudi o drugih državah, katere je prepotovala. Ura je bila 11, ko sta končali in sestre so rekly, da se počutijo kakor bi bile zares v starem kraju. Prav iskrena hvala sestram Blaj in Fabian za zanimiva poročila kakor tudi vsem sestram, ki ste posetile sejo in pa sestri Tomažin, ki nam je pripravila okusen prigrizek in za grla.

Na zadnji seji je bila sreča naklonjena sestri Crnič.

Bolna se nahaja sestra Kozar. Dal Bog, da bi kmalu ozdravela.

Prihodnja seja se vrši 3. novembra ob osmih zvečer v navadnih prostorih: Želimo obilno udeležbo ter vas opominjam, da vrnete tikete ali pa denar od zadnje zabave, da tajnica zaključí račune. Vse tiste, ki dolgujete na mesečnici ste prošene, da prej ko mogoče poravnate. Pristrčne pozdrave vsem sestram SZZ!

Frances Sardoč, predsednica.

Št. 3, Pueblo, Colo. — Kakor vidim v Zarji so se naše izletnice pa večini povrnilo domov in tudi naša Nežika jo je primahala nazaj 1. oktobra. Veliko nam ima povedati, kje je hodila in kaj vse videla. Pravi, da je bila vesela, ko je videla staro domovino, ali še bolj je bila vesela, ko je prišla nazaj v Ameriko.

Zahvaliti se moram vsem, ki ste mi poslale pozdrave in posebno gos-

spej Prislant za lepo tobačnico. Najlepša hvala gl. uradu za broško in nagrado dvajset dolarjev kot v priznanje za delovanje v zadnji kampanji, katero mi je izročila na seji 16. septembra naša predsednica. (Kako smo pa po seji lumpale, pa raje molčim.)

Kaj pa urna Nežika, je kaj prinesla krompirja v Ameriko? Nič ne piše kakšnega je kopala, če je bil debel ali droban! Toda piše, da ni mogla dobiti kislega mleka v stari domovini. Nežika, povabim te, da prideš z Albino v Colorado in dobila boš kislega mleka kolikor ga boš hotela, povrh pa še "zmezva ali samle." Saj menda veš kaj je to? Torej, da zagotovo prideš. Janez iz grabna te že komaj čaka; pravi, da bi te strašno rad videl.

Kakor vam je znano je naša nova podružnica št. 87 pridobila prvo nagrado oziroma Spominsko knjigo. Ker se gospa Prislant ne počuti zdravo, nam je pisala, da prinese knjigo urednica Zarje. Torej pride k nam gospa Novak in sicer dne 13. novembra. Sklep podružnice je, da se udeležijo skupnega sv. obhajila pri pol osmi sv. maši in vabijo tudi članice od podružnice št. 3, da pristopijo k sv. obhajilu z njimi. Torej drage sestre, da se ne boste izgovarjale, da vam ni bilo znano o tej slavnosti. Mislim, da vsaka članica bere Zarjo in naj vam torej to obvestilo služi obenem kot povabilo in naj se vsaka odzove. Podrobnosti se vam bodo pa pravčasno poročale, da boste vse na jasnem.

Mlade članice so nadalje odobrile

sklep, da prejmejo sv. obhajilo skupno vsak mesec. Mislim, da bi se tudi me. starejše skupaj združile ter se udeleževale z lepim zgledom.

Torej sestre, pokažimo se dne 13. novembra, da bo proslava lepo uspela in da bo gospa Novak odnesla lepe spomine od nas iz Colorade. Pisala mi je, če je takrat mrzlo vreme pri nas. Sicer sedaj je še toplo, imamo pravo indijansko poletje, ako pa bo takrat mraz, bomo imele pa tudi vse pripravljeno, da jo bomo segrele. (Saj že naprej vem, da me bo vaša gostoljubnost ogrela, zato pa rada pridem. Ured.)

Lepe pozdrave vsem sestram SZZ!
Frances Raspet, tajnica.

Št. 4, Oregon City, Ore. — Naznanjam, da sem srečno dospela na svoj dom dne 16. septembra iz potovanja po Evropi oziroma največ je bilo po Jugoslaviji. Doma sem našla vse v najlepšem redu in počutim se prav zdravo in srečno. Domači so me vsi občudovali, kajti nazaj sem prišla 12 funtov bolj težka, ha, ha!

V nedeljo 2. oktobra smo imele lep poset članic na seji. Privedile so prav prijetno zabavo v počast mojega srečnega in veselega povratka. Drage sestre, iz vsega srca sem vam vsem skupaj hvaležna za vse, kar ste darovale in za ves trud in delo. Upam, da bomo imele vsako sejo odslej tako lepo udeležbo.

Vas srčno pozdravljam,

Mary Turnshek.

Op. ured. Drugo, kar ste napisali o počovanju bo priobčeno kasneje. Toliko v prijazno naznanilo.

* * *

ŠT. 4 VABI NA SEJO

Vljudno vabimo vse bližne in daljne članice na decembrsko sejo, ker imamo več važnih zadev za razmotrivati. Če vas pride samo en par, je nemože kaj ukreniti. Pozdrav,

Mary Gerkman, tajnica.

Št. 5, Indianapolis, Ind. — Dovolite, da se tudi jaz enkrat oglasim ter naznanim, da se je pred kratkim poročila naša zvesta podpornica sestra Mary Donas sedaj Gačnik. V imenu članic št. 5 ji iz srca želim, da bi bilo njeno bodoče življenje napolnjeno s vso srečo, kar jih svet zamore dati ter da bi uživala vse zadovoljstvo ob strani svojega soproga. Bog ju živi na mnogo let! Dolžnost me tudi veže, da se sestri Gačnik tem potom zahvalim za krasno darilo, ki ga je poklonila podružnici. Njeno dobrosrčnost in plemenitost napram podružnici naj bi Bog blagoslovil z vsem, kar ji srce želi!

Nadalje se tudi zahvalimo sestri Louise Jug, ki je poklonila lepi prevleki za blazini, ki so prinesli podružnici deset dolarjev v blagajno. Lepa hvala vsem darovalkam, ki so podprle blagajno. Hvala lepa tudi sestram iz Morgantown za dobrodošel prispevek. Naj ljubi Bog povrne vsem našim dobrotnicam!

Prijazno vabim vse sestre na prihodnjo sejo 11. novembra, ki se vrši

kot navadno v spodnji šolski dvorani. Na svidenje!

Fozdravljene!

Ivana Berkopec.

Št. 6, Barberton, O. — Najtoplejše se zahvaljujemo vsem, ki so nam prišli na pomoč dne 8. oktobra ob priliki prvega javnega nastopa naših kadetinj. Lepa hvala duhovnemu svetovalcu č. g. Milanu Slajetu za cerkvene obrede in jedrnate besede. Vemo, da je imel častiti gospod mnogo svojega dela, pa vseeno se je potrudil in prišel v nadomestilo našega domačega župnika, ki se je nahajal na bolniški postelji. Želimo mu skorajšno zdravje!

Nadalje se zahvaljujemo gl. odbornicam, gospem Frances Rupert, Albini Novak in Frances Brešak za lepe besede in darila kakor tudi podružnicam in krožkom: Marie Prislund Cadets od št. 50, Frances Rupert Cadets od št. 14, Frances Brešak Cadets od št. 40, Frances Sušel Cadets od št. 10 in kadetinj od št. 15 iz Newburga. Najlepša hvala vsem skupaj za sestrsko sodelovanje in naklonjenost. Upamo, da ste se dobro počutile med nami. (To vam pa lahko jaz zagotavljam, da so bile prav zadovoljne s prijazno postrežbo in gostoljubnost, katero ste jim izkazale. A. N.) Hvala lepa vsem clevelandskim in sosednim članicam za obisk in požrtvovalnost! Prav lepa hvala za udeležbo tudi borštnaricam od društva sv. Marije št. 111 KSKJ, Slovak Catholic Sokol in dramatičnemu klubu, ki so se udeležili povorke v narodni noši. Gospod Matt Usnik je pa v dvorani zaigral polko in valček, da so se tudi zavrteli.

Prav iskrena hvala botru gospodu Franku Okolish in botri gospodični Marie Premro za velikodušne darove. Da omenim še učitelja gospoda Price, kako je bil ginjen do solz, ko je videl, da se ni trudil zastoj, ko je prejemal čestitke od vseh strani.

Odbornice se tudi iskreno zahvaljujemo dekletom vežbalnega krožka za krasne šopke, katere so nam poklonile. (Naj se še jaz pridružim tej zahvali, ker je tudi mene doletela visoka čast postavljati se s krasnim šopkom od deklet. Srčna hvala in poklon brhkim dekletom, odbornicam in podružnici za krasen nastop v sijajnih uniformah! A. N.) Hvala vsem članicam, ki ste toliko darovale in delale kakor tudi našim soprogom, ki so nam pomagali v vseh ozirih. Ob enakih prilikah se hočemo hvaležne izkazati. Sprejmite sestrške pozdrave!

Za odbor:

Frances Žagar, tajnica.

Št. 9, Detroit, Mich. — Sporočam žalostno novico, da je dne 14. septembra za vedno zatisnila svoje oči naša zvesta in požrtvovalna sestra Ana Gorše. K zadnjemu počitku smo jo spremile dne 17. septembra. Lepa udeležba znancev, prijateljev in sester pri pogrebu je značila, da je bila priljubljena pri mnogih. Lepo število naših sester se je udeležilo

tudi molitve ob krsti pokojne. Podružnica je poklonila žalni venec kakor tudi darovala za sv. mašo. Naj v miru počiva. Vsem preostalim izrekamo naše globoko sožalje!

Bolne se nahajajo sestre Alice Kodrič, Marie Perušek in Ana Solce. Slednja si je zlomila kost v rami. Vljudno ste prošene, da obiščete bolne sestre, katerim želimo, da bi bile kmalu zdrave.

Teta štoklja je obiskala sestri Josephine Shute in Marie Samida ter vsaki podarila zalo hčerkico. Čestitamo in želimo vsem skupaj dobrega zdravja!

Članice vabimo na mesečne seje, ki se vrše vsako tretjo nedeljo ob treh popoldne. Pridite v lepem številu! Najlepše pozdrave!

K. Butala, predsednica.

Št. 10, Cleveland (Collinwood), O. — Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da povabimo na prihodnjo sejo, to je 10. novembra našo urednico, da nam bo predavala o svojem potovanju po stari domovini. Pridite v lepem številu, ker bo zelo zanimivo. Vsaka rada sliši o svoji rojstni domovini in gospa Novak nam bo povedala kako je tam, ker ona je mnogo prepotovala po vseh krajih Slovenije in tudi drugod. V duhu se bomo peljale v svoje rojstne kraje in tako vsaj za kratek čas uživale lepoto domovine ter slišale kako se tam imajo. Po predavanju bo tudi prigrizek. Torej pridite v obilnem številu!

Naše članice so pa res napredne, kajti tetica štoklja se zadnje čase pridno suče okrog njih. Blagoslovljenih dogodkov se veselijo pri družini Justina Brodnik, kjer so dobili čvrstega fantka (sestra Brodnik je članica že od ustanovitve), pri družini Viktor Ferrolli so dobili zalo deklico, vrvorjenko, in pri družini Ulle so obdarovani s krepkim sinčkom. Čestitke in obilo zdravja!

Bolni sta sestri Antonija Stradiot in Anna Keller. Vsem bolnim želimo ljubelega zdravja.

(Nežika bo priobčila pismo prihodnjič.—Op. ured.)

Pozdrav!

Frances Sušel, tajnica.

Š. 12, Milwaukee, Wis. — Sicer nimam posebnih novic za poročati, pač se oglašim, da se ve, da smo pri življenju in da nas tudi burja še ni odnesla, akoravno smo se malo polenarile v poletni sezoni. Je že tako, da počitnice morajo včasih biti, čeprav se primeri, da so proti naši volji. Prav neprijetno so seveda, ako nam jih napove bolezen. Hočeš, nočeš, moraš jih sprejeti kadar tako daleč pride. Ako je kaj zamujenega (kar pa mislim, da ni) bomo pa odslej toliko bolj pohitele ter s podvojeno marljivostjo nadomestile izgubljeni čas.

Oktobrska seja je bila prav živahna in udeležba je bila tudi povoljna, da je bilo kar veselje. Le tako naprej, drage sestre, saj važnost naših sej zavisi od množine članstva ter njih dobrih in koristnih idej.

V veselje nam je opazovati navdušenje našega šivalnega kluba, s katerim se je zopet povrnil na delo in sicer to pot za krasne dobitke v prid naše ročne blagajne. Članice ste prošene, da se potrudite razprodati tikete, da bo tem večji uspeh. Frostor za šivanje je zopet radevolje ponudila naša zapisničarica Agata Dežman. V imenu podružnice ji izrekam prisrčno zahvalo za naklonjenost v preteklem kakor tudi v bodočnosti. Enaka hvala tudi članicam šivalnega kluba, ki so se temu delu tako blagohotno odzvale.

V upanju za polnoštevilno udeležbo na prihodnji seji, vas sestrsko pozdravljam,

Louisa Stariha, predsednica.

* * *

Le tako naprej, dekleta, kakor v oktobru, kar se tiče poseta sej, in vse bo v najlepšem redu. Šivalni klub je naznanil, da bodo sestanki vsak četrtek ob pol osmih zvečer pri sestri Dežman, 649 So. 29 St. Na domači zabavi 21. februarja bomo imele lepe dobitke narejene po tem klubu. Pri št. 12 je običajno vse prvovrstno.

Dne 30. oktobra sta sestra Mary Rop in soproj obhajala 30 letnico zakona. Sestra Marica Kopač in soproj sta pa obhajala srebrno poroko dne 22. oktobra. Čestitamo in želimo, da bi dočakali še mnogo zdravih let.

Vse najboljše k rojstnem dnevu želim vsem, ki ga bodo obhajale v novembru kakor tudi vesel imendan Lizikam.

Na svidenje na seji 7. novembra. Pozdrav vsem gl. odbornicam in sestram SZZ!

Mary Schimenz, tajnica.

Št. 14, Cleveland (Nottingham), O. — Na zadnji seji so navzoče članice sklenile, da se ne sme prezreti obletnice ustanovitve. Ker so pač časi bolj slabi bomo imele dotično zabavo po prihodnji seji. Več članic je obljubilo različnih dobrot, katere nam bodo pomagale do dobre volje. Prosim vas, da se udeležite v kar največjem številu. Izmed 400 članic vas bo menda ja 50 navzočih. Torej ne pozabite 1. novembra ob sedmi uri zvečer. Čaka vas še drugo presenečenje!

Dne 8. oktobra smo obiskale sosedno naselbino, Barberton, kjer je prvič nastopil vežbalni krožek od podružnice št. 6. Ne bom opisovala podrobno, kaj in kako se je vršil program, ker se bo gotovo še katera druga oglasila, ampak ponosne smo bile na vas, dekleta, na vaš krasen nastop! Le tako naprej in uspeh vam je zagotovljen!

V soboto 15. oktobra smo spremile na zadnji poti sestro Paulino Brundič. Bil je to že šesti slučaj smrti v tem letu za našo podružnico. Sestra Brundič je bila so-ustanoviteljica podružnice ter se redno udeleževala sej. Prav gotovo jo bomo pogrešale. Naj počiva v miru v tujakšnji zemlji! Preostalim izrekamo naše sožalje!

Naša marljiva tajnica sestra Ru-

pert boleha dalj časa. Storite ji dobro in obiščite jo, ter ne čakajte, da pride ona do vas za plačilo mesečnine. Gotovo vam bo hvaležna. Njej pa želimo, da bi se kmalu zdravo počutila.

Vse lepo pozdravljam, posebno pa tiste, ki nikdar na sejo ne pridejo, Vam udana,

Albina Vesel, predsednica.

Št. 15, Cleveland (Newburg), O. — Na oktobrski seji smo sklenile, da bomo imele v decembru prosto mesečnino. Po novembrski seji pa priredimo kard pardi in se nekoliko oživimo ter skupno razveselimo in še boljše spoznamo medseboj. Zabava bo brezplačna in upati je, da se boste odzvale v lepem številu, ker bo res lušno.

Prosim vas ponovno, da pridete vsaka po svoje kar imate za dobiti. Katera se ne zgleda v novembru bo izgubila svojo svoto, zato vas prijazno prosim, da se gotovo zglasite.

Prosim vas, drage sestre, da pridete plačat na sejo ali na moj dom, ker jaz ne morem vedno po hišah kolektat. V slučaju nesreče ne bom jaz odgovorna za posledice, ako ne boste imele plačano mesečnino, krivda bo vsake tiste, ki zanemarja svoje dolžnosti. To je za vašo lastno korist.

Teta štorcklja se pogostokrat oglasi med nami. Obdarila je družino Jennie Zaletel s krepkim sinčkom. Čestitamo!

Katera izmed članic želi društveni znak ga lahko kupi na domu tajnice.

Pozdravljene!

Mary Hrovat, tajnica.

Št. 16, So. Chicago, Ill. — Že lani sem obljubila, da bomo letošnjo sezono poskusile kako se tiste kroglice mečejo, da se kegli podirajo. Precej je zanimanja, toda rade bi, da se vas bo še več pridružilo. Le korajžo in snajd pa bo šlo! Zima bo dolga in ob večerih bomo dolgčas preganjale, ko bomo keglje podirale.

Za poročati imam žalostno novico, da smo v avgustu izgubile dve naši sestri in sicer S. Miklaučič in S. Gorenc. Naj v miru počivata!

Naša BP se je dobro obnesla, pa saj je bila prva v sezoni.

Drage sestre! Ne pozabite, da imamo vsak tretji četrtek v mesecu sejo in po seji pa malo vržemo karte in poskusimo za srečo in seveda tudi preljudi kofetek in še kaj dobrega zraven se tudi prileže. Torej obiskujte seje in bomo vse bolj vesele in zadovoljne. Tudi mesečnina se lažje plača sproti, en kvoderček se že nekako odtrga ali če čakamo, da se nabere dolar, je pa kar težko dati. Koliko dela in skrbi bomo prihranile tajnici, ker ona mora točnost upoštevati ter poslati ob času na gl. urad in me pa moramo skrbeti, da imamo plačano točno pri njej. Prosim vas, upoštevajte to njej!

Iskren pozdrav celokupnemu članstvu SZZ!

K. Triller.

V SPOMIN PRVE OBLETNICE MARIJE ŠETINA

ki je zaspala v Gospodu dne 26. oktobra, 1937

Eno dolgo leto je minilo odkar ni Tebe, draga mama, več med nami! Med tem časom sem doživela mnogo. Nahajala sem se v domovini, katero si Ti tako hrepenela videti ter še enkrat obiskati one, ki so Ti bili pri srcu in nekateri se tudi preselili v večnost ...

Moja prva pot ob prihodu v domovino je bila na grobove Tvojih in mojih dragih sorodnikov ter položiti na njih gomile vence, kakor bi to storila Ti, ako bi Ti usoda dopustila doživeti te slovesne trenutke. Moj prvi in zadnji pozdrav je bil za naše pokojne sorodnike. Ob slovesu iz domovine sem šla zopet na pokopališče pri sv. Križu v Ljubljani, v Št. Vidu in pri božjem grobu v Štepanji vasi.

Za časa obiska v domovini sem hodila po potih, kjer si Ti preživela svoja srečna mlada leta ... Vedno in povsod so me spraševali po Tebi, kajti v domovini imaš še vedno znanke in prijateljke, ki so Te močno pogrešali ob našem obisku. Ko sem hodila na Šmarno goro, sem v duhu videla Tebe in sebe kako sva hodili po tej okolici pred 11 leti! Kako srečna in zdrava si bila tedaj! Kdo bi mislil, da je bil obisk za Tebe poslednjikrat! Toda danes je vse to za nami; ostanejo nam le lepo, neizbrisljivi spomini na srečne dni, katere smo doživeli v naši rojstni grudi ...

Moja draga mama, stara mama in soproga! Bodi uverjena, da v naših srcih še vedno preveva plamen goreče ljubezni do Tebe! Tvoj blag spomin nam bo vedno svet!

V duhu Te poljublja Tvoja hvaležna hčerka,

Josephine Erjavec.

Marija Skulj, čl. št. 12:

ŽALOSTINKO ZVON MRLIČEM POJE ...

V NOVEMBRU praznujemo dan vseh svetnikov, dan vseh vernih duš. Prav polagoma se veter igra z zadnjimi ostanki cvetic; velikani dreves so se oprostili listja in solnce je kar malo bolj čemerno, zgubilo je svojo kraljevsko moč. To torej nam naznanja, da je tu mesec november. V domovini posvetijo ta dva dni v spomin na umrle svojce.

Kar čez noč se povzpejo grobovi. Kar na videz zrastejo iz njih bele krizanteme, v jutru po sveti maši pa zagori nešteto blede rumenih plamenov gorečih svečk. Tožno in žalostno zadone zvonovi iz visokih lin bližnje cerkve. Še otožnejše se glasi čez hrib in plan in če postojiš, da vjameš te čarobne zvokove zvana, se ti zdi, da kliče tebi samemu "Memento mori."

"Kako kratka je dolgost našega življenja, tega nam ne pove nobena pratka," tako piše naš umetnik Franca Prešeren.

Žalostinko pojo zvonovi, ko truplo mrzlo v rakvo je položeno. Po cesti je molče korakala tropa ljudi. Bil

jih je le peščica v začetku; sem in tja se je kdo pridružil iz stranskih ulic in kmalu se je videl kakor dolg črn trak, toliko se je četa pomnožila. Obleženi vsi črno, praznično so le polglasno šepetali med seboj. Pospešila sem korake in dospela v ospredje. Tik za krsto je korakala revno oblečena, še dokaj mlada žena, na strani ob levi in desni so drobno stopali trije mladi otročiči. Črno borno okrašeno krsto so nosili štirje možje.

Zdaj in zdaj se je izvilo iz otrokovihih bledeh ust: "Ata, ata, pridite nazaj!" In zopet drugi in tretji. Tedaj je tudi žena zajokala od bolesti. Srce se ji je krčilo, solz ni bilo. Vse preveč je že jokala, studenec solz je posušen. Še trenutek dva in tudi ona se hoče združiti s svojim ljubljnim možem, očetom svojih otrok.

A kakor senca se ji priplazi in jo vzdrami iz onemoglosti. Nekdo ji šepeta na trudna ušesa. — Žena, poglej na tvoje tri sirote, tebi so sedaj izročene v varstvo, preskrbi jim toplo ležišče, tudi kruhka so potrebni.

Dalje in dalje se pomikajo štirje možje s črno krsto na ramah, in že so v vrtu z umrlimi cvetkami.

Križ za križem se vrsti, nekateri se dvigajo visoko iz obzidja, iz črnega marmorja so spomeniki bogatinov, drugi leseni, ostareli od dežja, že sprhneli, zapuščeni, da se napis skoro ne čita. Jama je skopana, tako globoka, nehoče se pretreseš po telesu, strah te obide, na strani je visoko naložena črna prst. To je celica za črno krsto.

Tik pred jamo so se ustavili z mrličem. Natanko sem sedaj ogledala na zemljo položeno krsto. Šest črno pobarvanih desk je obdajalo truplo mrliča.

Vnovič se je oglasil veliki zvon, vse pretresljivejše je zadonel njegov glas, množica je zajokala. Žalostinko poje tudi njemu.

Nehote mi misli rojijo po glavi. Samo sebe vprašujem, koža gladka, vsi kupi zlata, vse kar imam, bo li zadostovalo za odkupitev sovražne smrti?

Množica se je polagoma razšla, le mlada žena s svojimi negodnimi mladikami stoji kakor okamenela ob grobu. Dve beli krizantemi so krasili nanovo zasuti grob. Vse okrog pa so žarele novembrske lučke.

Dr. France Prešeren pa piše v svojem sonetu:

"Znabiti, da kdor zdaj vesel prepeva, v mrtvaškem prtu nam pred koncem dneva

molče trobental bo: "Memento mori."

Št. 17, West Allis, Wis. — Na seji je bilo sklenjeno, da se vrši seja v decembru na tretjo nedeljo, to je 18. decembra; vzrok za premestitev je cerkveni bazar, ki se vrši 4., 5. in 6. decembra. Članice ste prošene, da vsaka po svoji moči napravi kaj lepega ter daruje in ako je mogoče, prodajte tudi par knjig v dobrobit cerkvenega bazarja.

Na domu se nahajajo bolne sestre Louise Kralj, Johana Cerar, Justina Shuster in Martha Durben. Vsem bolnim želimo skorajšno zdravje in jih priporočamo za obisk.

Sestri Mary Kirn in Josephine Paucsek obhajati ta mesec srebrni poroki. Naše čestitke in želje za mnogo nadaljnjih srečnih let ter da bi skupno dočakali 50 letnico!

Ne pozabite prihodnje seje, ki se vrši 13. novembra. Na svidenje!

Frances Hagen.

ZAHVALA SESTRAM ŠT. 17

Izvolite sprejeti najiskrenejšo zahvalo za pristrčno dobrodošlico, ki ste jo nama priredile ob vrnitvi iz stare domovine kakor tudi za dar, ki ste nama poklonile ob tej priliki. Posebna hvala možakom in natakarkjem. Vam vsem smo pa prinesli pristrčne pozdrave od vaših dragih in rojstne domovine! Bog živ!

Mary Zore
Josephine Schlossar

Št. 18, Cleveland (Collinwood), O. — Hvala lepa sestram, ki ste se v lepem številu udeležile zadnje seje. Sklenile smo, da se vrši po seji dne 1. novembra kard pardi in sicer bo seja ob sedmi uri in se prične z igranjem ob osmih in bo trajalo do desetih in nato se nadaljuje s plesom. Pridite v lepem številu, da ne bomo zopet razočarane kakor smo bile na veselici dne 1. oktobra. Imamo aktivno predsednico sestro Jennie Welikanje, ki se trudi na vse strani, da bi se zbudilo več zanimanja in življenja med članicami in pri podružnici. Ona je izvrstna družabnica ter veselega razpoloženja in je pri volji storiti vse v njeni moči za pospešitev družabnosti in napredka pri podružnici. Prosim vas, drage sestre, da ji damo priznanje s tem, da se izkažemo stodostotno naklonjene odslej naprej. Tudi druge prireditve rada poseti in ako bi tudi druge podružnice z nami sodelovale, bi se jim podvojeno povrnilo. Upam, da boste upoštevale te vrstice, ker so iskrenega namena. Prav rade bi videli tudi naše mlajše članice na prihodnji seji. Torej na svidenje 1. novembra v Kunčičevi dvorani ob sedmi uri zvečer.

Jennie Schumer, tajnica.

Št. 19, Eveleth, Minn. — Vreme imamo izredno udobno. Pozne jesenske rože ni še slana pomorila. Upati je, da bo tudi zima milejša.

S sestro Mary Culkar sva obiskali bolno sestro Barbaro Miroslavich, ki je morala darovati svojo nogo za svoje zdravje. Sedaj je invalid, ki se vozi na vozilnem stolcu. Navzlic svoji težki nezgodi je pogumnega duha in je naju pozdravila z nasmehom na obrazu in meni reče: "Johana, kod pa hodiš, da Te ni nič naokoli?" Kar motno mi je postalo, vendar sem se ojunčila in nadaljujemo govoriti vsakojako. Toplo priporočam drage sestre, da jo ob priliki obiščete. S tem ji bomo dali priznanje, da je bila res marljiva delavka pa najsi bo

nabirati nove članice ali pa prispevati za veselice. Vselej se je izkazala na mestu. Odlikovana je bila tudi z zlato broško. Vsega spoštovanja vredna žena in sedaj jo lahko razveselimo vsaj z obiskom.

Na Zahvalni dan bomo priredile veselico. Igrala bo izvrstna godba. Vstopnice se že prodajajo. Dolžnost članic je, da posetite veselico in s tem pomagamo k dobri stvari in zraven vsega se vam nudi vsaj nekaj razvedrila od vsakdanjih skrbi. Vsaj vselega človeka je še Bog vesel.

Mislím, da sem na mestu če priporočam, da volimo kandidate, ki so kmetske delavske stranke. V Minnesoti ima velik pomen, ker je ta stranka najmočnejša in tudi najboljša. Tukaj na Iron Range imamo dva slovenska kandidata in sicer g. Josip Kraker kandidira za okrajnega komisarja (county commissioner), ki je poštenjak in naklonjen delavskemu sloju in potem Tom Vukolič za državnega zastopnika (representative), ki je dobil v drugi vrsti največ glasov. Volimo torej za svoja rojaka, ki bosta tudi delovala za nas.

Pozdravljene sestre SZZ!

Ivana Ozanich.

Št. 21, Cleveland (West Park), O. — Drage sestre! Smehljajočega obraza sem se vračala domov od zadnje seje in to zato, ker je bila pri seji izvrstna udeležba in po seji pa prijetna zabava. Le tako naj bo tudi v bodoče!

Prav lepa hvala za velikodušni dar sestri Josephine Zupan kakor tudi sestram Mary Jurca, Jesenovec in Kavc. Bog vam povrni!

Sestra Ivana Zalar bo gotovo pogrešala najstarejšo hčerko, ki bo vstopila v zakonski stan. Pa že mora tako biti! Nevesti Jennie Zalar pa želimo največjo srečo v bodočem življenju!

Sestra Mary Komačar in soprog sta obhajala 25 letnico zakonskega stanu v krogu svojih otrok in prijateljev. Želimo, da bi dočakala 50 letnico v zdravju, sreči in božjem blagoslovu. Naše čestitke kakor tudi sestri Elizabeth Lach in soprogu, ki sta obhajala 15 letnico zakona. Da bi jih zdrava dočakala še mnogo!

Naše sožalje sestri Mary Mohorčič nad izgubo ljubljene tete. Pokojna naj počiva v miru božjem.

Naše kegljačice tudi izvrstno podirajo krogle. Ustanovile so si svoj tim in katero še veseli, naj se prijavi, ker bi rade imele vsaj dva tima, da bi še bolj navdušile mlajše članice.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da imamo v decembru Miklavžev večer, kakor pretekla leta. Povabile smo gospoda Grdina, ki nam bo prišel kazat slike. Sledila bo domača zabava in ples, ker bo ravno na soboto pred adventom oziroma dne 3. decembra.

Na svidenje na seji in najsrčnejše pozdrave celokupnemu članstvu SZZ!

Anna Pelčić, tajnica.

Št. 24, La Salle, Ill. — Zadnja seja je bila dobro obiskana. Upati je, da bo tako vsak mesec odslej. Vro-

čina ne bo več za izgovor. Rade bi poseta urne Nežike, saj je krompir že v kraju v stari kontri. Kaj če zna priti na prihodno sejo?

Naša blagajničarka se je preselila na farmo v bližini mesta DePue, kjer si je družina zgradila prijazen dom. Sestri Horzen in družini želimo najboljši uspeh v bodočnosti. Nov dom oziroma pogrebni zavod sta si kupila tudi ugledna podjetnika gospod in gospa Šimkus. Tudi njima želimo zaželjeni uspeh.

Nekaj naših sester se nahaja v bolniški postelji, katerim želimo, da bi bile zdrave v najkrajšem času! Pri sestri Zakreski se je oglasila teta štoklja ter ji pustila lep spomin. Čestitamo!

Pozdrav vsem sestram SŽZ!

Angela Strukel, tajnica.

Št. 25, Cleveland, O. — Bilo je neki dan meseca novembra, ko pride do mene bližnja sosedka, gospa Milavec in mi pove, da se bo na njenem domu vršil sestanek v namen ustanovitve nove podružnice SŽZ. Ker sem bila že prej navdušena za to organizacijo sem z veseljem obljubila, da bom navzoča. Zvečer istega dne se je torej vršila prva seja naše podružnice v navzočnosti 50 kandidatinj. Vpisala jih je gospa Mary Bradač, zaprisegla pa takratna gl. odbornica gospa Mary Glavan. Ker je sestra tajnica opisala zgodovino podružnice, bom jaz v tem smislu bolj kratka. Povem le, da sem kot prva in še sedanja predsednica prav zadovoljna z uspehom, katerega je naša podružnica dosegla tekom desetih letih obstanka. Napisala bi se lahko cela knjiga, kako se je agitiralo za nove članice, koliko potov in žrtev je bilo s tem združeno, kako so se vršile in bile obiskane seje, veselice, predstave, igre in razne slavnosti. Rada bi tudi obelodanila vsa imena agilnih članic in njih velikega dela, ker to pravico tudi zaslužijo, ali v kratkem je to nemogoče. Dolžnost moja pa je, da se tem potom zahvalim prejšnim in sedanjim odbornicam in vsem članicam za složno sodelovanje tekom vseh deset let. Naj vam bo v zadovolženje, da trud za podružnico ni bil zaman, ampak je obrodil obilen sad

Sedaj pa še nekoliko o slavnosti, ki bo prirejena za desetletnico obstanka. Slavnost se bo vršila dne 20. novembra v S. N. Domu na St Clairju. Začetek bo ob treh popoldne. Program bo sledeč: Pozdrav predsednice; predstavljanje ustanoviteljic; petje; spomin umrlim sestram; živa slika "napredek podružnice"; govori gl. odbornic in častnih gostov; igra: "Begunjka," drama v treh dejanjih. Igra bo zelo ganljive vsebine in igrali bodo najboljši igralci in igralka pod vodstvom sestre Josephine Perpar. Slednja je morala iskati zdravja pred kratkim v bolnici in upamo, da bo vseeno vse dobro izpeljala in bo pri najboljšem razpoloženju. Vstopnina za pester program popoldne in ples zvečer bo samo 50 centov za osebo. Že samo igra je

vredna te nizke vstopnine. Samo za ples zvečer bo vstopnina 25 centov. Igral bo Germ orkester. Po sklepu glavne letne seje je vsaka članica obvezana vzeti stopnico za 50 centov. Menda ne bo vsled tega sklepa kakega oporekanja od strani članic, saj enake slavnosti so redke. Pomislite kako lepo bo ako bo na tej jubilejni proslavi navzočih tisoč članic in njih domači in prijatelji. Prijazno je vabljen tudi splošno cenjeno občinstvo in posebno še sosedne podružnice. Zabava bo prvovrstna to vam že sedaj jamčimo. Torej: na svidenje 20. novembra v S. N. Domu!

Pozdrav!

Frances Ponikvar, predsednica.

Št. 27, No. Braddock, Pa. — Na novembrski seji bomo razmotrivali glede družabnih in izobraževalnih klubov za zimsko sezono, da bomo tudi pri nas zbudile več življenja. Ustanovile bomo lahko kegljaški, šivalni, pevski ali dramski klub, kar si boste izbrale in do kar imate veselje bo odvisno od vas. Nekaj moramo imeti za pozimski čas. V aprilu bomo obhajale desetletnico obstoja in takrat bi bilo primerno vprizoriti kakšno lepo igro in zato se je treba odločiti že sedaj, da se lahko vse potrebno uredi. Gotovo bomo imele lep odziv od občinstva, članstva in gl. odbornic.

**V BLAG SPOMIN POKOJNIM
V BLAG SPOMIN POKOJNIMA
SESTRAMA, KI STA PREMINULI
PRI SLEDEČIH
PODRUŽNICAH:**

PODRUŽNICA ŠT. 9, Detroit, Mich. Mrs. Anne Gorshe, 372 Geneva Ave., Highland Park, Michigan, rojena 1. marca, 1881, pristopila 21. oktobra, 1928, umrla 14. septembra, 1938.

PODRUŽNICA ŠT. 56, Hibbing, Minn. Mrs. Katherine Magina, 3323 Roosevelt Avenue, Hibbing, Minn., rojena 25. novembra, 1886, pristopila 10. oktobra, 1933, umrla 14. septembra, 1938.

**NAJ DUŠE UMRILIH SESTER
SŽZ POČIVAJO V MIRU!**

"Blagor tistim, ki so žalostni,
ker bodo potolaženi." Mat. V. 5.

Teta štoklja je obiskala sestri Rozi Bašič in Rosi Lekli ter vsaki pustila zalo deklico v spomin. Čestitamo!

Nevarno je zbolela naša sestra K. Pavlakovič toda stanje se ji je izboljšalo. Težko operacijo je prestal tudi gospod Hudale, oče naših treh članic. Vsem bolnim želimo ljubelega zdravja.

Sestra Frderbar je priredila prav okusno večerjo v počast rojstnemu dnevu in imendanu njenega soproga na dan sv. Mihaela ter povabila lepo družbo, ki smo imeli prav prijeten večer. Želimo mu še mnogo let! Lepa hvala za vse!

Prav zvesta pomočnica pri podružnici, sestra Milka Tomašič in soproga bosta obhajala v novembru 25 letnico zakona. Želimo jima še mnogo let zdravja in sreče!

Dne 18. septembra sta me iznenadile z obiskom predsednica in tajnica od št. 26 iz Pittsburga. Pogovorile smo se mnogo o naši dični organizaciji SŽZ. Prav lepa hvala za obisk!

Naša pridna(?) urednica bo praznovala svoj rojstni dan 5. novembra. Pošiljamo ji iskreno voščilo, da bi bila zdrava in vesela še na mnogo let ter naprej tako lepo in skrbno ohranila Zarjo za slovenski narod. (Prav srčna hvala za iskreno voščilo.—A. N.)

Sestra Ana Petelin je praznovala svoj rojstni dan 2. oktobra. Čestitamo!

Ne pozabimo, da je 2. novembra vseh vernih duš dan. Spominjajmo se naših pokojnih, ki so toliko dali v življenju za nas. Premislimo koliko mladih krije črna zemlja, od katerih je bila težka ločitev. Kadar pride tisti čas, smrt ne vpraša kaj je tvoj stan ali koliko si star temveč kosi po svoji volji — danes tukaj, jutri tam.

Ana Tomašič, predsednica.

Št. 31, Gilbert, Minn. — Od nas ni bilo že dolgo dopisa, vzrok je bila naša zaposlenost skozi poletje in to radi konvencije KSKJ., ki se je vršila blizu našega mesta. Za časa konvencije smo se spoznale z mnogimi prijatelji in sorodniki, ki so prišli od blizu in daleč. Z nekaterimi se nisimo videli že 30 let in zato je bilo naše veselje toliko večje.

Pohvaliti moram agilnost naših članic v zadnji kampanji SŽZ, ki so se vneto potrudile, da smo prišle do številca 102 članic pri podružnici. Zahvaliti se moram našim delovnim sestram in sicer Spenko, Kramer, Ocep in Knaus, ki so prejele zlate broške v priznanje pridnosti. Sestra Spenko se je pa najbolj potrudila in je prejela tudi denarno nagrado. Naš poklon vsem marljivim agitatoricam! Upamo, da boste tudi v bodoče delovale za dobrobit št. 31.

Naznanjam vam, da se bodo naše mesečne seje vršile odslej pri sestri Indihar, ker prejšnje dvorane ni več, kakor veste se je sestra Kushlan preselila v Duluth.

Na svidenje na prihodnji seji pri sestri Indihar. Pridite v polnem številu sicer je dolgčas, če nas pride samo nekaj. Theresa Prosen, tajnica.

Št. 32, Euclid, O. — Prireditev dne 25. septembra je precej dobro uspela, kakor so slabi časi. Seveda, starejših ni bilo! Umevam, da vedno kaj manjka, včasih zdravja in denarja, ampak največkrat pa manjka dobre volje do društva! Prosim vas, bodite bolj družabne in pridite na seje, posebno v jeseni, ko so dolgi večeri. Sicer je bila seja 4. oktobra dobro obiskana, ker navzočih je bilo 45 članic. Vsa pohvala tistim, ki ste prišli. Vabljeni ste zopet na prihodnjo sejo, ki se pa vrši dne 9. novembra, na sredo večer. Seja se prične točno ob sedmih in po seji bo kard pardi in ples. Me starejše kar radi posedimo in pokramljamo saj pride marsikaj na vrsto. Mlajše se pa rade zasučijo. Tudi za pod zobe bo pripravljeno in še kaj za grlo. Dobiček je namenjen za uniforme za naš vežbalni krožek. Povabite tudi svoje prijatelje in prijateljice, da bomo imele čim lepši uspeh. Torej dne 9. novembra v šolski dvorani sv. Kristine ob osmih zvečer bo veselica. Pridite polnoštevilo.

Lepa hvala vsem sestram, ki ste darovale za prireditev oziroma potice, kekse, krofe itd. Bog vam plačaj!

Drage sestre, v zadnji Zarji ste brale dopis od tajnice, ki je toplo apelirala na vas, da bodite točne pri plačevanju mesečnine. Nekateri ste se zavedale svoje dolžnosti in ste prišle poravnati, toda nekaj vas je, ki še vedno odlašate, zato vas prosim, da bodite pošteno napram tajnici in plačujte točno in redno. Večkrat se primeri, da gre tajnica na vaš naslov in ni vas več tam in to ni prav, drage sestre. Leto se nagiblje h koncu, bodimo pravične in poravnajmo zaostali asessment. Hvala lepa naši tajnici za pohvalo!

Najlepša hvala še ostalim štirim sestram, ki so pomagale pri šivanju posteljne odeje. Grela se bo pa ga. Mary Augustin na Renwood cesti, ker je sreča bila njej naklonjena.

Na svidenje 9. novembra. Vas sestrsko pozdravljam,

Terezija Zdešar, predsednica.

Št. 37, Greaney, Minn. — Ne vem besed, da bi izrazile mojo hvaležnost za veselo presenečenje, katerega sem doživela ob povratku v Greaney dne 25. septembra, 1938. Do mene je prišla blagajničarka sestra Udovič, da naj grem na njen dom, kjer mi bo izročila darilo od podružnice. Povedala mi je, da so sestre priredile veselico, katere dobiček je bil namenjen meni v pomoč ter mi izroči lepo svoto denarja in posteljno pregrinjalo. Kdor je občutil dolgotrajno bolezen kakor sem jo jaz, tisti ve, kaj pomeni taka dobrosrčnost ob času potrebe. Ne vem za posamezna imena komu naj se posebej zahvalim, zato se želim zahvaliti iz dna srca vsem dragim sestram za požrtvovalnost in radodarnost. Naj Bog blagoslovi Zvezo, podružnico št. 37 in vsako posamezno članico.

Vas hvaležno pozdravljam,

Mary (Flake) Haglund.

Št. 39, Biwabik, Minn. — Pri nas smo zelo zaposlene zato se malokdaj oglasimo. Pridne smo kakor čebelice, da si preskrbimo za zimo. Vkuhavamo sadje, kumarce, fižol in razne druge zelenjadi, da bo pozimi družini kaj za postreči. Prav nič nimamo časa za vasovanje. Še za brati si komaj privoščimo čas. V imenu vseh bralk se lepo zahvalim našim gl. odbornicam in sestram za lepe in zanimive dopise o potovanju v staro domovino. Le še kaj lepega napišite!

Naše sestre moram pohvaliti, ker se tako pridno udeležujejo mesečnih sej. Le tako tudi v bodoče, več ko vas bo navzočih toliko boljše bomo ukrenile v korist podružnice in SZZ.

Bolni sta bili sestri Šilc in Vrskovič. Obema želimo, da bi skoraj okrevali in isto želimo tudi vsem drugim bolnim sestram!

Poročila se je sestra Vera Kuri in sicer v Minneapolisu, ker sestra Kure je tam zaposlena. Čestitke!

Na oktobrski seji smo sklenile, da v zimskem času priredimo po vsaki seji domačo zabavo in to največ zaradi naših mlajših članic, ker ako hočemo, da se bodo zanimale za našo organizacijo jim moramo nuditi kaj več razvedrila, ker mlajše članice prav nerade poslušajo naše jamranje temveč želijo biti vesele. Pridite torej v lepem številu na prihodnjo sejo ter pripeljite tudi svoje hčerke in druge znanke čeprav niso še članice, da se prepričajo, da se imamo res lušno pri nas. Igrale bomo razne igre in sicer za dobitke. Serviran bo tudi okusen prigrizek. V mladini je naš up, ako ne bomo napredovale z mladino, potem ni za pričakovati uspešne bodočnosti. Zato naj bi se sleherna sestra vneto zanimala za pospešitev dobre volje med mladino. Drage sestre in slovenska dekleta, prihodnji mesec vas želimo videti lepo število pri naši zabavi. Na razpolago bodo samo dobre stvari kakor tudi kofetek in okusen prigrizek!

Na veselo svidenje!

Mary Delak, predsednica.

Št. 42, Maple Heights, O. — Ne vem zakaj so seje zadnje čase bolj slabo obiskane, saj vendar ni težko priti enkrat vsake tri mesece na kratek sestanek, da se pogovorimo med seboj. To je vendar za kratek čas! Vem, da ste zaposlene vsaka pri svojih kuhinjah, vrtnih gredah itd. Sedaj, ko se letna sezona nagiba proti hladnejšim časom bi bilo lepo od vas, če bi prihajale v polnem številu k sejam. Obenem vas prijazno prosim, da prinesete redno mesečnino, s tem boste zadovoljili sebe in dali pogum in veselje med članstvo. Plačate lahko tudi na mojem domu. Seje se pa vršijo vsak prvi torek v mesecu ob pol osmih zvečer v S. N. Domu.

Vam udana,

Mary Filips, tajnica.

Št. 43, Milwaukee, Wis. — Oktobrška seja je bila še precej povoljno obiskana. Naznanjam vam, da bomo priredile domačo zabavo tretjo nede-

ljo v januarju. Članice šivalnega kluba so naredile lepe prevleke za blazine in pogrinjala (pillow cases in dresser scarfs), katere bomo oddale na tej zabavi. Na septembrski seji je bilo sklenjeno, da vsaka članica prejme pet tiketov po deset centov. Vseh skupaj je 18 lepih stvari za oddati. Članice ste prošene, da sodelujete v najboljši moči ter upoštevate sklep seje. Šivalni klub se je trudil dolgo časa, da se je vse lepo našilo in dolžnost vseh nas je, da storimo svojo dolžnost v korist skupne blagajne. Ne pozabite na prihodnjo sejo dne 13. novembra.

S pozdravom,

Mary Bevez, tajnica.

Št. 49, Noble, O. — Že dolgo sem gojila željo, da bi pri naši podružnici začele s šivalnim klubom v zimskem času, da ne bi tratile časa samo radi formalnosti, ki so na vsaki seji in je vse tako enolično. Na prihodnjo sejo 1. novembra bomo že prinesle vzorce za ročna dela. Katero veselji naj nikar ne ostane doma. Pri naši družbi je vedno mnogo smeha in zabave. Naše mlajše članice so začele z kegljanjem in se pridno vadijo v tem prijetnem sportu.

Pozdravljene,

Jennie Intihar.

Št. 53, Cleveland (Brooklyn), O. — Na zadnji seji je bila lepa udeležba, na prihodnji naj vas bo pa še več, ker bosta sejo posetili naši izletnici sestri Alice Železnik in Mary Oblak, ki nam bosta mnogo zanimivega povedali o stanju v stari domovini in po drugih krajih Evrope.

Zbolela je naša aktivna sestra Franz, ki se nahaja v mestni bolnici. Obiščite jo ob prvi priliki. Njej in vsem bolnim sestram želimo dobrega zdravja.

Najlepša hvala vsem, ki nam tako točno poročate o svojih vtisih iz potovanja v domovini in razveselite tiste, katerim ni bilo mogoče iti na obisk. Le še poročajte!

Pozdrav vsem sestram SZZ!

Mary Oblak, predsednica.

Št. 54, Warren, O. — Tudi jaz spadam med tiste, ki rajši čitamo kot pišemo. Ne morem si kaj, da ne bi omenila našega glasila, ki prekaša samo sebe odkar so se vrnile naše izletnice iz domovine. Jaz že komaj čakam kdaj bo prišla naša Sodraška in Ribniška dolina na vrsto. Gotovo si je naša urednica dobro ogledala kraje, kjer ji je tekla zibelka. Pogostoma mi pridejo solze v oči, ko čitam doživljaje naših vrlih žen in deklet. Vsaki izmed nas pogosto uha-jajo misli čez veliko "lužo," kjer smo preživele mladost.

Srečne so bile izletnice, ki so imele častitega gospoda dr. Franc Trdana za kažipot, ker on je poln humorja kot pravi Ribničan. Ko se je gospod profesor nahajal v Ameriki smo ga imeli tudi pri nas čast za hip pozdraviti. Takrat je bil pri nas še moj brat Alojz Klaus, ki se pa nahaja že

skoro leto dni v domovini pri svoji družini. Njegova soproga je sestrična "Mihatovega gospoda," kot imenujejo g. profesorja domači.

Naša podružnica priredi v soboto večer 12. novembra plesno veselico. Odbor bo skrbel, da bo za vse prekrbljeno. Vršni se v Hrvatski dvorani na Burton cesti. Iskreno vabimo vse od blizu in daleč, da nas posetite. Za vašo udeležbo vam bomo zelo hvaležne.

Obenem prosim, drage sestre, da pridete na prihodnjo sejo, ki se vrši pri sestri Ivani Šajn na Burton cesti. Razmotrivale bomo o več važnih stvareh.

Sestri A. Dolgan se počasi bolezen obrača na boljše. Njo je pred mesecem zadel mrtvoud na desno stran života. Upamo, da ji ljubi Bog kmalu podeli okrevanje.

Najlepše pozdrave vsem skupaj in hvala lepa za pozdrave iz potovanja!
Rose Racher, predsednica.

Št. 55, Girard, O. — Skoraj vse poletje se je govorilo in razpravljalo, da priredimo vinsko trgatve. In tako se je vendar približal zaželjeni čas in sicer se vrši dne 12. novembra zvečer v Slov. Domu. Gospod župan in županja bosta vodila povorko z sodnikom, policajem in viničarkami v vinograd (to bo plesna dvorana) ob deveti uri. Z vstopom v vinograd se bodo prepevale znane slovenske pesmi in vodil jih bo naš dobroznani muzikant Josip Umek. Zatem sledi starokrajška večerja v sredini vinograda, katero prinese s seboj županja. Ker je ravno Martinov dan, bomo tudi ob tem času krstili novo vino po stari slovenski šegi. Za to bo preskrbel župan, ki bo imel "štetan" skrit v jerbasu.

Po večerji in vsemi obredi se prične ples in trganje grozdja, pri čemer se obeta veliko smeha in veselja. Naše vrle viničarke bodo pridno skrbele, da se bo vsak, ki pride, prav dobro imel in nikomur ne bo žal, če se je udeležil prireditve.

Vljudno vabimo vse sosedne podružnice, kakor Niles, Warren, Bessemer in druge. Če se ne motim, se je nekaj govorilo, da nas obiščejo tudi iz Pittsburgha. Zelo nam bo v čast, ako bodo res prišle. Naše članice pa prosimo, da pripeljete mnogo prijateljev in znancev.

Pozdrav vsem sestram in kličem: na veselo svidenje 12. novembra!

Theresa Lozier, predsednica.

Št. 56, Hibbing, Minn.—Udeležba na zadnjih sejah je bila prav dobra in želimo, da bo tako naprej, ker imamo vedno mnogo važnih zadev za razmotrivati.

Sporočamo žalostno novico, da je v septembru preminula sestra Magina. Naj počiva v miru. Preostali družini naše globoko sožalje.

Poročilo o plesu, ki se je vršil dne 15. oktobra sledi prihodnjič.

V oktobru sva šli s sestro Kozina na obisk k št. 38 v Chisholm. Presenečeni sva bili nad lepo udeležbo. Slišali sva zanimivo poročilo od naših

izletnic, ki so se nahajale v stari domovini. Sestra Smoltz je obljubila, da poseti našo sejo in zagotovljena sem, da boste vse z veseljem poslušale njeno predavanje, ker zna povedati tako interesantno in špansko.

Dne 8. novembra bo posetil našo sejo neki gospod, ki bo nam demonstriral, kako se delajo slike in nam raztolmačil razne podrobnosti o tej stroki. Mogoče bo vzel tudi sliko od vseh navzočih. Seveda, to je samo obljuba, ni prav zagotovo.

Še sedaj vas opominjam, da se približuje decembrska seja in volitev odbornic ter razmotrivanje o društvenih pravilih. Zaznamujte si dan seje in se odločite, da boste zagotovo navzoči.

Za plačati mesečino se obrnite na sestro Lunka, ki vas bo prav vesela in vam bo točno postregla. Na svidenje 8. novembra.

Pozdrav!

Mary H. Buchar, predsednica.

Št. 59, Burgettstown, Pa. — Zadnja seja je bila prav dobro obiskana. Glejte, da bo odslej vedno tako. Najlepša hvala gospej Priland za pozdrave iz domovine.

Poročati moram žalostno novico, da je preminul soprog sestre Mary Lunder. Zjutraj je šel na delo in ob osmi uri prišel maza, rekoč, da se počuti bolnega. Na pomoč je prihitel zdravnik, zbrali smo se tudi sosede in g. župnik, toda bilo je nepozno, svojo dušo je izdihnil ob deveti uri zjutraj. Naše globoko sočutje sestri Lunder. Pokojniku pa naj sveti večna luč!

Bolna se nahaja sestra Mary Pumper, kateri želimo ljubega zdravja ter skorajšno svidenje na seji. Operirana je bila tudi naša sestra Margaret Jenko in hvala Bogu, da je že ozdravela ker privoščimo vsem sestram dobrega zdravja. Josephine Pintar.

Št. 64, Kansas City, Kans. — Naše seje so slabo obiskane, da je še mene veselje minulo ali je pa bila vzrok neznosna vročina, ker pri nas smo res imeli vroče dneve. Želeti je, da se bo zboljšalo sedaj, ko je vreme hladnejše in s tem bomo prikrajšale tajnici veliko skrbi. V zakonski stan je stopila sestra Kristina Zakrajšek. Obilo sreče in Bog Te živi!

Mesec november je tukaj in srce mi narekuje te besede:

Peto leto sinček, hčerka že molčita.
Peto leto mirno v grobu spita.
Nocoj pa slišim vaju od nekod—
Nocoj, ko spet je mrtvih god.

Skrivnostno kličeta mi iz višin—
vso srečo vajnih mladih dni v spomin.
Vprašujeta me kako je zdaj?

O sinček, hčerka, trdo je moje življenje,

zday sama brez vaju okušam skrb in trpljenje—

in breme, ki je vaju težilo,
ko vama je srce zame bilo.

Na grobu lučka vama gori,
ljubezen mojih srečnih dni,
Kako srečna sem bila,

dokler vidva sta pri meni bila.
Na njem blede jesenski cvet
poslednji list najlepših let.

Na grobih pa moja molitev
in žalni spev se izgublja v daljni odmev.

Peto leto že molčita,
nocoj pa zopet meni govoriga,
kot nekda vama v obličje zrem—
poljub vajin čutim in objem.

Eno samo leto sta navskrižem—
hčerka pet in sinček štiri;
ali meni se dozdeva, da že let je mnogo.

Pozabila mati vaju ne bo,
dokler srce bilo bo.
Vidva pa mirno spita v črni zemlji,
dušice vajine naj se veselita
pri Mariji, gori nad zvezdami,
dokler se zopet ne združimo.

—Mati.

Pozdrav vsem sestram SŽZ!

Mary Horzen.

Št. 66, Canon City, Colo. — Članice naše podružnice prav prijazno vabim na polnoštevilno udeležbo pri seji 6. novembra in tudi pri glavni seji 4. decembra. V poletnem času so bile seje bolj slabo obiskane in v pozimskem času ravno tako, vendar apeliram na vas, da bi se zavedale svojih dolžnosti ter prišle redno k sejam. Posebno na glavni seji v decembru naj bi vas ne manjkalo, ker poleg volitve odbora za leto 1939 imamo tudi druge važne stvari za urediti za dobrobit podružnice v prihodnjem letu.

Bolna je sestra Agnes Medved, ki se je morala podati na operacijo in nas veseli, da se ji stanje obrača na boljše. Sestra Štrajner je še zmerom bolna. Prošene ste, da večkrat obiščete naše polne sestre ter jih kratkočasite v dnevih boleznih.

Iskrena hvala naši glavni predsednici za pozdrave in lepo kartico iz Ljubljane.

Ana Susman.

Št. 77, Pittsburgh, Pa. — Oktobrska seja je bila lepo obiskana. Po seji smo imele prav prijetno zabavo in naši blagajni pripomogle do boljšega stanja. Na seji je bilo omenjeno, da bi priredile "Thanksgiving Dance." Prosim, da pridete na prihodnjo sejo, kjer bomo vse potrebno odločile. Torej z veseljem na delo in še kaj novih pripeljite s seboj, saj se večkrat pokaže kako je lepo biti članica naše podružnice.

Prav iskrena hvala sestram za veselo presenečenje za moj rojstni dan. Nisem pričakovala tolike pozornosti oziroma tako lepa darila in toliko dobrot. Dogodek mi bo ostal v trajnem spominu ter hočem se vedno izkazati nvaležno.

Pozdravljene in na veselo svidenje na seji!

Terezija Sikošek, blagajničarka.

Št. 79, Enumclaw, Wash. — V dolžnost si štejem, da se prav srčno zahvalim podružnici št. 25 za lep program prirejen v počast izletnicam,

ki so se vrnilo iz stare domovine. Ker sem se ravno nahajala v Clevelandu so tudi mene lepo sprejele v svojo sredo. Program je bil pester, katerega je spretno vodila predsednica gospa Frances Ponikvar. Nastopil je Baragov mladinski zbor, katerega pevovodje je č. g. Matija Jager, ki nam je zapel prav zbrane pesmi in to tako mило in ljubko, da sem bila ginjena do solz. Za tamošnjo naselbino je bilo lepo petje navadna stvar, ampak za tiste, ki pridemo od drugod, kjer nimamo teh privilegijev, je pa to naravnost očarljivo. Najlepši poklon g. Jagru! Vprizorjena je bila tudi šaljiva igra, ki je privabila toliko smeha, da smo se kar zvijali. Zdelo se mi je kakor, da se nahajam v domovini, tako precizno in izvrstno so igrali. Čestitam vsem, ki ste tako točno izpeljali svoje vloge.

Po igri je pa nastopil vežbalni krožek in sicer v lepih večernih oblekah. Uvrstile so se v polkrog na odru in nato so bile tja pozvane vse navzoče glavne odbornice in povabile so tudi mene, da se jim pridružim. Bile smo vse predstavljene, vsaka je spregovorila par besed in nato smo bile obdarovane s krasnim spominikom. Iskrena hvala, drage sestre, meni bo dar ostal v najdražji spomin na vas.

Prav srčna hvala urednici Zarje, ki nam je tako lepo povedala o naši mili domovini. Govorila je tako zanimivo, da bi jo človek poslušal vso noč. Torej še enkrat hvala, sestra Novak.

Nato se je razvila domača zabava in ples. Bilo je prav prijetno gledati kako so plesali stari in mladi pozno v noč. Ko sem se poslavljala od dobrih sester, so me povabile, da pridem naslednji dan v Euclid Beach park na piknik in slavnost vežbalnih krožkov.

Ko sem šla s svojimi sorodniki in prijatelji v park so ravno korakali krožki v veliko dvorano, kjer se je vršil program. Nastopilo je sedem krožkov, ki so tekmovali med seboj za prvenstvo v korakanju. Krožek iz Loraina je dobil prvo odliko. Korakanje je bilo tako perfektno, da bi človek gledal na nje cele ure. Pozvana sem bila na oder, da tam sedim med gl. odbornicami, kar mi je bilo v veselo presenečenje, ker nisem pričakovala pozornosti. Podana je bila še druga ganljiva točka oziroma prizor, ko so priplesale v dvorano vse članice teh krožkov v dolgih večernih oblekah po zvokih valčka in tako proizvajale skupni ples in v rokah so držale zelene vence in lepe cvetke, s katerimi so okrasile podobe, katere vsaka je predstavljala država, odkoder so bile navzoče gl. odbornice. Potem so nam na odru pripele lepe šopke cvetja. Prav srčna hvala, drage sestre, za vso prijaznost in pomemben nastop. Imela sem čast seznaniti se z našimi odličnimi sestrami. Res škoda, da je bila navzočnost nemogoča naši gl. predsednici. Mesto Cleveland mi bo ostalo v trajnem spominu.

Ko sva se s sestro Mary Potočnik, s katero sva skupaj potovali po različnih državah Amerike, vrnili v Enumclaw, so nas pa veselo presenetile naše sestre. Foklonile so nama lepa darila in imele smo se prav izvrstno. Mojster tega pardijskega je bila sestra Mihelič, ona zna kaj takega pogruntati, ki je doma blizu Ribnice in vedno je vse veselo, ker ona je polna humorja. Prav lepa hvala, drage sestre, v imenu sestre Potočnik in sebe. Lepa zabava in vaša požrtvovalnost nam bo ostala v najlepšem spominu.

Prav lepa hvala mojemu nečaku Franku Umeku in njegovji soprogini in mami gospej Babnik ter družini Geržel in moji prijateljici gospej Rešaver in soprogu za vso naklonjenost in gostoljubnost ob času bivanja v Clevelandu. Sprejmite vsi skupaj moje srčne pozdrave in najlepšo zahvalo.

Kaj pa naša urna Nežika? Kakor se mi domneva je v domovini vse Kraševce zmešala, ker je bila tako fejest za pogledat. Kakor zgleđa ji ni dosti več za tistega debelega Markota, gotovo si je zbrala kakšnega Pepeta. Če bo kaj možitve pa ne pozabi na naš Washington za medeno potovanje. Te bomo peljali na vrh snežnika Mt. Rainerja.

Vas prisrčno pozdravljam,

Josephine Richter, predsednica.

Št. 84 New York (Brooklyn), N. Y.— Da ne bodo članice Zveze po drugih naselbinah mislile, da je naša podružnica zaspala, kar bi lahko domnevale, ker se v Zarji nič ne oglasi, naj bo povedano, da naša podružnica ne spi, temveč da lepo napreduje. V minulem poletju res ni bila posebno aktivna, a sedaj in jesen je pa šla pridno na delo, za kar je najboljši dokaz to, da je na zadnji seji 3. oktobra sprejela 10 novih članic. In kakor se sliši, jih bo na prihodnji seji 7. novembra pristopilo ravno toliko ali pa še več. Tako, upamo, da bo na prihodnji seji število naših članic narastlo nad 50. Poleg tega je pa upati, da se sedanje dobro razpoloženje in navdušenje pri podružnici ne bo ohladilo, temveč da bodo članice vso zimsko dobo pridno delale in agitirale v prid podružnice in Zveze, ter da bo podružnica na pomlad dosegla število 100. Članice, od nas je odvisno, če se bo to veselo upanje uresničilo ali ne!

Ker je ravno eno leto, od kar se je sprožila misel za ustanovitev tukajšnje podružnice, je podružnica v proslavo tega dogodka priredila skupno večerjo za svoje članice v soboto dne 8. oktobra v dvorani rojaka Arnesha v Ridgewoodu. Po večerji je sledila prosta zabava in ples. Prireditelj je v vsakem oziru povoljno izpadla. Sedaj pa moramo pričeti misliti na glavno letno prireditev, ki se bo najbrže vršila v januarju, da bomo z njo svojo društveno blagajno zopet nekoliko podprle.

V pojasnilo čitateljicam Zarje izven New Yorka naj omenim, da je večina tukajšnjih rojakinj poročenih kakor samskih, zlasti v zimski dobi zaposljena v slavninarski industriji ter

da imajo zato malo časa na razpolago izven svoje družine in tovarne. Zato je treba veliko več dobre volje in požrtvovalnosti z njihove strani, če se hočejo zanimati še za društvene zadeve. Kljub svoji prezaposlenosti pa naše tukajšnje rojakinje ob vsaki priliki dokažejo, da v narodnem delu nič ne zaostajajo za našimi moškimi.

Končno pozivljam vse članice naše podružnice, da se gotovo udeležijo prihodnje seje 7. novembra, ker bo veliko važnih zadev na dnevnem redu.

Ivanka Zakrajšek.

Št. 85, DePue, Ill. — Na septembrski seji je bilo sklenjeno, da vsaka članica prispeva 25 centov v ročno blagajno namesto, da bi priredile jensko veselico in pri tem imelo stroške Drage sestre, prosim vas, da prinesete omenjeni prispevek z redno mesečnino na prihodnjo sejo. Dalje apeliram na vas, da bi se v povoljnejšem številu udeleževale mesečnih sej, kajti čim več nas bo na seji tem boljši bo uspeh. Približuje se zima in zakaj bi doma pri peči sedele, ki bo bolj kratkočasno in zanimivo pri skupnih sestankih, kjer se prav po domače pogovorimo. Nadalje vas prosim, da pripeljete kaj novih članic, da bo lepši napredek. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v S. N. Domu.

Sestra Omahen in soproga Vinc sta obhajala 20 letnico zakonskega stanu dne 1. oktobra. Prijatelji in prijateljice so jima priredili veselo presenečenje. Čestitamo ter želimo, da bi dočakala še mnogo let v družinski sreči in zdravju!

Pozdrave vsem sestram SZZ!

Mary Jermene, tajnica.

Št. 89, Oglesby, Ill. — Prav lepo bi bilo, ako bi bila vsaka seja dobro obiskana kot je bila zadnja, seveda z dvema častnima gosta kot sta urna Nežika in Marko. Nežika nam je prinesla odpustkov iz starega kraja. Mojega je kupila v Londonu. Smeha je bilo več kot zadosti. Po seji smo imele prigrizek, katerega je preskrbel odbor in sestra Frances Kožel. Sestre, katero veseli imeti zopet par ur razvedrila naj poseti sejo 6. novembra ob sedmi uri zvečer v navadnem prostoru. Po seji bomo igrale banko. Za najboljšo igralko bo lepa nagrada. Katera bo pa igrala najslabše bo dobila pa še lepšo nagrado. Veselja bo za tiste, ki znajo in ki ne znajo. Naše mlajše sestre Olga Kaučič, Josephine Vidic, Eunice Komatar in Sophie Papesch nam bodo preskrbele prigrizek in zabavo za omenjeni večer. Pridite torej vse na sejo in zabavo.

Čestitamo predsednici Frances Nemeth, ki je bila odklikovana s zlato Zvezino broško, ker je pridobila zadostno število novih članic v zadnji kampanji.

Poročati imam žalostno vest, da je naši sestri Ani Krančič v Wenomá, Ill., umrla njena mati. Naše globoko sožalje. Naj ji sveti večna luč!

Na svidenje na seji!

Mary Meglich.

ŽENA IN DOM

Frances Sušel:

DOMAČA KUHINJA

Mesena štruca z zelenjavo

Pripravi si tri funte zmletega mesa, eno šalo drobtin, en zriban krompir in en koren, tri drobno zrezane čebule, tri stebelca zelene, eno zeleno papriko. Potresi dve žlički soli in eno žličko popra. Če maraš, potresi tudi pol žličke žajblja (sage). Stresi vse skupaj in zamešaj še tri vtepena jajca. Strcaj vse skupaj v obliko štruca in položi v namazano pekačo. Po štruca naloži narezke špeha in potresi malo drobtin. Postavi v vročo peč za prve četrte ure potem pa peci poldrugo uro v peči pri 350 stopinjah ali kakor je treba za kruh. Med pečenjem zalivaj z paradižnikovim sokom.

Meseni zvitki v testu

Dve šali moke, dve žlički pec. praška in eno žličko soli dvakrat presejaj. Med tako moko vdrobi štiri žlice masti ter prilij pol šale ali malo več mleka, da lahko napraviš testo. Razvaljaj v tenak blek katerega potresi z mesom. Pečeno ali kuhano meso zmelji, polj s kečupom potem pa potresi po testu. Zvij skupaj kakor potico. Nareži na prst debele zvitke. Položi jih ploščato v namazano pekačo ter rumeno zapeci v peči. Kot prikuho daj grah s prežganjem.

Želi iz malih jabolčkov (crabapples)

Jabolčka operi in odstrani reclje. Lupiti jih nikar, pač pa lahko vsakega razpoloviš ali razčetrtaš, kar je večjih. Stresi jih v lonec in nalij manj vode kakor pa je jabolč. Kuhaj jih do mehkega potem pa stresi v vrečo, da se odteče sok. Najbolje je, če pustiš čez noč. Drugi dan pa zmeri na vsak pajnt soka po en funt sladkorja. Sok zlij v široko, bolj nizko posodo, postavi na ogenj, kjer naj hitro vre. Sladkor prej segrej. Med vretjem zasipaj gorak sladkor in pobiraj pene proč. Ko vre dvajset minut pa zajmi z žlico, da vidiš, če se je dovolj zgostilo. Če sok visi ob žlici, je dovolj kuhan, če pa teče, pa še malo delj kuhaj. Vročega nalij v prekuhane kozarce. Ko se želi ohladi, se tudi malo ukrči in tedaj ga zalij z vročim parafinom. Par peres roženkravta da veliko finejši okus temu želiju.—Prispevala ga. T. K.

Ana Petrič:

PRAKTIČNI NASVETI

Sadni madež

Madeži na perilu delajo vsaki perici velike preglavice. V jeseni se posebno dostikrat zamaže z raznim sadjem. Madeže od breskev, hrušek in češp odpraviš jako uspešno ako dotični kos potakneš v gorak glicerin. Ko se je dovolj časa namakal, ga izperi v topli vodi. Ako madež ni še izginil, ponovno namoči v glicerinu in potem izperi.

Če je madež še pozna, ga je treba beliti. Napravi raztopino iz tega: dve žlički sodium parborate raztopi v eni šali vode. Namakaj dokler madež ne izgine, potem pa dobro izperi.

Ta navodila veljajo samo za madeže, ki so na platnenem ali pa na bombažastem perilu.

Preskrbi si cvetlice za zimo

Jako lepo cvetje za zimske dneve zraste iz sedaj posajenih čebulic. Lahko jih posadimo kar v pesek ali celo samo v vodo oziroma nad vodo pa bodo začele odganjati koreninice in se razvijati v popolno cvetlico. Ponesetija in razne kakteje ne napravijo čebule ampak so tudi zimske cvetlice, katere je treba pred mrazom prinesiti v hišo na najbolj solčno okno. Posadite sedaj nekaj narciz, hijacint, krokuse in razne druge čebulce, pa boste imele celo zimo najlepši kras na oknih.

Mozolji na obrazu. Včasih vidimo kako dekle ali ženo, ki ima vse polno mozoljev na obrazu: znak, da ni zdrava. Mozolje odpraviš s tem, da paziš na redno prebavo. Največkrat so mozolji posledica prepočasne prebave. Ostanke presnavljenja izločajo škodljive sokove, ki jih črevesje vsrkava. Prav ti škodljivi sokovi pa potem povzročajo mozolje. Zato skrbi, da uživaš lahko prebavljivo in ne premastno hrano. Prikuhe in sadje so redilne, mimo tega pa še lahko prebavljive. Ako si tudi s sadjem ne urediš prebave, pij mineralno vodo ali pa zaužij vsak drugi dan kako lahko odvajalno sredstvo. Važno je tudi, da se dovolj giblješ. Tudi redna telovadba in gimnastične vaje pospešujejo prebavo. Občutljivejšim osebam zadostuje, da na tešče popijejo kozarec navadne mlačne vode.

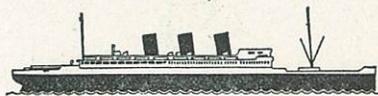
Ali hočeš preprečiti rast podbradka?

Podbradek kazi vsak obraz in napravi žensko na videz debelejšo in starejšo. Važno je, da nosimo zmerom glavo pokonci. Če hodi ženska s sklonjeno glavo, ji ohlapnejo mišice na vratu in pod brado, koža se začne povešati, maščoba se nabira v nji in podbradek se že kaže! Dobro je tudi, če spiš brez blazin. Čim nižja je lega glave, tem težje se bo napravil podbradek. Morda boš prvo noč brez blazin malo težje spala, a telo se kaj kmalu privadi na novo lego. Če se ti že dela podbradek, si napravi po dvakrat ali trikrat na teden mrzel ovitek čez noč in si ga priveži tako, kakor kadar te zob boli. Tudi masaža včasih pomaga. Podbradek dobro namaži s kako mastno kremo, z vazelino ali pa z lanolinom, potem pa gladi s palčema podbradek navzgor, proti licu. A vsa masaža in vsi obkladki ti ne bodo nič pomagali, če se ne boš navadila hoditi z vzravnano glavo.

KAJ POMENIJO NEKATERE BESEDE?

asimilirati: prilagoditi, priučiti
 avanzirati: napredovati
 avtogram: lastnoročna pisava
 beležiti: zapisati, zapisovati
 dražesten: mikaven, mičen
 drapirati: v gube nabrati
 klient: varovanec, odjemalec
 nivelirati: izravnati, izenačiti

Za božične praznike

BOŽIČNI DAROVI

STARA navada ameriških Slovencev je, da se za božič spomnijo svojih starišev in drugih sorodnikov v starem kraju s primernim darom v obliki denarne pošiljke ter jim s tem dokažejo, da jih še niso pozabili. Zlasti starišem so taki darovi v veliko veselje in tolažbo, in ako so v potrebi, tudi v veliko pomoč. Zanje vsak dolar izredno veliko pomeni.

Ako vam razmere dopuščajo, da boste lahko poslali svojcem za prihodnji božič kak tak dar, tedaj boste to najbolje opravili, ako pošljete tako denarno pošiljko potom naše tvrdke, ki že 19 let neprestano pošilja denar v stari kraj točno in zanesljivo.

CENE ZA DENARNE POŠILJKE

Za \$ 2.55	100 Din	Za \$ 3.25	50 Lir
Za 5.00	200 Din	Za 6.35	100 Lir
Za 7.50	300 Din	Za 12.25	200 Lir
Za 11.60	500 Din	Za 18.00	300 Lir
Za 23.00	1,000 Din	Za 29.50	500 Lir
Za 45.00	2,000 Din	Za 57.00	1,000 Lir

Pri večjih zneskih dajemo sorazmeren popust. — Pošljamo tudi v ameriških dolarjih. — V slučaju nujnosti pošiljamo po brzojavnem pismu ali po direktnem kablju.

POTOVANJE V STARI KRAJ

Onim, ki so namenjeni v stari kraj, sporočamo, da zveze s starim krajem zopet redno poslujejo ter da se jim zato ni bati ovir na potu v Jugoslavijo. Pišite nam po Vozni red parnikov in cene kart ter druga pojasnila za potovanje.

DRUGI POSLI S STARIM KRAJEM

Kadar rabite pooblastilo, ali kako drugo listino, če imate dobiti dedščino ali kak drug denar iz starega kraja, ali če imate kak drug posel s starim krajem, katerega ne morete sami opraviti, je v vašem interesu, da se obrnete na:

Leo Zakrajšek

General Travel Service, Inc.
 302 E. 72 St., New York, N. Y.

No, kakšna sem kaj? — Kakor vidite sem se za zimo preskrbela. Ibrjakno sem kupila v Ljubljani, muf v

Zagrebu, klobuk v Beogradu, ketenco od enega Turka v Sarajevu, obleko pa v Splitu v palači rimskega cesarja, če verjamete ali ne. Šuhi so še vedno ameriški, ker so starokrajski zanič; so iz predebelega ledra, ki dela kurje oči. Torbica je pa kupljena v Mišji vasi. Kje je to vam bo zaupala Jennie Samsa iz Chisholma.

* * *

Zdaj, ko smo vse doma, lahko povem kako se je kakšna obnašala. Saj ne boste nikomur pravile, da ne pridem v zameru. — Veste, najbolj ga je pihnila naša urednica. Vedno vesela in dobre volje, si je iz vsake zagate znala pomagati, le takrat ni vedela pri čem da je, ko jo je hotel ljubljanski brivec po obrazu obriti namesto po vratu.

Micka Smoltz je zgubila peto, ko je lezla na Vršič. Prav ji je, pa naj bi v hotelu ostala kot smo druge, kaj pa lazi po kozjih stezah, ko ji ni treba.

Pepca Erjavec si je kupila neznanško veliko taško, ene take sorte kot jih imajo ibanke. Pa sem vprašala, kaj bo z njo. Dobila sem odgovor: "Nežiki jo nesem za odpustke!" -- Torej Pepca, le kmalu mi tisto taško pošlji.

Micka Blajeva je vedno pisala. Eadar sem jo videla, je imela svinčnik in kos papirja. Menda bo ja tudi za Zarjo kaj našrajbala, saj si je vse dobro zamerkala.

Najbolj cufridna potnica je bila menda Mrs. Verbič iz Pueblo. Ob vsaki priliki je Zvezo hvalila, da si je ta izlet omislila, ki ji daje priliko videti tako lepe kraje in biti v prijateljni družbi. Vsem se je dobro zdelo, ko smo jo slišale, saj ni lepše prikazni na svetu kot zadovoljen človek.

Ali veste, kdo je bil v Ljubljani najbolj popularen? Gospa Rus v uradu Francoske linije. Ta urad je bil nekaka centrala za nas potnice. Če smo hotele katero videti, smo stopile v urad in jo gotovo tam našle, v pogovoru z prijazno gospo Rus in drugimi uslužbenkami, ki so imele dovolj dela in sitnosti z nami. Lepa jim

hvala!

Alice Železnik je bila močno užaljena, ker ni vsak vedel za njeno vas — Podlipo. Je to prav čedna vasica, a metropola pač ni, da bi bila povsod znana, kar se je Alici strašno ferzmagalo.

Katrcia Šlogarjeva je poseobljena mirnost in potrpežljivost. Ko smo se včasih kregale nad počasnostjo strežajev ali pa nad trdo posteljo, nas je Katrcia mirila češ, "saj ne bo večnu trpejlu."

Nadzorstvo nad dekleti je bilo poverjeno Rogljevi mami. Dobro je pazila na nje, da se niso izgubile ali zašle v napačno družbo.

Urednici smo nekaj dolžne. Olgica, Milka in jaz smo imele plavalne vaje v morju pri Splitu, katere je vodila naša urednica. Obljubile smo tega plavalnega mojstra nagraditi za njeno prijaznost. Kdaj bomo dolg poravnale?

Vse smo se kregale nad starokrajsko kavo. Cikorija, ki jo tam povsod pridevljejo, nam je bila zoperna. Ampak župca — ta pa, ta. V vsej Ameriki je ne zna nobena boljše kuhati. V tek so nam šle tudi neizrečeno dobre torte, katere smo lahko v vsaki slaščičarni kupile. V Beogradu so nam pa postregli z takimi jedmi, o katerih nisem še svoj živ dan čula. Jedle smo: čevapčice, ražnjiče, kajmak, jogurt. Katera pravilno ugane kaj je to, dobi od mene odpustek. Enega imam še.

* * *

Naj še eno zinem o našem sopotovalcu profesorju Trdanu. On je rojak naše urednice in sta oba morala marsikako slišati na račun Ribničanov. Gospod je jako zabaven in nikdar ni bil v zadregi za pripravno šalivko. Ko so se naša dekleta šalile z ljubljanskim nebotičnikom, ki ima le kakih deset nadstropji, je gospod profesor povedal tole: "Ko so

ta nebotičnik gradili, pride v Ljubljano Ribničan in vpraša nekega meščana, zakaj gradijo tako visoko poslopje in kaj bodo z njim. Meščan se je hotel pošaliti in reče, da bo novo poslopje za Ribničane. Ribničan, navihan kot so vsi — pardon — se je odrezal: "Saj sem si mislil, da za Ljubljančane ne bo dovolj velika."

* * *

Morda bi rade znale kaj sem se na potovanju naučila. Povedala vam bom kos modrosti:

Ni tisti vaš prijatelj, ki vas ljubi radi vaših vrlin, ampak tisti, ki spregleda tudi vaše slabosti, ter najde izgovor in opravičilo za nje. Vsak človek ima napake; eden več, drugi manj, brez njih ni nihče. Kdor je torej zmožen ljubiti vas in biti lojalen napram vam kljub vašim napakam in tudi takrat, ko misli, da ste na napačni poti, ta je vaš pravi in iskren prijatelj. Če ste bili tako izredno srečni, da ste našli takega prijatelja, trudite se, da ga za vedno ohranite, ker take osebe so redkost na tem puklastem svetu; celo z lučjo podnevi se jih ne najde.

* * *

Če Marko še živi, bi rada vedela!
NEŽIKA.

(Po uradnem poročilu policijske "Gazette," je Marko na sedečem štrajku, ker mu policijski pokojninski sklad noče plačati za ene templanke, ki jih zahteva, rekoč, da se je zbosil v cesarski službi. Marko vztraja pri tem, da ne stopi iz hiše, dokler ne bo dobil potemplanih čevljev. Ponudili so mu službo pri policijski ambulanci, kjer bi bil lahko tudi bos, pa se Marko ne poda. Kolikor se more zvedeti, se sliši, da je bila sklicana sinoči seja odbora za sklad onemoglih podplatov, katere izid se pa še ne ve. —Uredništvo.)

ZA URAD
okrajnega komisarja

COUNTY COMMISSIONER

Četrtega distrikta
Ely, Minnesota

VOLITE ZA ROJAKA

JOSEPH (JOE) VERANTH

ki je pošten, zmožen in povsod dobro
poznani kot delaven.

Volitve so 8. novembra, 1938.

MIKLOVA ZALA

Povest iz turških časov
(Nadaljevanje)

Pod Gradiščem pa so stopale med visoko strjno moške prikazni. Sprva jih je hodilo več skupaj. Po malem pa so se ločili drug od drugega; vsak jo je zavil po stranskem potu proti svojemu domu. Slednjič je ostal oče Serajnik sam s svojim sinom in krenil naravnost preko polja proti Svetnam.

Med Gradiščem in sosednjimi južnimi hribi in gorami se razprostira lepa, majhna ravnina z bogatimi travniki, gozdi in pašniki. Tu raste tudi bujno žito, pšenica, rž, ječmen in proso. Na tem polju so stale tedaj, kakor še stoje dandanes, Svetne, sredi med bogatim sadnim drevjem. V tej vasi je bil dom najbogatejšega kmeta v šentjakovski župniji, očeta Serajnika.

Veselje je navdajalo starega moža, ko je stopal med žitnim poljem. Strn je bila tako visoka, da je videl komaj iz nje. Dospel do vasi, pa se je Serajnik ustavil. Z bistrim očesom je pogledal na Gradišče in rekel svojemu spremljevalcu:

“Ali slišiš, Mirko, kako skovikajo sove gori na razvalinah? Tam, kjer gnezdi uje, bo v kratkem naš dom. Tam gori se bomo branili, da ne poginemo pod kruto pestjo krvoločnega Turka.

“In to zlato žitno polje! Glej, kako vzdiguje glavice! Kako veselo in ponosno se maje polno klasje!”

Pri teh besedah prime starec za klas in ga tehta v roki. Potem nadaljuje:

“Veselje mi vzbuja ta pogled v srcu. A zopet se mi radost izpreminja v žalost, če pomislim, da bo vse, kar smo si pridelali s krvavimi žulji, poteptalo konjsko kopito in požrlo nenasitno žrelo turško. Mi sami pa bomo, ako nas še kaj ostane živih, umirali lakote . . .

“Že lansko leto je bila huda pri nas; kobilice so nam bile napravile mnogo uime. In pri nas ni nikjer žitnih zakladnic za slaba leta. Saj se še za denar, za gotovi denar težko kaj dobi, ker laški kupci vse pokupijo in uboega kmeta ogoljufajo za njegovo blago.”

Pri teh besedah je starec globoko vzdihnil, spomnivši se, koliko ima človek prebiti hudega na svetu in še nekaj drugega mu je težilo srce. Davno je že namreč nameraval, s sinom govoriti na samem. Najlepša priložnost se mu je nudila zdaj, tu na polju; zatorej je nadaljeval:

“Za naš kraj je pač oni tujec na Knezovem posestvu prava nesreča. Prišel je pred nekimi leti v našo župnijo in privedel s seboj, kakor veš, staro žensko in mlado, začrnelo deklino.

“Najprej je kramaril v Podgradu ob nedeljah pri cerkvi. Nato je jel kmetom posojevati denar na velike obresti. Ker mu pa niso mogli dolgog plačevati v gotovini, je od njila namesto denarja jemal žitnih pridelkov, a seveda po najnižji ceni. Mojega mejaša in prijatelja Kneza je spravil ob hišo in kmetijo. Tako je postal naš sosed, o katerem pa ne vemo, ali je žid, ali kristjan. V cerkev ne hodi nikdar; pa tudi njegovo hčer in njeno mater vidimo malokdaj pri službi božji.”

Starec umolkne in pogleda Mirka s pomenljivim očesom. A ta se obrne pri teh besedah nagloma v stran. Rdečica je zalila sinu lice, srce mu je jelo hitreje biti; hud strah ga je obšel, meneč, da oče že vedo za njegove srčne skrivnosti. Da se ne izda, molči, oče pa nadaljuje mirno in razločno:

“Ko je ta tujec dospel v Podgrad, ni nihče vedel, kako se piše in odkod je. Prideli so mu ime Tresoglav. To znači pač njegovo kretanje pri kupčiji; potresa namreč vedno z glavo in zasluži res ta priimek.

“Pravo svoje ime je zamočlal. Gotovo se boji, da bi mi po njem ne spoznali njegove vere in rodu. Le toliko sem mogel zvedeti, da je prišel iz Benetk in da baje ni naše vere. Iz kramarja je postal veliki kupec. Zdaj

kupčuje sicer večidel z doma, a naselil se je vendar v našem kraju. Jaz sem se sicer protivil temu, ali gosposki ni bilo mar mojih besed. In kakor se vidi, se že kesajo, da so mu dali pravico, naseliti se med nami.

“Mi sosedje smo živeli sprva z njim, kakor da ne bi poznali drug drugega. Pozneje se nam je jel približevati. Jako prijazen mož je, ali odkritosrčen ni. Govori sicer veliko in zaupno, toda v srcu misli drugače. Zdaj se nam dela jako prijaznega, a to je le gola hlimba. Koristil nam ne bo nikdar, naj še tako lepo govori. Navidezno nas ljubi, v resnici pa goji njegova duša le sovraštvo do nas.

“Tudi tebi, moj Mirko, se je že prikupil ta Lah. Zdi se mi, da kaj rad zahajaš pod njegovo streho. Bojim se celo, da te v njegovo hišo bolj vlečeta dekle in mati, kakor pa on sam. Vse to že dalje časa opazujem. A nocoj te moram posvariti, da se mi izogiblješ, kolikor mogoče, te družbe, osobito Almire!”

Kakor okamenel je stal Mirko pred očetom. Vedel je, da imajo oče prav; sam je dobro čutil, da ga je tuje dekle malo da ne že ujelo v nastavljene mreže . . .

Sin se je začel nato opravičevati, ali ni mu bilo več mogoče utajiti svojega občevanja z Almiro. Saj je videl danes oče sam, kako se je Mirko poslovil od deklice, predno je šel na Gradišče. Pa tudi poprej je bil Serajnik že večkrat opazil, kako pogleduje Almira za njegovim sinom.

“Ne taji, Mirko, tega, kar že dolgo opazujem,” odvrne oče na sinovo opravičevanje. “Ti poznaš mojo željo in veš tudi, kaj nameravam. Zdaj nastopijo hudi časi. Treba je krepke roke pri gospodarstvu. Jaz ti mislim kmalu svoje posestvo izročiti. Ali poiskati si moraš družico, ki je tvojega stanu in naše vere. Ne denar, temveč pridne roke in zvesto srce so najboljša dota vsakemu dekletu.

“Dalje je treba tudi pomisliti, Mirko, na bodoče čase. Kdo naj podeduje našo kmetijo, če bi ubili Turki mene ali tebe? Kdo naj gospodari na zemlji, katero so od nekdanj že obdelovale žuljave roke naših slovenskih pradedov in kjer še zdaj orjejo in sejejo roke kristjanske? Misliš li, da bi naj prišla ta zemlja tujcem in nekrščanskim ljudem v roke?!”

“Le tega ne, Mirko! Bog ne daj, da bi se šopirila kdaj laška glava pod mojo streho in rodili nekristjanski otroci! Ne mogel bi mirno počivati v hladnem grobu, dokler bi ne izumrl zadnji tvoj rod.”

Globoko ganjen, utihne sivolasi oče; notranja žalost ga je hudo prevzela. Svetla solza se mu utrne iz rosnega očesa. Nato se ozre proseče proti nebu in potoži v globokem vzdihljaju svoj žalostni stan Bogu v nebesih. Vsemogočni v višavah je uslišal molitev bogaboječega starca; zakaj sina so ganile očetove besede. Ko je namreč videl, kako je oče milo in zaupno gledal proti nebu, pristopil je k njemu, ga prijel za vele roke in rekel:

“Oče, moj dobri oče! Vaša želja mi je bila in mi bo vedno sveta. Nikdar ne pozabim, kar sem dolžan vam in svojim pradedom in vsej okolici. Prišli so zares trenutki, ko sem omahoval in so me preslepili nasmehljaji Almirini. Ali nocoj, oče, vam prisegam, da se vdam za vselej vaši želji in—Miklovi Zali.”

Mirno se ozre sedaj oče na sina; težek kamen se mu je odvalil od srca. Nato položi roke na njegovo glavo in prosi pod milim nebom blagoslova zanj in za njegovo nevesto.

Lahkega srca sta korakala potem oče in sin proti domu. Hitro sta prišla skozi sadni vrt do hleva. Tu kreneta proti hiši, in glej, luč je še svetila v materini sobi. Zdaj pospešita korake, a naenkrat ju ustavi velik, črn pes, ki zalaja hudo nad njima. Ko ga pa pokliče Mirko po imenu, umolkne takoj in se jima začne dobrikati in skakati okoli njiju, kakor da mu je žal, da ni že od daleč spoznal prišlecev.

V tem trenutku se odpro hišne duri. Na prag pride z lučjo v roki—Miklova Zala. Vsi trije se prijazno pozdravijo in stopijo skupaj v hišo.

TRETJE POGlavJE

○ČE SERAJNIK ni pričakoval družbe na svojem domu. Mislil si je, da bodo že vsi spali, ko dojde domov. Imel je namreč dobro kmetško navado, da so šli v njegovi hiši zvečer hitro spat, v jutro pa so s svitom vred vstajali. Zatorej je bila zvečer malokdaj družba pri njem.

(Dalje prihodnjič)

My Trip Through Europe

By Evelyn L. Fabian

MY dreams have fully been realized. Ever since I can remember, I have had a longing desire to cross the vast Atlantic Ocean and visit the native country of my parents. So much have I heard of its beauty and splendor, that my curiosity had been aroused and my desire had been fulfilled.

That eventful day came, when I boarded the Ile de France on Wednesday morning, June 22, 1938, and there joined in with our group—the Slovenian Women's Union (Slovenska Ženska Zveza)—to make a tour of Jugoslavia. Through all the excitement, commotion and numerous farewells, the whistle blew and we were on our way off to a strange land. Slowly gliding on—the Statue of Liberty was disappearing from us, yet the torch in her hand seemed to guide us safely on our way. It was not long before we lost sight of land.

Evelyn L. Fabian

Realizing we were out on the ocean—we went to our cabins to see with whom we were going to spend the next five days. Making our acquaintances—we continued meeting others, until we were just one happy family. Having also acquainted ourselves with the ship—by taking tours through First and Second Class—helped us to feel at home and at ease. Much of our time was spent on deck, basking in the sun. The evenings we spent in the movies, dancing or listening to the music. Now and then games were played such as shuffleboard, horseshoes, tennis, ping-pong and others. Finally we would end up in a group singing songs.

The weather was ideal—thus adding to our enjoyment and comfort. We first sighted land when we reached Plymouth, England. How excited everyone was just to see dry land again. After a few minutes, we were on our way to Le Havre, knowing we would arrive there sometime in the evening. At 8 o'clock the Ile de France docked at Le Havre, but due to the late hour, our group remained on board until morning. The next day we were up with the sun, and for the first time in six days set foot on good old terra firma. After going through the necessary routine of inspection, we found ourselves on our way to Paris, France.

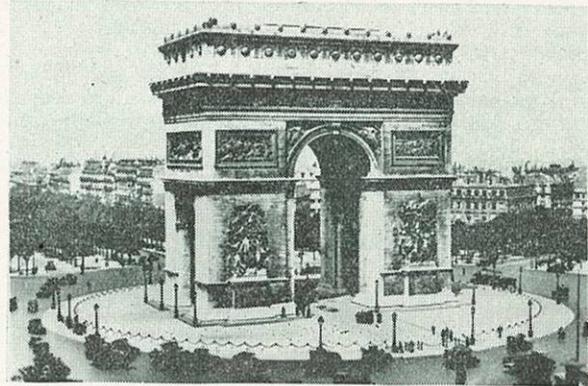
PARIS

Like all great cities, Paris is full of life and activity. The sidewalks swarm with people and the streets are crowded with automobiles. Electric trains speed through subways underground and streams of people and automobiles cross and recross the bridges over the Seine River. During the day thousands of people are busy working in stores, banks, offices and factories and at night they seek pleasure and entertainment in the various theaters and gay cafes.

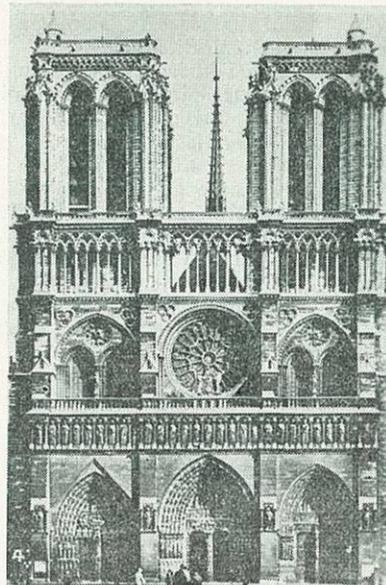
What impressed me most was the beauty of this great city—its broad boulevards lined with trees, its public squares with their fountains and monuments, parks and churches.

In order to see as much of Paris as possible during our short stay, we went on a sight-seeing tour. On the north bank of the Seine River are the principal shopping districts and the more fashionable homes. There, too, are

some of the museums and art galleries for which Paris is famous. Among them is Louvre Museum, which contains many of the world's finest paintings and works of sculpture. It was the former palace of the kings of France. Then we came to the beautiful garden of the Tuilleries. Riding on we came to a large open square called the Place de la Concorde, where there are eight statues, each representing a French city. From there a broad boulevard lined with trees, which is called the Avenue des Champs Elysees and it leads to a great open circle, in the midst of which stands

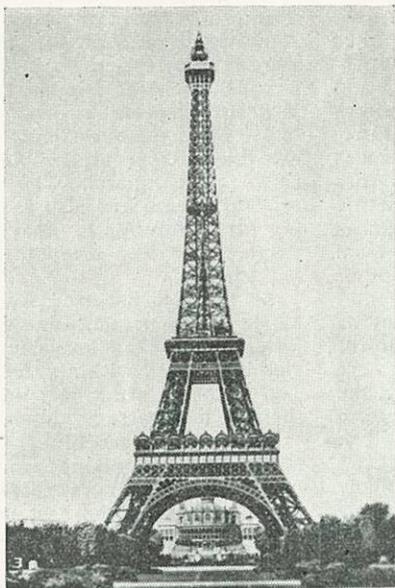

the Arc de Triomphe (Arch of Triumph). Beneath this arch is the tomb of the Unknown Soldier who lost his life in the World War of 1914-1918. A vigil light burns there continuously.

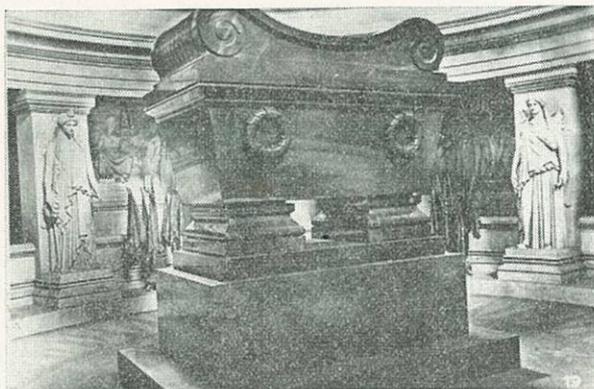
Riding through the busy streets we came to the beautiful Cathedral of Notre Dame, which is more than six hundred and fifty years old and stands on an island in the Seine. It is one of the largest of the religious buildings of Paris (426 feet long and 164 feet wide). On the island we also saw the group of buildings known as the Palace of Justice, where the highest law courts of France are held. The Luxembourg Palace, where the French Senate convenes, is on the south side of the Seine. Here we saw a crowded section of Paris known as the Latin Quarter. In this section live thousands of students from France and many students from other countries, for the University of Paris, the College of France, the School of Fine Arts and various

other schools and colleges are located here. Along the Seine on its quays, the book-sellers have installed an ancient market of old books and papers.

One of the marvels of Paris to us was the Eiffel Tower, in the center of the city. It is the highest monument ever erected, reaching a height of 985 feet above the Seine River. It was built in 1889 for the Paris Exposition and utilized as a point where fine views of the city might be obtained.

The Hotel de Ville, or town hall, is a magnificent building, splendidly decorated with statues and elaborate carvings.

We also visited the tomb of Napoleon, one of the most magnificent sepulchres on earth. In a marble-lined room, we looked down on a crypt twenty feet deep and thirty-six feet in diameter. Around this crypt were twelve statues of victory and groups of battle flags from Napoleon's wars. Above the entrance to the crypt were the emperor's last words in his will: "I desire that my ashes may repose on the banks of the Seine among the French people I love so dearly."

Side by side with its wide avenue, its rich museums, its palaces and its churches, Paris offers many intimate and charming corners, which remind one of some village or some provincial town. Some of these corners in Montmartre and Montparnasse are famous throughout the world.

One thing that struck me as peculiar about Paris was her cafes. There were so many of them. In some districts there were ten or twelve to a block. They are usually on the ground floor and often the covered walks in front of the cafes are crowded with small tables and chairs. They are full of people not only at meal times, but at all hours of the day and evening.

You could spend weeks and weeks in Paris without

seeing all there is of interest and beauty there. But even a short visit will show you that the French, like the British, have a capital which is a great world city.

Hotel Terminus—est, provided by the French Line is where we stayed while in Paris. (Will any of us ever forget the little bath tubs in each room, the size we've never seen before in America. It was a joke.)

SWITZERLAND

Switzerland is one of the smallest and most mountainous countries of Europe. Many of its square miles stand on end in the form of mountains and glaciers. It boasts of the highest ranges of the Alps, some of the peaks being almost three miles high. Many of these lofty peaks are covered with snow winter and summer. The melting of the snow gives rise to many torrents, which rush down into the valleys. It is noted also for its many waterfalls.

At first I had no eye except for the general grandeur of these scenes—the windings of the valley, the varied surface of the heights, the brawling of the stream and the many churches perched high up on the mountains—left nothing further to be desired or imagined.

We reached Basle—it is built on both sides of the Rhine River at the point where Switzerland, France and Germany meet, and is for most people the Golden Gate to the playground of Europe. Its situation makes it one of the most important international railway junctions in Europe. Soon after the train left Basle, a view across the Rhine was obtained of the Black Forest, and the battlefield of St. Jacob.

Our next stop was Zurich—the largest city in Switzerland, situated on the northern shore of Lake Zurich. The city is in a fertile valley, the low hills of which are covered with vineyards to the foot of the mountains. We had a lovely view from the train. Lake Zurich is a beautiful lake, lying in a deep valley in the midst of the most charming scenery of northern Switzerland, making it a favorite resort of tourists. The lake is crescent-shaped and is spanned by a beautiful bridge, which serves as a delightful promenade.

As day dawned, the rays of the sun began to shine upon the summits of the mountains, finding their way through openings. On both sides of the road rose steep and lofty mountains crowned to their summits with evergreens, whose dark foliage rested still in shade; far in the distance, yet appearing near from its enormous height, a bare mass of rock and snow was thrown across the passage. Upon this the sun shone in uninterrupted splendor. It seemed like a pyramid of frozen light—the vivid contrast of light and shade, of green life and utter bareness, added greatly to the grandeur of the scene.

JUGOSLAVIA

Much excitement and gaiety was noticed throughout the train as we were approaching Slovenia. Our first stop was Jesenice. A group of men, women and children greeted us heartily and expressed their joy by welcoming us with flowers and good wishes.

At Kranj we received a similar welcome.

(To be continued.)

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

No. 1, Sheboygan, Wis.—A delightful meeting was held Tuesday, Oct. 4, presided by Mrs. A. Retell. Story on her recent trip to Europe was interestingly related by Mrs. Mary Majcen. The members were most anxious to hear about it.

A "widows'" bowling team, with Mrs. A. Retell as captain, has just been organized and has been gaining much popularity. According to its teammates, they are out to win some honors.

Secretary Mrs. Mary Krainc was presenting the emblem pin for obtaining the most members to our branch in the last campaign.

A communication from the Rev. Rudolph Potocnik, pastor of SS. Cyril and Methodius' Church, was read concerning the Catholic Youth Movement and asking for the co-operation in the form of a donation in helping to organize the Catholic youth of the local parish during a national drive.

Miss Hermine Prislant, daughter of our supreme president, was guest speaker on Sunday, Oct. 2, at the Young Ladies' Sodality breakfast and annual reception of new members. She told about her European trip, which was of much interest to her listeners. The fall dance sponsored by the Young Ladies' Sodality on Oct. 26 was very successful. Best wishes to all,

Pauline Rupar.

OFFICIAL ANNOUNCEMENT

Branch No. 87, Pueblo, Colorado, organized during the recent campaign, acquired the highest number of new members in this campaign and is, therefore, entitled to the Golden Merit Book for this year. This book will be officially presented to the members of said branch on Nov. 13, 1938, by the editor, Mrs. Albina Novak, who will represent the supreme president on this occasion.

We express our admiration for these girls who so loyally responded to the call of Mrs. Raspet, their organizer, and are thereby entitled to the highest distinction a branch can receive. May their initial most outstanding success inspire them to similar successes in the future.

Josephine Racic.

No. 6, Barberton, O.—SWU Cadets No. 6 made their debut Oct. 8. The weather was ideal for the parade. It was happy surprise to have as guests so many drill teams from the various parts of the state. We shall forever cherish the memory of the fine co-operation from so many of the groups and hereby extend to everyone a most hearty appreciation. Now to tell you of the big day:

We had with us: The Barberton High School Band; Marie Prislant Cadets, No. 50; Frances Rupert Cadets, No. 14; Frances Bresak Cadets, No. 40; Frances Sušel Cadets, No. 10; No. 15 Cadets of Newburg; St. Mary's Cadets, KSKJ No. 111; Slovak Catholic Sokols of Barber-

ton; Dramatic club in Slovenian national costumes.

Sponsors to the banner were Miss Mary Premrov and Mr. Frank Okolish. There were also little flower girls and flower boys. Our distinguished visitors were supreme officers Mesdames Frances Rupert, Albina Novak and Frances Bresak, and the honored guests were our branch officers, Mesdames Jennie Okolish, Frances Zagar and Frances Zupec, and many other members from Cleveland, Barberton, Lorain and other towns.

The parade started at the Domovina Hall and continued to the church for the blessing of the banner. We were happy to have our spiritual adviser, the Rev. Milan Slaje, present to perform the ceremony. Our pastor, the Rev. Father Medin, was ill at the time; we wish him a speedy recovery. Many thanks to the Rev. Father Slaje for his kind words and co-operation.

After the ceremony we marched proudly out of the church and then the parade continued through our downtown section and back to the Domovina Hall—where the cadets gave the initial performance in floor work. From the many compliments that we've received, we judge the audience was well pleased with the drill work. Since many of our guests could not be present for the afternoon performance, the drill work was repeated in the evening, during which time the Lorain cadets, under the direction of Mr. Esser, also gave a fine demonstration of their perfect work. We missed our sports director, Mrs. Antonia Tanko.

As a special feature on the program in the hall, the members of the Dramatic Club, in Slovenian national costumes, danced the Slovenian polka and waltz, with music furnished by Mr. M. Usnik. Thank you all very much!

The proudest person that day was our drill master, Mr. Price. But in his humble way he passed all the credit to the cadets, saying that it was not the teacher but the pupils that deserve the compliments for the fine work.

A very delicious supper was served to the guests and team girls and we thank our cooks for the fine meal.

We wish to thank every individual and every group for the assistance rendered in any way whatsoever. Hearty thanks to all donors and to all workers and parade marshals, Mr. J. Ujic and Mr. Frank Smole, and to everyone who was so kind to us. It took all this fine co-operation to make the event a stupendous success, which will go on record as one of the finest of its kind. It was apparent that everyone tried his and her best, even our little mascot Jeanie was complimented for her marching. Just keep it up, Jeanie! May God bless everyone for all you have done for us.

Jennie Klancar, Reporter.

Congratulations, SWU Cadets No. 6! Good luck to you!—Antonia Tanko.

No. 9, Detroit, Mich.—It is with sadness we report the passing away of Anne Gorse on Sept. 14. Her remains were laid to rest on Sept. 17. She had a wide circle of friends through her pleasant disposition, who mourn her loss. Many of our members attended the prayer hour at the bier and also came to the funeral. The branch sent a floral wreath and also gave an offering for a Holy Mass. May she rest in peace. Our deep sympathy to the bereaved.

On the sick list are: Alice Kodrich, Marie Perusek and Anne Solce. The latter has broken her arm. May the sick be blessed with a speedy recovery. The members are kindly urged to visit the sick members.

Mesdames Josephine Shute and Marie Samida became proud mothers of darling daughters recently. Congratulations and the best of health!

Please attend the regular meeting held each third Sunday of the month at 3 p. m.

Mrs. K. Butala, President.

No. 10, Cleveland (Collinwood), O.—Hello, folks! This is station SZZ No. 10 announcing. Our meeting was brought to order by our president. Facts of the last meeting were brought up and some corrections were made to our satisfaction.

In the October issue of the Zarja we, the Frances Susel Cadets, announced our dance which we were to give sometime in October. We are very sorry that we had to postpone it. Certain difficulties arose that prevented us from having it then. But we are going to give a dance on Feb. 11, 1939, just before Valentine's Day, which will be easier to remember. We will also give away two prizes to the two best couples who will participate in the Waltz Contest. One prize will go to the couple who will dance the modern version of waltzing, and the other will go to the couple who will dance true to the old-fashioned waltzing. We will give you further details in the future, to keep you well posted for our dance.

On Oct. 8 the girls of the different teams went to Barberton, O., to the debut of the No. 6 drill team of Barberton. At 3 o'clock in the afternoon the different drill teams assembled in the street to parade to the church, where the blessing of the banner took place. The parade looked very colorful and the high school band did its part to make the parade more spectacular.

The uniforms of the team are very attractive in red and white. And I am sure that No. 6 drill team is proud of them. Congratulations on the splendid performance of the drill! We hope to see you perform in Cleveland on some future date. We also want to thank you for the kind hospitality which we received while there.

This is all for now, more next time.

Josephine Hribar, Reporter.

No. 13, San Francisco, Cal.—Fall is here! This is the time the sun begins to weaken and her light turns pale. Proudly the tall trees commence to shed the leaves, which are turning from green to yellow. That is the mark that nature is the power, which cannot be stopped.

Beautiful parks which not so long ago were filled with the sweet aroma of flowers, and bathing places outdoors, where millions of people enjoyed themselves through the summer months become deserted, which reveals that the long and cold winter is knocking on the door.

The lodges are preparing for inside dances, but we must acknowledge that the dances are not as financially successful as they should be. I think the reason is: too many lodges in every colony. If one lodge makes a good financial step, the other lodges become jealous. Enmity and jealousy is inborn in our people, and that is the reason the young generation is forsaking the joy to work in our organization.

Perhaps some may think that the branches of SZZ are losing the leaves and flowers, too. No, the SZZ has just begun to bloom, and we women in America should be proud of our organization. I am sure the members of SZZ think something is wrong because they do not read more news about members of No. 13.

Our branch has a good and active membership; what we need is more life. There is always a way to start something new for the organization that brings in new members, interest and remembrance. Let us boost and advertise the organization to which we belong and love. As long as we have so many organizations let us forget about jealousy and work in harmony, which will be beneficial for us all.

It made me feel right at home when I read how active my girl friends are in Aurora, Ill. Congratulations to Martha Malaker, Rita Aister, Pauline Jakosh, Marie Jeray, Helen Malaker, Pauline Jeray, Julia Malaker and Frances Jeray. The play, "Grandpa Sits by the Fire," must have been interesting. What is the matter with grandma? I know that grandma would enjoy the fire much more if he had grandma with him. Let's hear more from you! Best regards to all!

Otilia Jovernick.

No. 17, West Allis, Wis.—It seemed good to see the countenance of our president before us again after her absence while touring in Europe. Both Mrs. Schlossar and Mrs. Zore attended the meeting.

Our vice president, Sister Grahek, has moved to Chisholm, Minn., to make her home. She is succeeded by Sister Zoril. Well, Molly, here's wishing you lots of luck in your new environment.

This month we have four more members added to our sick list: Sisters Martha Durben, J. Cerar, L. Kralj and J. Schuster. We wish you all a speedy recovery. Complaints have been received from some of the sick members

that they have no visitors from us. A suggestion was made at the last meeting that when a member is ill that her friends go and visit her. It so happens at times that none of us know the sick member and it is rather hard to pay a sick call on a person whom you do not know. Therefore, we urge all the members to attend the meetings regularly and let's get acquainted and then we'll know one another. Complaints have also been received that we do not send flowers to every member who is confined at the hospital. Nine times out of ten no one advises any of the officers that the member is at the hospital and we do not know about the case until it is too late. We are taking this opportunity of asking members to notify the secretary when a member is sick—either at home or at a hospital.

Due to our church bazaar being held in December, our regular monthly meeting will be held on the third Sunday, that is on Dec. 18. Please remember this change! At that time a Christmas party will be held and all members are asked to contribute 10 cents toward this party, which we know you will enjoy. The dime is payable to the secretary anytime from now to the meeting date.

Two of our members celebrated their silver weddings in October, namely, Sisters Mary Kirn and Josephine Paucsek. Congratulations and many happy years to come!

Will be seeing you on Sunday, Nov. 13.

The Slu-ite.

No. 21, Cleveland (West Park), O.—The dance which we held recently was well attended. Come on, girls, let's get on our toes! It sure is a task selling tickets, but before we realize it will be spring, the time of our "debut" and all our precious time and energy will be forgotten, for we shall be smiling and shining in our new uniforms! Doesn't this thought encourage you!

Congratulations to Helen Kozely, the new captain of our drill team! By each girl of the team doing her utmost, I am positive our captain will be able to step high with our team! Good luck, Helen!

Many thanks to Josephine Intihar for her kindness to the team!

As Thanksgiving Day is just around the corner, I am wishing everyone a happy reunion and please do realize the importance of your stomach when consuming food.

Recently we had the Forty Hours devotion at our church. It certainly gave everyone an inspiration to watch the children in procession down the aisle of the church in honoring the Blessed Sacrament. Whoever missed these services has something to be sorry about. Cheerio!

Jennie Golick, Reporter.

No. 27, North Braddock, Pa.—The last monthly meeting was well attended and many important matters were discussed.

Any member, young or old, who is interested in bowling or other social activities, please come to the November meeting, where we will decide on some of our fall activities. Will be seeing you at the meeting.

Anna Tomasic, President.

No. 30, Aurora, Ill.—Many thanks to those who donated prizes and also to the committee, consisting of Misses Louise and Marie Jeray, Mesdames M. Klemencic, Louise Kocjan and Frances Krantz, for their efforts in behalf of the card party and dance held on Sept. 20 at the Austrian Club.

Our last meeting was quite well attended and we hope the attendance continues. Our heartiest welcome to Mesdames Barbara Fayfar and Ann Fiefer, who were initiated. We hope they'll enjoy being with us.

Misses Louise and Marie Jeray entertained at a shower in honor of Mrs. Robert Schipp (nee Irene Kocjan), whose marriage took place recently. Games were played, refreshments served and followed by dancing. We wish the newlyweds a lot of luck and a very happy future.

Julia Malaker, President.

In our community we have an invalid, Mr. Jacob Bertonsel, who has been bedridden for many months. He is the father of our dear member, Mrs. Mary Klemencic, who cares for her husband and two children and takes painstaking care of her dear old dad. She endures many hardships, but takes it with a smile. The good Lord will repay you, Mary.

In time of necessity we all try to help one another, so due to the thoughtfulness of Mrs. Ann Rasich, an article was obtained for Mr. Bertonsel. The Misses Frances Zagorce and Marie Zeraj canvassed the homes of members for donations and were welcomed for this deed. Girls, your work was well appreciated and will be remembered. Thank you, Mrs. Rasich! You always think of the next one.

Mrs. Helena Zelensik, wife of Martin, who was a pioneer Slovenian of Aurora, died at her home on Forest Ave. Oct. 13. Helena was well liked by all who knew her. Let perpetual light shine upon her!

Miss Martha Malaker.

No. 32, Euclid, O.—Singing Society Adria will sponsor a fall concert and dance Sunday, Nov. 13, at Slovenian Society Home on Recher Ave., 7:30 p. m. Refreshments. Johnny Pecon Orchestra. Everyone invited!

Cecelia Seme, very active member of SWU and the Rupert Cadets, is the recording secretary of the Adria Club.

Florence Bricel.

No. 37, Greaney, Minn.—I do not know just how to word my letter to show my appreciation to the full extent of my innermost feelings. It was indeed a very pleasant surprise that awaited me upon my last visit to my home on Sept. 25. Our treasurer, Mrs.

Udovich, informed me that the branch held a dance in my benefit. I was then asked to come to her house for the proceeds. Part of the money was spent for a beautiful bedspread and the rest I received in cash. To one who has been on the sick list as long as I have, a gift of such nature is appreciated truly more than any words can express. I do not know whom to thank individually, therefore, I thank each and every one from my heart for all you have done for me. May the blessing of our Lord fall upon our Union, Branch No. 37 and each and every member. **Mary (Flake) Haglund.**

No. 40, Lorain, O.—First of all, the girls of the drill team wish to extend their congratulations to the newly organized drill team of Barberton. Congratulations to each and every one of you from all of us! Your drill work was excellent, and your uniforms are simply "tops." What a perfect day! Never a dull moment from the minute we arrived there until the time to leave. We are all looking forward to another enjoyable day with you in the near future. (We hope it will be soon!)

A few of the girls attended the dance given by the Little Flower Cadets on Oct. 1 at the Slovenian National Home on E. 80th St., Cleveland. We had a little difficulty in finding the hall, but there was time left for a perfect evening.

At our monthly meeting on Oct. 4, the girls elected Mrs. Angeline Kozjan as our adviser. She will attend our meetings and guide us in all our business affairs and social undertakings. She may be assured the co-operation of all the girls. Another social function will be planned for in the very near future. More about this in the next issue.

On Oct. 16 the drill team performed for the tenth anniversary of the SDZ organization here in Lorain. The program included several musical selections, introduction of officers, a few speeches, and drill work by the SDZ Honor Guards. A dance concluded the anniversary celebration.

Belated birthday greetings to Mrs. Frances Bresak.

Agnes Tomazin, Reporter.

No. 41, Cleveland (Collinwood), O.—The report on our joint dance and play of Oct. 23 will appear the following month. We hope that the people who attended had a good time and that the event was a complete success.

Just a kind reminder to all the members: Please pay your dues on time. Just think how much work it is for one officer to visit so many members and how little effort it is for one member to see her. Let us be loyal and faithful members and come regularly to the meetings of the branch and the drill team. Co-operation in this respect will make us better members and bring progress to the organization. A goal worth striving for, don't you think?

More news next month.

Irma Golop, Reporter.

No. 50, Cleveland, O.—We certainly had a big turnout at our last meeting, and no wonder, as our guest for the evening was Mrs. Albina Novak, editor of the Zarja, who gave us a detailed account of her recent trip to Europe. She spoke for an hour and a half, but it seemed like a few minutes. We were on the trip with her right from the beginning. We visualized having our meals on the Ile de France, then on to Paris, Switzerland, Ljubljana, Slovenia, Dalmatia, Serbia, Venice, Italy; Vienna, Berlin, Germany; Prague, Czechoslovakia; Brussels, Belgium; London, England, and all the well-known towns of Slovenia, and, gosh, all the places too numerous to mention. Oh, how we washed clothes, and worked in the fields, shouted and sighed in our hearts for the folks in Europe. We surely had a grand trip. The trip was short for us and, although Mrs. Novak's was longer, it was not yet long enough for her. She said that she could talk for hours and hours on that glorious adventure and which shall always remain in her most cherished memory. She also said: "Though we might feel that the people in Europe are always asking for something, we shouldn't begrudge them anything, as they really are poor. If you have or know of someone there, please send them something you do not need or perhaps money to help them along." She explained their working conditions and told us a lot about their home life. We sincerely wish that we could spend more evenings as pleasant as this one.

Without a doubt, the attendance at this meeting was the largest we've had this year. Couldn't we keep up the record! Caroline Kasic was initiated into our branch. After the meeting we were served with ice cream and cake. An umbrella was given away and Miss Pauline Gasser was the one to receive it. No reason for you to get wet, is there, Pauline, since you now have a collection of three umbrellas.

Between now and the coming meeting go out and do a little campaigning. Get some members for our sheet club. Just collect 25 cents from them for a period of 14 weeks, by which time they will have paid a total of \$3.50, for which they will receive three bed sheets. Each week one sheet will be given away free. Start right now to collect your quarters.

Our Capsule Club is under way and we can now give out the details. Each member writes her date of birth, and anniversary, if she has one, on a slip of paper which is folded and then put into a capsule. These capsules are put into a box, from which each girl draws one, and it's all a secret from now on. You don't tell a soul who your capsule friend is, but you remember her on either her birthday or anniversary with a card, only signing it Your Capsule Friend. Isn't this a cute idea? You can start this at your club and maybe later on we will be able to exchange capsules with other branches.

Anyone interested in bowling please report to Mrs. Tanko. If there are

enough girls who would like to bowl, the SWU may be able to have its own league in Cleveland.—Cheerio!

Jo Bradach, Reporter.

No. 54, Warren, O.—Last meeting was held at the home of Ann Tulich. We decided to sponsor a dance on Nov. 12 at the Croatian Hall on Burton St., with music furnished by Jack Persin and his Harmony Aces. We kindly invite all the neighboring branches of SWU and other lodges and friends. We promise everyone a good time.

Thanks to all the members and friends who came to the demonstration at the Muller Hardware Store and helped us to receive \$5.

Our next meeting will be held at the home of Mrs. Shine, 2474 Burton St. We wish to thank Ann for the lovely lunch she served.

Mesdames Dolgan, Zayec and Music are still under doctor's care. We wish them a speedy recovery and may they soon join us at the meetings.

Members who are in arrears with dues please settle before the matter gets worse and thereby more difficult to pay. Hoping to see you all at the dance on Nov. 12 and also at the meeting. Sincerely,

Mary Gorsick, Secretary.

No. 56, Hibbing, Minn.—I hope the members will continue the fine attendance at the monthly meetings, for we expect to have some interesting meetings and socials.

In the summer months we had kitchen showers for our brides, Mrs. Catani (nee Rose Mihe'ich) and Mrs. T. Kapla (nee Pauline Debelak). The brides received many lovely gifts.

In September, to our sorrow, Mrs. K. Magina passed away. God give her eternal rest. Our deepest sympathy to the bereaved family. We prayed the rosary and also marched in a body at the funeral procession.

The report on the dance of Oct. 15 will be made in the coming issue.

On Oct. 5 Mrs. C. Kozina and yours truly traveled to Chisholm to visit with Branch No. 38. We were surprised to see such a large gathering. We also enjoyed listening to the European travelers about their trip abroad. I am certain our members will be delighted to hear Mrs. Smoltz talk on the trip at our meeting, for she is interesting and enjoyable.

On Nov. 8 I expect to have a gentleman with us whom we all know, who will show us how pictures are developed, photo flash pictures taken and everything in that line of work. He'll also take pictures of all the members. Now this is just a promise, which we hope will come true. Don't miss this.

Elections of officers will be held in December and our by-laws will also be revised at the annual meeting. It is important for every member to attend and this is giving you ample time to plan on attending. Please, see the sec'y and take care of your dues on time. Greetings!

Mary M. Buchar, President.

No. 57, Niles, O.—We held a Hal-
lowe'en dance on Oct. 22 and will re-
port on it the next time.

I have a message from the secretary
to remind those who are slow in paying
the monthly dues to please pay up. As
you know, the rule is: three months'
delay and you are suspended. But the
secretary has been more than kind and
last month for the first time had to
abide by this rule. Please do your
best to be reinstated as soon as pos-
sible.

Mesdames Betty Jerina, Johanna
Zuzzolo and Miss Frances Logar may
not necessarily have to put another
candle on their cake (Mrs. Roosevelt
had only 21), but they are celebrating
another birthday during November.
Many happy returns of the day to you
and you and you!

We were sorry to hear that Mrs. Kate
Yancar had an unfortunate accident,
seriously injuring her arm. We wish
her a speedy recovery, for we miss her
very much.

Congratulations to Mesdames Jo-
hanna Prinz and Theresa Racher, who
are the proud owners of the golden
emblem pins which were awarded to
them for procuring new members in
the recent campaign. Greetings!

Mary R. Strah.

No. 73, Warrensville, O.—At the
meeting on Oct. 2, not many members
attending, we spent most of the time
on arrangements for the dance on Oct.
29. We are hoping for a success, about
which we'll tell you in the next report.

We extend a hearty welcome to
Mesdames Vlasek and Mary Urgo, who
were initiated into our midst last
month. May we see you very often at
our meeting.

Special notice! Our next meeting
will be held on Nov. 6. Let us please
have a large turnout. Please remain
punctual with payment of your dues.

Frances Gorisek, Rec. Secretary.

No. 86, Nashwauk, Minn.—Our branch
is happy to introduce our new member,
Anne Dukich. Our heartiest welcome,
hoping you'll enjoy being with us!

Congratulations to Mr. and Mrs. J.
Kolar on their 32d wedding anniver-
sary, which was in September. We
wish them added years of health and
happiness.

Our September meeting was held at
the home of Helen Kolar, where meet-
ings will be held in the future. Meet-
ing was adjourned at an early hour,
after which a few hands of bridge were
played, honors claimed by Frances Bolf
and Anna M. Bolf. After lunch the
group called in a body on Slava Kata-
linich and infant daughter, who were
on the sick list.

Come on, everybody, come to our
regular meetings! It's a nice way of
getting together and to keep up with
what is going on at our discussions.

We wish to extend our deepest sym-
pathy to Mr. and Mrs. Marko Kata-
linich and family on the loss of their
infant daughter and sister. May her
soul rejoice in heaven.

Greetings to all our mothers and
members. Will be seeing you at the
November meeting Until then—

Bring your dues
And bring your "books,"
Bring your news
And cheerful looks!

Helen McDowell, Asst. Secretary.

BOWLING NEWS

SEASON for bowling is here! From
the various reports, we judge that
many of our branches will have regular
bowling. In order to have a more
complete record, please mail your
scores to the editor's office by the 10th
of each month. The members will be
more interested in their scores and the
teams will have higher standings if the
scores are published, because we feel
that every bowler will try her best to
better the previous average. Each
group of teams should have a regular
reporter, and by regular we mean one
that will find time to send the scores
in on time. Scores received after the
10th in the month will not appear until
the month after. Please co-operate in
this respect and we'll have one happy
family of bowlerettes. Good luck to
every bowling team of SWU!

A. Tanko.

Emma Shimkus:

FASHION NOTES

YOU will note that slim waistlines
are most important, if your fall
clothes are to be becoming. Young
girls have no trouble in keeping their
figures trim. But when you reach the
age of forty or over, that's another
problem. If your waistline is begin-
ning to bulge a little, begin to exercise
right now, do not wait until tomorrow
or the next day. Also be very careful
of the starch contents of your diet.
An exercise that is most effective in
reducing your waistline is to lie on
your stomach flat on the floor, extend
your arms out in front of you, and
try to raise your arms and legs off the
floor without bending your knees. Try
it several times each day and see for
yourself. Foundation garments are
another means of correcting sway back,
spreading hips and distended abdomen.

Outstanding ensembles for the sea-
son are fashioned of rich materials,
smartly styled and expertly fitted, to
flatter the figure and maintain that
slim look. Velvet is being used to
fashion many of the daytime frocks.

To select the right shade of cosmetics
with your new wine shades is most
important. Rouge should be placed on
the cheek carefully and toned down at
the edges to give a soft natural glow
to the face.

Glitter is finding its way into the
fall styles, so make up your mind there
is going to be plenty of sparkle to
your new dress.

Costume jewelry is here again, so
add an old gold necklace set with a
ruby or wine-colored stone, it will add
the right amount of spice to an all
black costume.

All nations have contributed some-
thing to our fall and winter fashions.

Plaids from Scotland, kimono sleeves
from Japan, bangle jewelry from
Africa, jeweled embroideries from
China, boleros from Mexico and the
full skirts from our own native land,
Jugoslavia.

New purses that have no snaps or
clasps to fumble with have made their
appearance on the market. You pull
them open and they stay so until you
snap them shut.

Gloves, hats, bags and blouses are
keeping pace with the fall fashions
when they match your hose.

Two added new features that are
flattering to many figures are the pep-
lum and the peg top skirt.

If you just cannot resist a V-neck-
line and your neck is long and thin,
try this remedy: Buy a dress with a
high round neck and a jacket with a
V-neckline to wear with it.

BOOK REVIEWS

MY SON, MY SON!—Howard Spring.

Two men, born in a Manchester slum
district, achieve success by hard work
and initiative. Each has a son, ex-
travagantly loved, for whom they cher-
ish the ambition that the boys may live
the lives that they had wanted for
themselves. As a result of the ideas
instilled in them by their fathers, both
sons come to a tragic end.

WOMAN ON HORSEBACK—William
E. Barrett.

A dramatic story of the brutal Lopez
and his clever mistress, Elissa Lynch.
Together they ruled Paraguay, plotted,
tortured, gambled for the mastery of
South America and rode to a disastrous
war at the head of their armies. Will
hold the attention and make the hair
stand on end.

Anne Petrich:

PRACTICAL HINTS

For Glass Dishes

Always use dry cloth in handling
glass cooking utensils. If a damp cloth
is used, the glass dish is likely to
crack. When a glass dish boils dry
allow it to cool before soaking it and
then use warm—not hot—water and a
cleansing powder.

Suede Shoes

To rejuvenate suede shoes whether
black or colored, brush with a wire
brush to remove dust. Dip a tooth-
brush in undiluted vinegar and go over
suede until quite wet. Let dry very
thoroughly and brush again with the
wire brush. The nap is raised and
color restored.

URNA NEZIKA

The big potatoes get to the top of
the heap, but they wouldn't be there
if it weren't for the little fellows at
the bottom.

* * *

Sugar-Coated Wisdom

Ashes to ashes,
Dust to dust,
If it wasn't for paint
The women would rust.

For THANKSGIVING

Josephine Bradach:

IF you are fortunate enough to partake of a Thanksgiving dinner that reaches its high point with the serving of a turkey—crackling brown and savory, accompanied by appropriate vegetables and relishes and ending in a traditional dessert you've reason enough to be thankful. This feast, truly American in origin and style, has no rival. Make it the grand success it can be by using recipes of old-time quality such as accompany the suggested menu given here.

Orange Cocktail
 Cream of Mushroom Soup
 Roast Turkey
 Sweet Potato Souffle
 Mashed Potatoes
 Spinach Timbales
 Jellied Cranberry Salad
 Celery Olives
 Mince Pie

Orange Cocktail
 ¼ c lemon juice
 ½ c orange juice
 ¼ c sugar
 Few grains salt
 1 c carbonated water
 Combine and pour over cracked ice in cocktail glasses. Garnish with fresh mint or maraschino cherries.

Cream of Mushroom Soup
 Boil stems from ½ pound of mushrooms for 20 minutes in about 2½ cups of water. Use 1½ cups of this water for the cream soup, discarding the stems. Cut mushroom caps in thin slices and saute in butter for 5 minutes. Add to cream soup, using any good basic recipe

Roast Turkey
 Singe the bird, removing pinfeathers. Remove the lungs and scrub the bird inside and out in warm water to which 2 teaspoons of baking soda has been added. Dry thoroughly. Salt the fowl inside, then stuff, filling body

and neck cavity generously. Tie the feet close to the body and turn the tips of the wings back under the body so that they will not dry out in roasting. Roast 25 minutes to the pound, basting frequently with butter and water mixture to prevent drying and cracking of skin. If the bird browns too quickly place a piece of oiled paper over the breast.

Old-Fashioned Turkey Stuffing

Take the soft part of 2 loaves of bread (not too fresh) and crumble well. Season with salt, pepper and poultry seasoning. Mix in about ½ cup of melted butter or finely chopped salt pork. Moisten slightly with cold water, mix well.

Sweet Potato Souffle

2 c mashed sweet potato
 ¾ c hot milk
 6 T butter or margarine
 ½ t grated lemon rind
 ¾ t salt
 Few grains pepper
 3 egg whites

To mashed sweet potatoes gradually beat in hot milk to which butter has been added. Add grated lemon rind, salt and pepper and beat well. Beat egg whites stiff and fold into potato mixture. Pile into greased baking dish, bake in a hot oven for 30 to 35 minutes or until potato puffs slightly and is well browned on top.

Spinach Timbales

2 c milk
 1½ c fine bread crumbs
 4 T butter
 1½ t salt
 ⅛ t pepper
 4 eggs
 2 c spinach pulp
 1 t grated onion
 1 T vinegar

Scald milk, add bread crumbs, butter, salt and papper. Blend. Add eggs, slightly beaten. Combine with well-drained chopped spinach to which

onion and vinegar have been added. Fill greased or oiled timbale molds with this mixture and place molds in hot water. Bake in moderate oven for 40 to 45 minutes until the knife comes out clean when inserted in the center. Unmold and serve with hot asparagus tips and well-seasoned cheese sauce.

Jellied Cranberry Salad

1 q cranberries
 2 c water
 1½ c granulated sugar
 2½ T granulated gelatin
 ½ c cold water
 c chopped celery
 2 T lemon juice
 1 c chopped walnut kernels
 Mayonnaise
 1 c chopped celery

Cook cranberries in 2 cups water until they start to pop, strain. Add sugar and the gelatin, which has been sprinkled on the cold water. Still till gelatin is dissolved. Chill until it begins to set and add celery, lemon juice and walnut kernels. Pour into individual molds and chill until set. Unmold on lettuce and serve with mayonnaise.

Pumpkin Pie

2 c strained pumpkin stewed or canned
 1 c brown or granulated sugar
 2 eggs
 1 t salt
 ¾ t ground ginger
 1½ t cinnamon
 ½ t allspice
 2 c rich milk

Bake 1 large or 2 small pastry shells in hot oven for about 8 minutes. Mix together pumpkin, sugar, eggs, salt and spices. Add milk gradually to keep mixture smooth. Pour into partially baked pastry shells and bake in moderate oven for one hour or until firm.

JUST A THOUGHT: May the Giver of gifts be praised on Thanksgiving Day and every day by each of us.

Izvrstno postrežbo in zmerne cene
se vedno dobi pri

ANTON TANKO

GROCERIJA in MESNICA

6128 Glass Avenue Cleveland, Ohio

Za simpatično postrežbo se obrnite na
ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME, Inc.
6016 St. Clair Avenue Tel. HENDERSON 3113
LICENZIRAN POGREBNI ZAVOD
Invalid Car Service Postrežba noč in dan
Automobile za vse prilike

For Fine Ready-to-Wear Clothes Shop at

SCHLOSSAR'S

DRY GOODS

5801 W. National Ave. West Allis, Wis.

When in Chicago, Stop at

TOMAZIN'S TAVERN

MONARCH BEER ON TAP

Chili and Sandwiches at All Times

Phone: Canal 8840

1902 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

PHYSICIAN and SURGEON

OFFICE HOURS AT 3724 W. 26th STREET
1:30—3:30; 6:30—8:30 Daily Tel Crawford 2212

AT 1856 W. CERMAK RD.
4:30—6:00 p. m. Daily Tel. Canal 9695

Wednesday and Sunday by appointment only

Residence Tel.: Crawford 8440

IF NO ANSWER—CALL AUSTIN 5700

A. Grdina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 32 let že obratuje naše podjetje v
zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz,
da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja.
prihranili si boste denar in dobili stoprocentno postrežbo.

Glavna prodajalna 6019 St. Clair Ave.
Tel.: HENDERSON 2088

Podružnica 15303 Waterloo Rd.
Tel.: KENMORE 1235

Pogrebni zavod 1053 E. 62nd St. Cleveland, Ohio.
Tel.: HENDERSON 2088

Ako želite dobro sebi in svojim dragim
zavarujte se pri

DOBRI IN FINANČNO MOČNI
bratski podporni organizaciji

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

Za navodila in pojasnila vprašajte
tajnika ali tajnico lokalnega društva
ali pa pišite naravnost na

JOSIP ZALAR, gl. tajnik
508 N. Chicago St.
Joliet, Ill.

“Ameriška Domovina”

NAJBOLJ ZANIMIV SLOVENSKI
DNEVNIK V ZED. DRŽAVAH

Največja jugoslovanska unijska
tiskarna v Ameriki

Se prijazno priporoča za vsa tiskarska
dela po jako zmernih cenah

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

RE-ELECT

**JACOB A.
FESSLER**

present

DISTRICT ATTORNEY

of

Sheboygan County

a Candidate of Democratic Party

Obdržimo v tem važnem uradu še nadalje osebo, ki je vestna in točna ter opravlja svoj urad v vsestransko zadovoljnost davkoplačevalcev. Prijazno se priporoča Jugoslovanom, da zanj glasujejo pri volitvah 8. novembra.

Authorized and paid for by
Jacob A. Fessler, Sheboygan, Wis.

RE-ELECT

JOHN BRUGGINK

your present

COUNTY TREASURER

of

Sheboygan County

on the Democratic Ticket

Njegovo poslovanje se je dosedaj vršilo v splošno in popolno zadovoljnost prebivalcev Sheboygan okraja. Obdržimo še nadalje dobrega uslužbenca! Oddajmo svoj glas v njegovo zopetno izvolitev pri volitvah 8. novembra.

Authorized and paid for by
John Bruggink, Cedar Grove, Wis.

RE-ELECT

W. W. BIRKLE

for

COUNTY CLERK

of

Sheboygan County

on Democratic Ticket

Splošno je znan fakt, da v Sheboygan okraju še nismo imeli vestnejšega in delavnejšega tajnika kot je ravno sedanji. Dajmo priznanje dobremu uradniku in ponovno glasujmo zanj pri volitvah 8. novembra.

Authorized and paid for by
W. W. Birkle, Sheboygan, Wis.

ELECT

RICHARD J.

FROEHLICH

Democratic candidate for

SHERIFF

of Sheboygan County

Ima večletno skušnjo pomožnega šerifa, kar ga kvalificira za ta urad. Obljublja, ako bo izvoljen, vestno in natančno opravljati svojo službo. Jugoslovanom se prijazno priporoča, da zanj oddajo svoj glas 8. novembra.

Authorized and paid for by
Richard J. Froehlich, Sheboygan, Wis.